

Handläggare
Sara Hallström
Telefon:08-508 03088

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse med bokslut 2021 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	76
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	85
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	87
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov	90
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	93
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	95
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	103
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	109
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	110
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	112
Uppföljning av ekonomi	123
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	123
Resultatenheter	134
Investeringar	135

Ombudgeteringar	137
Medel för lokaländamål	138
Analys av balansräkning	138
Övrigt	139
Särskilda redovisningar	140
Agenda 2030	140
Konsekvenser av covid-19-pandemin	143
Bedömning av nämndens interna kontroll	147
Systematiskt kvalitetsarbete	148

Sammanfattande analys

Målbedömning

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har under året arbetat med utgångspunkt från stadens långsiktiga mål om ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart samhälle samt med de fokusområden som nämnden lagt fast i verksamhetsplanen för 2021. Utifrån målen har nämnden arbetat för att öka invånarnas delaktighet i samhället, stärka tryggheten och bidra till en hållbar ekonomi och miljö.

Nämnden bedöms ha uppfyllt kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och fortsatt att särskilt utveckla verksamheterna utifrån de utmaningar som legat till grund för fokusområden och nämndmål. Utmaningar och behov av fortsatt utvecklingsarbete finns dock inom främst målen om egen försörjning och ökad trygghet.

Nämnden har arbetat för kostnadseffektivitet och ett nyttjande av resurser på ett hållbart sätt och redovisar sammantaget ett överskott om 0,2 mnkr före och efter resultatöverföring. Underskott finns dock inom några verksamhetsområden, främst inom ekonomiskt bistånd och äldreomsorg. Åtgärdsplaner har tagits fram under året och ligger till grund för arbetet under kommande år.

Pandemins konsekvenser

Året har fortsatt starkt påverkats av konsekvenserna av pandemin och sjukdomen covid-19. Nämnden har löpande vidtagit åtgärder utifrån stadens inriktning och beslut i den centrala nämnden för krisledning. Utifrån lokala behov har nämnden också anpassat verksamheten löpande. Utgångspunkten har varit att begränsa smittspridningen med särskilt fokus på riskgrupper och att upprätthålla prioriterade verksamheter.

Pandemin har under två år inneburit en omfattande påverkan på stadsdelsnämndens verksamheter, invånare och näringsliv. De direkta konsekvenserna för stadsdelsnämnden under perioden har främst varit en hårt belastad äldreomsorg och ökad efterfrågan på ekonomiskt bistånd. Samtliga verksamheter har dock påverkats i olika grad och har fått anpassa inriktning, arbetssätt och rutiner utifrån rådande läge. Konsekvenser på längre sikt kan antas vara en ökad psykisk ohälsa och försämrade möjligheter till egen försörjning. Konsekvenser är också att flera planerade projekt och verksamhetsutvecklingsinsatser satts på vänt. Något som dock förändrats i en positiv riktning är att användningen av digitala verktyg och arbetssätt ökat under perioden.

Konsekvenser av pandemin redovisas per verksamhetsområde under rubriken "Särskilda redovisningar" i verksamhetsberättelsen.

Fokusområden

Under året har arbete fortsatt inom ramen för nämndens fem fokusområden;

Trygghet - invånarnas upplevelse av trygghet är en förutsättning för inkludering och tillit i samhället och flertalet preventiva insatser har under året gjorts inom området av såväl social som situationell karaktär. Nämnden arbetar utifrån den trygghetsstrategi som tagits fram i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Åtgärdsplaner har tagits fram inom de

prioriterade områdena. Arbetet med att minska antalet otrygga platser i stadsdelsområdet och arbetet med ett flertal trygghetsinvesteringar har fortsatt, bland annat har digitala lås i trafikbommar färdigställts under året. Nämnden har under hösten 2020 påbörjat ett samverkansarbete för att öka tryggheten i Tensta centrum, Platssamverkan Tensta centrum. Syftet är att öka tryggheten i Tensta centrum genom att skapa en trygg miljö som lockar människor att vistas i det offentliga rummet. Under året har nämnden fortsatt arbeta med en ny gemensam lokalisering för medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta. Samlokaliseringen förväntas bidra till bättre anpassade lokaler för verksamheternas behov, en stärkt service för invånare och besökare samt en stärkt närvaro och ökad trygghet i centrala Tensta. Arbetet med ett nytt förvaltningshus i Tensta, som planeras vara klart i september 2022, förväntas på samma sätt bidra till en ökad trygghet i området.

Stöd och insatser för egen försörjning - för att öka invånarnas möjligheter till ett självständigt liv och minska fattigdom har nämnden arbetat förebyggande genom bland annat samhällsvägledning och med direkta insatser som arbetsmarknadsåtgärder. Pandemins konsekvenser har blivit tydliga i stadsdelsområdet och kommer att försämra förutsättningarna till egen försörjning. Nämnden har förstärkt samverkan med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsförvaltningen för att minimera de mer långsiktiga negativa effekterna. Uppföljning har skett tätare med individer för att undvika långvarigt ekonomiskt bistånd. En viktig förebyggande insats är de feriearbeten som nämnden har erbjudit ungdomar i stadsdelsområdet. Nämnden har arbetat målinriktat för att ersätta de platser som inte kunde användas för feriearbeten inom äldreomsorg och förskola och alternativa platser har kunnat erbjudas.

Förebyggande stöd och tidiga insatser - för att främja en god hälsa och bra förutsättningar i livet ska förskolan erbjuda en likvärdig utbildning och socialtjänsten arbeta främjande och förebyggande och ge rätt insatser i rätt tid. Nämndens har haft fokus på språkutvecklande arbetssätt för såväl barn som medarbetare inom förskolan. Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet och förebyggande socialt arbete har under året skett systematiskt för att tidigt upptäcka och ge stöd till barn och ungdomar i riskzon och prioriterade åtgärder har varit att göra öppna verksamheter mer kända och tillgängliga. Pandemin har påverkat nämndens möjligheter att nå ut med stöd och insatser och även minskat benägenheten bland invånarna att söka stöd vilket kan få konsekvenser på längre sikt. En ny verksamhet öppnade i Tensta i oktober, Familjens HUB ska i samverkan mellan förskola och socialtjänst stärka familjerna i föräldraskapet. Under året har omfattande utvecklingsarbete genomförts, bland annat arbetet med socialsekreterare i polishuset, social insatsgrupp unga, och förebyggande skolteam. Ett viktigt arbete under pandemin har också varit att få barn att återvända till förskolan och att utveckla alternativa digitala mötesformer inom socialtjänsten som komplement till fysiska möten.

Miljö och klimat - för att bidra till ett välfungerande ekosystem, biologisk mångfald, hållbar energi och bekämpa klimatförändringar har insatser gjorts inom nämndens alla verksamheter. Det strategiska arbetet har förstärkts och en lokal handlingsplan finns som utgår från stadens miljöprogram 2020-2023 och handlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040. Under året har projekt för förbättrad vattenkvalitet i Bällstaån fortsatt. Klimatinvesteringsprojekt har fortsatt och påbörjats och insatser för ökad biologisk mångfald har genomförts.

Innovativ och effektiv verksamhet - för att främja en hållbar resursanvändning har arbete bedrivits för att öka den innovativa förmågan under året. Tjänstedesign har införts som metod i brukarorienterad verksamhetsutveckling. I samarbete med socialförvaltningen och serviceförvaltningen har nämnden genomfört en innovationsupphandling av nya bostäder för personer inom socialpsykiatri som ska uppföras på Elinsborgsbacken i Tensta. Innovationsupphandlingen är den första i sitt slag som genomförs i Stockholms stad. En tydlig effekt av pandemin är en ökad kompetens inom digitala arbetssätt då de fysiska mötena ersatts med digitala och även utveckling av analys- och uppföljningsarbete som kommer att kunna utveckla verksamhetsuppföljningen. Nämnden har under året, tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, fortsatt arbetet med att se över vilka förutsättningar som finns för ett ökat samarbete. Målet med ett utökat samarbete är att uppnå en högre kvalitet och effektivitet i verksamheterna. Ett resultat av det är att nämnderna under kommande år bedriver familjerättsverksamheten gemensamt.

Samverkan

För att uppnå avsedda effekter i verksamhetsplanen har förvaltningen fortsatt att utveckla strukturerade former för samverkan med stadens förvaltningar och bolag, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Detta beskrivs under respektive mål i verksamhetsplanen. Exempel på detta är arbetet med att förbättra företagsklimatet där arbete sker utifrån den lokala handlingsplan som tagits fram för näringslivsarbetet i Spånga-Tensta stadsdelsområde. Ett annat exempel innefattar målet om att bidra till en hållbar stadsutveckling på kort och lång sikt där nämnden lägger vikt vid en god samverkan med berörda facknämnder och bolag. Samverkan anpassas utifrån syfte och aktör men utgår i möjligaste mån utifrån de utarbetade formerna och kompletteras vid behov av ytterligare forum. För att uppnå goda resultat är långsiktighet och lyhördhet viktiga delar i arbetet.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts under året men ser med anledning av pandemin flera utmaningar inom omsorgsverksamheterna, särskilt äldreomsorgen, samt invånarnas möjlighet till egen försörjning. Utöver det har nämnden fortsatt utmaningar vad gäller social prevention och trygghet.

Möjligheterna till att förbättra invånarnas livsvillkor med utgångspunkt från målsättningarna inom Agenda 2030 har delvis minskat de senaste åren. De utmaningar nämnden stod inför innan pandemin har delvis förstärkts, främst gäller det invånarnas möjlighet till egen försörjning och den psykiska hälsan.

Egen försörjning

Pandemin har haft stor påverkan på arbetsmarknaden. Nämnden har under året sett att antalet hushåll som är i behov av försörjningsstöd samt kostnaderna för försörjningsstöd har ökat. Under året har verksamheten arbetat med att, tillsammans med den enskilde, systematiskt

upprätta och följa upp planer mot självförsörjning. Nämnden har under året arbetat i nära samverkan med arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsnämnden samt samordningsförbundet FINSAM i syfte att erbjuda samordnade riktade insatser för att förbättra möjligheterna till egen försörjning. Arbetet med att förebygga framtida behov av ekonomiskt bistånd har genomförts under året. Genom nämndens nystartade verksamhet kompetensverkstaden har uppsökande arbete genomförts i syfte att erbjuda stöd och hitta sysselsättning till unga 19-29 år som inte arbetar eller studerar (UVAS). En viktig förebyggande insats är de feriearbeten som nämnden erbjudit ungdomar i stadsdelsområdet. Nämnden har arbetat målinriktat för att ersätta de platser som inte längre kunde användas för feriearbeten inom äldreomsorg och förskola och alternativa platser har kunnat erbjudas.

Trygghet

Nämnden har under året fortsatt att utveckla samarbetet med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och polisen utifrån den samverkansöverenskommelsen som slutits i syfte att nå ett effektivt och samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Samverkansgrupperna inom de prioriterade områdena kriminella konflikter, nyrekrytering, otillåten påverkan och otrygga brottsutsatta platser har tagit fram mål med åtgärdsplaner. Insatser i stadsdelsområdets grönområden, parker och gångstråk har fortsatt under året. Nämnden har bland annat utökat belysningen på platser som identifierats som otrygga samt vidtagit åtgärder för att hindra olovlig trafik på gång- och cykelvägar inom ramen för projektet Trafikhinder.

Förskola

Arbetet under året har fortsatt utifrån nämndens handlingsplan för språkutvecklande insatser 2020-2022. Implementeringen av handledning för språkutvecklande arbetssätt är påbörjad och kompetensutvecklingsinsatser inom flerspråkighet har genomförts. Nämndens har haft fokus på språkutvecklande arbetssätt för såväl barn som medarbetare. Målet om andelen förskollärare har nåtts och samtliga enheter har arbetssätt för hur barnen kontinuerligt tar del av förskollärlärd undervisning. Nämndens förskolor har även goda resultat vad gäller antal barn per grupp respektive per anställd. Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan är lägre jämfört med 2020 och resultatet är något lägre än stadens mål. Det finns utvecklingsområden, mellan och inom förskoleenheterna, som analyseras och bearbetas utifrån ett likvärdighetsperspektiv och bland annat har samverkan mellan förskola och hem varit en utmaning utifrån riktlinjer under covid-19-pandemin.

Barn och unga

Antalet ärenden till individ- och familjeomsorgens barn och ungdomsenhet har ökat under året. Ökningen av orosanmälningar är en konsekvens av pandemin i kombination med att anmälningsbenägenheten har ökat. Barn och unga som har utsatts för våld eller har upplevt våld och hedersrelaterat våld har fått stöd och insatser. Skyddsbedömningar har genomförts och metoden Signs of Safety har används i utredningsarbetet. Inga barn eller unga som bedömts ha skyddsbehov har fått vänta på placering. Barn och unga har erhållit samordnade och familjeorienterade insatser i samhandling med andra aktörer. Under året har omfattande utvecklingsarbete genomförts, befintliga arbetssätt har utvecklats och flera nya arbetssätt och utvecklingsprojekt har initierats, bland annat socialsekreterare i polishuset, social insatsgrupp

unga, och förebyggande skolteam.

Etablering och samhällsvägledning

Under året har medborgarkontoret fortsatt att utveckla samhällsvägledningen utifrån målet att främja invånares etablering och egenmakt. Samtliga nyanlända som flyttat till stadsdelsområdet har fått ett personligt erbjudande om samhällsvägledning. Inflödet till bostadsvägledningen har fortsatt att öka markant under perioden. Samverkan med SHIS har intensifierats under hösten. Under året har även ett internt samarbete med teamet för hemlöshet och vräkningsförebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen prövats. Målet är att nå barnfamiljer med osäker boendesituation och ge vägledning att finna ett eget varaktigt boende. Två nya stadsdelsmammor har anställts under året. Stadsdelsmammorna utgör en viktig länk mellan medborgarkontoret och invånare. De har också en viktig roll att informera om möjligheten att delta i aktiviteter och bjuda in till olika informations- och matchningsmöten.

Öppna verksamheter

Träffpunkterna för äldre och personer med psykisk ohälsa har haft öppet under året för besökare, dock med anpassningar utifrån den pågående pandemin. Träffpunkterna har fortsatt erbjudit aktiviteter utomhus så som promenadgrupper, stavgång, upphämtning av matlådor och gemensamma måltider. Verksamheterna har erbjudit besökare enskilda samtal och arbetat för att hålla kontakten med besökare som inte kunnat ta sig till träffpunkterna. Aktiviteter och annat innehåll har utvecklats under året genom samverkan med pensionärsråd och andra berörda aktörer, med anpassningar utifrån den pågående pandemin.

Funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Nämnden har under året fortsatt att arbeta för att personer med funktionsnedsättning ska vara trygga och nöjda med sina insatser, får ett gott bemötande i samtliga av nämndens verksamheter och ha möjlighet att påverka utformningen av stöd och insatser. Under året har verksamheterna haft ett särskilt fokus på sysselsättning, återhämtning och egenmakt för målgrupperna. En särskild satsning har skett inom ramen för projektet Djärva initiativ som har som mål att leverera en kartläggning över alla de aktörer som kommer i kontakt med unga med psykisk funktionsnedsättning genom sysselsättnings- och arbetsmarknadsinsatser. Nämnden har även initierat samverkan med Finsam, vars uppgift är att verka för att brukare får rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva. Under året har nämnden fortsatt att arbeta för att förbättra tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning utifrån stadens program för tillgänglighet och delaktighet 2018-2023. Programmets åtta fokusområden har varit vägledande i planering och genomförande av verksamhetsutveckling.

Äldreomsorg

Under året har nämnden fortsatt att arbeta för att målet för verksamhetsområdet ska uppnås genom fokus på en rättssäker och likvärdig biståndsbedömning. Nämnden har arbetat vidare för att öka antalet kvalitetsuppföljningar på individnivå. Myndighetsutövningen har under senare delen av året lagt ett ökat fokus på att återgå till att genomföra fysiska möten med de äldre. Arbetet med att implementera ett nytt arbetssätt för att uppmärksamma förekomsten av

våld i nära relation hos äldre, genom användandet av ett evidensbaserat frågeformulär, har fortsatt. Nämnden har bildat ett nytt team som gemensamt ska samverka kring det förebyggande arbetet. Teamet består av demenskoordinator, hälsokoordinator, kostvetare och anhörigkonsulent. De erbjuder öppna insatser som bidrar till att motverka ohälsa och ofrivillig ensamhet samt social utsatthet.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämndens bedöms ha uppnått kommunfullmäktiges inriktningsmål helt. Bedömningen baseras på att fyra av fem verksamhetsmål har uppnåtts helt och ett delvis.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Analys

Stöd och insatser för egen försörjning samt arbetsmarknad

Nämnden har under året bidragit till målet om att invånarna är självförsörjande och att vägen till arbete är kort. Andelen bidragstagare i befolkningen, antalet personer med långvarigt behov av försörjningsstöd och antalet barn i hushåll med försörjningsstöd har dock ökat under 2021. Covid-19 pandemin har försämrat arbetsmarknaden, försvårat inträdet på arbetsmarknaden och medfört ett ökat behov, särskilt för kvinnor, av ekonomiskt bistånd under en längre tid. Dock har inflödet av nya ärenden stabiliserats och utmaningen är 2022 att motverka långvarigt ekonomiskt bistånd.

Under året har verksamheten arbetat med att tillsammans med den enskilde systematiskt upprätta och följa upp planer mot självförsörjning. Uppföljningsmöten har skett främst digitalt och vid behov fysiskt. Det digitala formatet har inneburit sämre möjligheter att uppmärksamma behov hos de enskilda särskilt vid svåra samtal och anpassad kommunikation. Den enskilde har gjorts delaktig och planeringar har samordnats med andra aktörer bland annat genom Samordnad individuell plan (SIP). Användningen av SIP har dock försvårats då en belastad sjukvård försvårat för Region Stockholm att medverka i SIP-möten.

Endast 48 procent av de svarande, i socialförvaltningens individuppföljning, upplever en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten. Även resultatet i stadens brukarundersökning visar på förbättringsbehov. En handlingsplan bestående av åtgärder för information och service, bemötande samt kompetensutveckling av medarbetare ska leda till förbättringar av upplevelsen för den enskilde.

Under året har nämndens verksamheter fortsatt samverkat med Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsförvaltningen samt samordningsförbundet FINSAM i syfte att erbjuda samordnade riktade insatser. Arbetet med arbetsmarknadsinsatser Stockholmsjobb och Extratjänster har försvårats av minskade möjligheten till att komma ut i praktik och arbete på grund av covid-19 restriktioner samt ett minskat antal praktik- och arbetsplatser inom exempelvis vård och omsorg och förskola. Tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen

har utvecklingsarbete genomförts med regelbundna avstämningar och rapporter för att effektivisera den ekonomiska uppföljningen och hela processen från inskrivning till arbetsmarknadsinsats.

Antalet barn som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd har ökat under året, till i genomsnitt 469 barn per månad. Detta är att jämföra med 435 barn per månad år 2020. Detta trots att barnfamiljer prioriteras till motivations- och förändringsarbete samt till arbetsmarknadsinsatser. Ökningen beror på att fler barnfamiljer har ansökt om ekonomiskt bistånd och att det under 2021 återfinns fler barn per familj i familjer med ekonomiskt bistånd. Vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd, särskilt kvinnor, och barnfamiljer prioriteras fortsatt under 2022.

Arbetet med att förebygga framtida behov av ekonomiskt bistånd har genomförts under året. Genom nämndens nystartade verksamhet kompetensverkstaden har uppsökande arbete genomförts i syfte att erbjuda stöd att hitta sysselsättning till unga 19-29 år som inte arbetar eller studerar (UVAS). De unga har även vägleds till andra verksamheter inom stadsdelsförvaltningen för stöd för exempelvis missbruk och mot kriminalitet. Under året har totalt 113 unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser. Arbetet har fortsatt med att prioritera barn i familjer med ekonomiskt bistånd till feriearbete. Feriejobb ger ett första inträde på arbetsmarknaden, erfarenheter och referenser med målsättningen att minska ungdomsarbetslösheten på sikt. Under året har 1049 ungdomar fått feriejobb i stadens regi vilket är högre än målsättningen. Fler ungdomar har varit hemma i stadsdelsområdet under pandemin varpå stadsdelsförvaltningen satsat extra på feriejobb. Med anledning av restriktioner och belastning på verksamheter inom vård och omsorg och förskola så har ungdomar erbjudits kvalitativa och meningsfulla feriejobb i samverkan med föreningar i stadsdelsområdet.

Vidare har satsningen tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen på stöd till sista års studenter som lever i familjer med ekonomiskt bistånd gett önskat resultat. Samtliga av de studenter som tagit del av studie- och yrkesvägledning har egen försörjning vid slutet av 2021. Arbetet fortsätter under 2022 och utökas till att omfatta alla gymnasiestuderande i familjer med ekonomiskt bistånd för ännu tidigare insatser.

Etableringsinsatser för nyanlända

Under perioden har nämnden fortsatt att utveckla samhällsvägledningen utifrån målet att främja invånares etablering och egenmakt. Antal besök per vecka har under hela året legat på i snitt 300. Alla nyinflyttade nyanlända i stadsdelsområdet har under 2021 fått ett personligt utskick med information om medborgarkontoret och om det stöd som erbjuds. Personerna får även en kallelse till gruppinformation som de ombeds svara på. Det ger en bättre uppfattning av hur många som nås av utskicket och skapar en dialog om vilket stöd individen kan få framöver. Medborgarkontoret erbjuder ett tillfälle i veckan med fördjupat stöd och längre tid med vägledare. Nyanlända får i och med det hjälp med frågor som vanligtvis inte ingår i den vanliga vägledningen. Det fördjupade stödet syftar till att leda till ökad egenmakt, inte minst genom att man erövrar digitala kanaler och hjälpmedel. Antalet personer som anmäler sig till det fördjupade stödet har ökat jämfört med föregående år.

Inflödet till bostadsvägledningen har fortsatt att öka markant under perioden. Sammanlagt för 2021 har totalt 131 personer anmält intresse och av dessa har 96 personer deltagit i vägledningen under året, 37 män och 56 kvinnor. I och med att trycket ökat under året har drop in-tiderna ersatts av anmälningslista och bokade tider för att försäkra att alla hinner få det stöd de önskar. Några av de återkommande besöken till vägledningen är barnfamiljer från SHIS-boende och som önskar extra stöd i att hitta varaktigt boende. Det utgör i sig inte en stor målgrupp men det finns anledning att stärka samverkan med SHIS för att säkerställa att dessa familjer ordnar eget stadigvarande boende efter tiden hos SHIS. Samverkan med SHIS har intensifierats under hösten och en planering finns för de 15 hushåll som har boende via SHIS, med planerad utflytt under våren 2022. Nämnden kommer under nästa år fortsätta utveckla samverkansformer med SHIS kring nyanlända i genomgångsbostad.

Projektet Kvinnokraft Järva

Länsstyrelserna har för 2021 fått ett nytt uppdrag om att samla in och sprida goda exempel på uppsökande och motiverande arbete för att nå utrikes födda kvinnor som står långt från arbetsmarknad och utbildning. Länsstyrelsen har bedömt att projekt Kvinnokraft är ett sådant gott exempel. Projektet har trots stora utmaningar med både en komplex målgrupp och de restriktioner som följt av covid-19 lyckats skapa aktiviteter och goda resultat. Projektet har bidragit till att stärka kvinnors delaktighet och synliggöra möjliga alternativ. Projektet har inte haft som mål att matcha kvinnorna mot arbete, däremot att visa på tillgängliga vägar och stötta i processen mot arbete och studier. Det var vid projektavslutet i oktober månad 23 procent som kommit i arbete och 22 procent som hade påbörjat en vidareutbildning efter SFI. Projektet har pågått sedan våren 2020 och sammanlagt kartlagt och erbjudit 250 kvinnor deltagande i motiverande och stödjande aktiviteter. Projektet har initierat samverkan och framfört förslag kring hur ingående parter och andra aktörer kan hitta bättre och effektivare arbetssätt för att gemensamt nå och bidra till att stärka målgruppens möjligheter. Nämnden har under hösten, efter att projektet avslutats, påbörjat implementering av arbetssätt i ordinarie verksamhet vilket fortgår under 2022.

Jämställdhet

Utfall på könsuppdelade indikatorer analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Vid eventuella ojämlikheter vidtas åtgärder. Andelen kvinnor i befolkningen som uppstår försörjningsstöd har ökat sedan 2020. För ökad ekonomisk jämställdhet har kvinnor under året prioriterats till arbetsmarknadsinsatser. Vidare har en kartläggning genomförts i syfte att särskilt identifiera kvinnor med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd hinder för egen försörjning. Genom att fortsätta implementera lärdomar och arbetssätt, utifrån projektet Kvinnokraft Järva, motverkas den ojämlikhet som råder rörande nyanlända och utrikesfödda kvinnors etablering i samhället och på arbetsmarknaden. Feriearbete till unga har under årets fördelats jämnt mellan pojkar och flickor.

Barnrätt

Barns rättigheter har tagits till vara genom att i handläggningen av ekonomiskt bistånd används stadens stödmaterial för barnkonsekvensanalyser inför beslutsfattande. Barn i familjer som bor i tillfälliga boendelösningar har getts kompensatoriskt bistånd och

barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden har fått stöd genom bolots. Barn i familjer med ekonomiskt bistånd prioriteras till feriejobb för att utjämna skillnader i livsvillkor.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppnåtts helt under året. Bedömningen baseras på att sex av kommunfullmäktiges indikatorer helt uppnåtts, fyra delvis har uppnåtts samt att underliggande nämndmål helt har uppnåtts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,7 %			4,4 %	4,6 %	2,7 %	VB 2021
Analys Ökningen beror på en ökning av antalet barnfamiljer som har ansökt om ekonomiskt bistånd under året samt på en ökning av antal barn per familj med ekonomiskt bistånd. Barnfamiljer prioriteras fortsatt till stöd och insatser.							
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,28 %	2,96 %	3,78 %	3,24 %	3,24 %	1,5 %	VB 2021
Analys Andelen personer som har ekonomiskt bistånd 2021 har ökat till 3,28 procent från 3,24 procent 2020. Andelen kvinnor ökade till 3,78 procent 2021 från 3,54 procent i samband med verksamhetsberättelsen 2020. Motsvarande siffor för män är 2,96 procent 2021 och 2,95 procent 2020. Ökningen beror på pandemins påverkan på arbetsmarknaden. Nämnden arbetar fortsatt med förändrings- och motivationsarbete, delaktighet, samordnade planeringar och regelbundna uppföljningar. Kvinnor prioriteras fortsatt till stöd och insatser.							
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	48	46,15 %	50 %		50	Fastställs 2021	VB 2021
Analys Ny indikator 2021. Resultatet avser individuppföljning och genomfördes vid fysiska möten under oktober månad 2021. 25 personer svarade. Det låga antalet svarande möjliggör inte jämställdhetsanalys. En handlingsplan bestående av åtgärder för information och service, bemötande samt kompetensutveckling av medarbetare ska förbättra upplevelsen för den enskilde. Arbete ska genomföras för att öka svarsfrekvensen kommande år. Arbetet fortsätter under 2022.							
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,26 %	1,89 %	2,67 %	2,13 %	2,17 %	1,0 %	VB 2021
Analys Andelen personer, särskilt kvinnor, i befolkningen med ett långvarigt behov ekonomiskt bistånd har ökat främst till följd av pandemins påverkan på arbetsmarknaden. Andelen kvinnor har ökat till 2,67 procent 2021 jämfört med 2,47 procent 2020. Motsvarande siffor för män är 1,89 procent 1,82 procent. Nämnden arbetar fortsatt med förändrings- och motivationsarbete, delaktighet, samordnade planeringar och regelbundna uppföljningar. Kvinnor med långvarigt behov av försörjningsstöd har prioriterats till Stockholmsjobb.							
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	35 st		35 st	35 st	35 st	800 st	VB 2021
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 224			1 000	1 000 st	Tas fram av nämnd	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	75			35	35 st	Tas fram av nämnd	VB 2021
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	66			43	60	Tas fram av nämnd	VB 2021
Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser	113	74	39		100	Tas fram av nämnd	VB 2021
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	1 049 st	523 st	526 st	963 st	800 st		VB 2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Invånare är etablerade i samhället

Uppfylls helt

Beskrivning

Samhälls- och bostadsvägledning

Nämnden ska erbjuda etableringsinsatser i form av samhällsvägledning i syfte att stärka individens egenmakt och förutsättning för integration och inkludering i samhället. I det arbetet är en aktiv och individanpassad bostadsvägledning särskilt prioriterad och den ska ske i samverkan med berörda nämnder och bolag. Nämnden utvecklar kontinuerligt de egna arbetssätten för att på bästa sätt erbjuda insatser som motsvarar invånarnas behov av stöd och vägledning.

Projekt Kvinnokraft Järva

Nämnden bedriver sedan tidigare samverkansprojektet Kvinnokraft Järva tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, arbetsmarknadsnämnden och Studieförbundet. Projektet syftar till att stärka lågutbildade nyanlända kvinnors möjligheter till etablering. För att säkerställa att lärdomar och arbetsmetoder från projektet implementeras i ordinarie verksamhet har nämnden beviljats fortsatta medel från Länsstyrelsen, inom ramen för förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

Digitalisering och regional samverkan

Ett uppdrag av särskild vikt inom samhällsvägledningen är att motverka det digitala utanförskapet. Genom att erbjuda digitalt stöd och vägledning till stadsdelsområdets invånare bidrar nämnden till en ökad delaktighet i samhällslivet. För att ytterligare öka kvaliteten och enhetligheten i samhällsvägledningen ska nämnden utveckla den regionala samverkan med relevanta berörda aktörer i staden, med särskilt fokus på västerort.

Förväntat resultat

- Invånare får ändamålsenlig samhällsvägledning och förses med verktyg som underlättar etableringsprocessen
- Invånare erbjuds individanpassad bostadsvägledning
- Kvinnor med svag förankring på arbetsmarknaden ges stöd för att närma sig arbetslivet

Analys

Samhälls- och bostadsvägledning

Under året har medborgarkontoret fortsatt att utveckla samhällsvägledningen utifrån målet att främja invånares etablering och egenmakt. Antal besök per vecka har under perioden fortsatt legat på i snitt 300. Fördelningen män/kvinnor ligger stadigt på 40/60 och andelen kommunala ärenden (alltså sådana som medborgarkontoret har i uppdrag att hantera och vara behjälpliga i) är i snitt 50 procent av det totala antalet.

Medborgarkontorets entrévärdar har fortsatt att arbeta med hantering av inflöde i lokalen och med att ge uppdaterad information vid entrén. Detta i kombination med ett enhetligt arbetssätt i samhällsvägledning har skapat en tydligare riktning kring uppdraget att verka inom staden och att uppnå en högre självständighet hos besökare. Samtliga nyanlända som flyttat till stadsdelsområdet har fått ett personligt erbjudande om samhällsvägledning. I syfte att kunna följa upp vilka som nås av de personliga erbjudandena har kallelsen under året kompletterats med en tidsbokning för samhällsvägledning och förfrågan om önskemål om tolk vid besöket. Cirka hälften av de nybosatta har besvarat utskicken.

Medborgarkontoret har fortsatt att erbjuda fördjupat stöd till besökare en gång per vecka i syfte att ge invånarna det stöd och vägledning som de har behov av. Målet med stödet är att besökare blir mer självgående i hanteringen av olika typer av ärenden genom bland annat användandet av digitala verktyg. Antalet personer som anmäler sig till det fördjupade stödet har ökat jämfört med föregående år.

Inflödet till bostadsvägledningen har fortsatt att öka markant under perioden. Sammanlagt för 2021 har totalt 131 personer anmält intresse och av dessa har 96 personer deltagit i vägledningen under året, 37 män och 56 kvinnor. Nyanlända boende i SHIS lägenheter i stadsdelsområdet besöker bostadsvägledningen. Det utgör inte en stor grupp men det finns anledning att förbättra samverkan med SHIS för att säkerställa att dessa familjer ordnar eget boende efter tiden hos SHIS. Samverkan med SHIS har intensifierats under hösten och i nuläget finns en planering för de 15 hushåll boende i så kallade enskilda lägenheter genom

SHIS, med planerad utflytt under våren 2022. Under året har även ett internt samarbete med teamet för hemlöshet och vräkningsförebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen prövats. Målet är att nå barnfamiljer med osäker boendesituation och ge vägledning att finna ett eget varaktigt boende. Sammantaget har årets arbete resulterat i ett flertal goda exempel på personer som kommit ut i eget boende efter stöd och vägledning från medborgarkontoret.

Kvinnokraft Järva

Samverkansprojektet Kvinnokraft Järva som bedrivits tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, arbetsmarknadsnämnden och Studieförbundet har avslutats under hösten. Projektets syfte var att erbjuda riktade insatser till nyanlända lågutbildade kvinnor i stadsdelsområdet genom uppsökande arbete. Under perioden har fokus varit att påbörja implementering av arbetssätt och metoder, som tagits fram under projektiden, i ordinarie verksamhet. Projektet har trots stora utmaningar med både en komplex målgrupp och de restriktioner som följt av covid-19 lyckats skapa aktiviteter och uppnå goda resultat.

Två nya stadsdelsmammor har anställts under året. Stadsdelsmammorna utgör en viktig länk mellan medborgarkontoret och invånare. De har också en viktig roll att informera om möjligheten att delta i aktiviteter och bjuda in till olika informations- och matchningsmöten. Samordningen av stadsdelsmammornas uppdrag kommer intensifieras under 2022.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppfyllts helt. Bedömningen baseras på att årsmålet i indikatorn är nått, att förväntat resultat är uppnått samt att aktiviteten har genomförts enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nyanlända kvinnor och män får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en (1) månad från det att förvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet.	100			100	100 %		VB 2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, arbetsmarknadsnämnden och Studieförbundet avsluta projektet Kvinnokraft Järva och implementera lärdomar från projektet	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Invånarna är självförsörjande och vägen till arbete är kort

● Uppfylls helt

Beskrivning

Män och kvinnor ges möjlighet att bli självförsörjande och bli delaktiga i samhället. Invånarna får på ett enkelt och tillgängligt sätt information, stöd och hjälp i frågor som rör ekonomiskt bistånd. Individuellt utformade insatser och stöd ska hjälpa personer som uppstår ekonomiskt bistånd att snabbt komma ut i egen försörjning och därmed undvika långvarigt behov av bistånd. Utredning, bedömning och insatser ska genomföras med hög rättssäkerhet och grunda sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Evidensbaserade instrument för bedömning används både vid nybesök och vid pågående insatser. Uppföljning av hur personers upplevelse av huruvida deras situation förbättrats utifrån det stöd de fått, systematiseras och utvecklas. Möjlighet att följa sitt ärende i större utsträckning då digitaliseringen utvecklas. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas och arbetet med att erbjuda kompensatoriska åtgärder för att uppmärksamma utsattheten för barn i familjer med osäkra boendeförhållanden utvecklas.

Andelen vuxna och barn med ekonomiskt bistånd ska fortsätta att minska. Samverkan med arbetsmarknadsnämnden och arbetsförmedlingen ska fortsätta att utvecklas i syfte att säkerställa att invånare får relevanta insatser och tidig vägledning till arbete. Metodutveckling, samverkan och mer effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA) samt feriejobb ska göra att vägen till självförsörjning blir kortare. Personer med funktionsnedsättning har ökade möjligheter att komma i arbete genom tät intern samverkan. I samverkan med Jobbtorg Stockholm erbjuds arbetsmarknadsinsatser till personer med ekonomiskt bistånd och som befinner sig utanför arbetsmarknaden. Pojkar och flickor får möjlighet till arbetslivserfarenhet genom ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- eller jullov.

Välfärdsbrott och felaktiga utbetalningar ska motverkas genom ökad kunskap, tätare uppföljningar och rätt information om nämndens insatser och om konsekvensen av bidragsfusk.

Kollegial granskning och egenkontroll ska fortsätta att vidareutvecklas som verktyg för att säkerställa att handläggning samt stöd insatser håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvalitén i det dagliga arbetet, processer och insatser och säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Förväntat resultat

- Andelen kvinnor och män som uppstår ekonomiskt bistånd minskar
- Andelen barn i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd minskar
- Kvinnor och män som kommer ut i insats som leder till självförsörjande ökar
- Invånare tar del av nämndens arbetsmarknadsinsatser

- Unga erbjuds kvalitativa feriejobb
- Barns behov beaktas vid beslut som rör barn
- Kvinnor och män upplever att de fått en förbättrad situation av de insatser de fått av socialtjänsten

Analys

Under året har i genomsnitt 807 vuxna biståndstagare haft i behov av ekonomiskt bistånd per månad. Av dessa var 437 kvinnor (cirka 54 procent) och 370 män (cirka 46 procent). Detta är en ökning från 2020 då genomsnittet var 776 vuxna biståndstagare. Även antalet vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd har ökat till i genomsnitt 544 personer per månad, att jämföra med i snitt 510 personer 2020. Störst är ökningen för kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd; 309 kvinnor per månad 2021 att jämföra med 285 år 2020. Motsvarande siffror för män är 235 män 2021 jämfört med 225 år 2020.

Arbete och egen försörjning

Nämndens verksamheter har under året arbetat med att ge och utveckla det stöd och insatser till personer med ekonomiskt bistånd i syfte att enskilda ska ha egen försörjning. Vidare har insatser för att förebygga framtida behov av ekonomiskt bistånd utvecklats.

Utvecklingsarbete har skett för att förkorta tiden för den enskilde som ansöker för första gången från första ansökan till nybesök samt från utredning till första beslut. Genom förbättrad information gällande krav på underlag för ansökan om ekonomiskt bistånd samt utökat praktiskt stöd i det fall behov har funnits. Bland annat har digitala samtal lett till ett ökat stöd och upplevd delaktighet för den enskilde samt till förkortad handläggningstid.

Under året har nämndens verksamheter arbetat med att tillsammans med den enskilde systematiskt upprätta och följa upp planer mot självförsörjning. Uppföljningsmöten har skett främst digitalt och vid behov fysiskt. Det digitala formatet har inneburit sämre möjligheter att uppmärksamma behov hos de enskilda särskilt vid svåra samtal och anpassad kommunikation. Den enskilde har gjorts delaktig och planeringar har samordnats med andra aktörer bland annat genom Samordnad individuell plan (SIP). Användningen av SIP har dock försvårats då en belastad sjukvård försvårat för Region Stockholm att medverka i SIP-möten.

Under året har nämndens verksamhet haft särskilt fokus på att utveckla stödet för unga vuxna 18-29 år som är i behov av ekonomiskt bistånd. En kartläggning av samtliga unga vuxna med ekonomiskt bistånd längre än tio månader har genomförts. Detta i syfte att få fördjupad kunskap om faktorer som påverkar bidragstiden. Kartläggningen visade bland annat att en femtedel av de unga tidigare varit aktuella för barnutredning samt att hälften av de unga har återkommande behov av ekonomiskt bistånd. Vidare visade kartläggningen att majoriteten hade haft insats från arbetsmarknadsförvaltningen vid flera tillfällen. En gemensam workshop för medarbetare som arbetar med målgruppen i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar och arbetsmarknadsförvaltningen genomfördes i december månad. Syftet var att utifrån kartläggningens resultat göra en gemensam analys samt att skapa samsyn och nya arbetssätt. Arbetet fortsätter 2022.

Som en del i arbetet med ökad ekonomisk jämställdhet har en kartläggning genomförts avseende kvinnor med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Kartläggningen visade att

kvinnorna hade hinder för arbete som exempelvis bristande arbetslivserfarenhet, språksvaghet och psykiskt och fysisk ohälsa. Stöd och insatser riktade till målgruppen ska ses över i syfte att undanröja sådana hinder för egen försörjning.

Nämnden har under året samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och arbetsförmedlingen utvecklats i syfte att förbättra och öka användningen av arbetsmarknadsinsatserna Stockholmsjobb, Offentligt skyddad anställning (OSA) och extra tjänster. Insatserna ska stärka den enskildes kompetens, ge arbetslivserfarenhet och därmed förkorta behovet av ekonomiskt bistånd. En gemensam målsättning, handläggningsprocess samt strukturer för samverkan har tagits fram. Arbetssättet har prövats under hösten och uppföljning visar på en mer effektiv hantering vid långvarigt behov stöd och insatser från de samverkande myndigheterna. Nämnden har även samverkat med samordningsförbundet FINSAM avseende rehabiliteringsinsatser.

Förebygga framtida behov av ekonomiskt bistånd

Arbete med att utveckla arbetssätt för att förebygga framtida behov av ekonomiskt bistånd har skett under året. Genom nämndens nystartade verksamhet kompetensverkstaden har uppsökande arbete genomförts i syfte att erbjuda stöd i att hitta sysselsättning till unga 19-29 år som inte arbetar eller studerar (UVAS). På kompetensverkstan erbjuds samtal, studie- och yrkesvägledning och inskrivning på Jobbtorg unga. Under hösten anordnades även aktiviteter som rekryteringsträffar och föreläsningar. De unga har även vägleds till andra verksamheter inom stadsdelsförvaltningen för stöd för exempelvis missbruk och mot kriminalitet i syfte att undanröja hinder för arbete och studier. Att motivera unga att ta del av stöd och insatser såsom inskrivning på Jobbtorg unga samt stöd för psykisk ohälsa är en fortsatt utmaning.

Vidare har satsningen tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen på stöd till sista års studenter som lever i familjer med ekonomiskt bistånd gett önskat resultat. Samtliga av de studenter som tagit del av studie- och yrkesvägledning har egen försörjning vid slutet av 2021. Arbetet fortsätter under 2022 och utökas till att omfatta alla gymnasiestuderande i familjer med ekonomiskt bistånd för ännu tidigare insatser.

Feriejobb ger ett första inträde på arbetsmarknaden, erfarenheter och referenser med målsättningen att minska ungdomsarbetslösheten på sikt. Under året har barn i familjer med ekonomiskt bistånd fått information och stöd att ansöka om, samt prioriterats till feriearbete. Samtliga barn i familjer med ekonomiskt bistånd fick skriftlig information om möjligheten att få förtur till feriejobb. Majoriteten av barnen och deras föräldrar valde att med stöd av socialsekreteraren ansöka om feriejobb. Arbetet fortsätter under 2022.

Systematiskt kvalitetsarbete och förebygga felaktiga utbetalningar

Nämndens verksamheter har arbetat för att öka rättssäkerheten och förebygga felaktiga utbetalningar (FUT) genom att arbeta systematiskt med egenkontroller. Genom att inrätta en kvalitetsgrupp med ansvar för systematiska kontroller och fortlöpande utbildning av medarbetare om FUT har fler felaktiga utbetalningar upptäckts under 2021 än tidigare år. Orsaken till de felaktiga utbetalningarna har bland annat varit ej redovisade insättningar på konto samt interna felaktigheter. Medarbetarna har utbildats i den interna utbildningen för

rättssäker handläggning, den ökade kunskapen från FUT samt från det systematiska kvalitetsarbetet med hantering och analys av inkomna avvikelser och klagomål och synpunkter har bidragit till förbättrad rättssäkerhet vid handläggning av ekonomiskt bistånd.

Enskilda som ansöker om ekonomiskt bistånd har informerats om processen för FUT.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Bedömningen baseras på att majoriteten av de förväntade resultaten uppnåtts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Arbeta uppsökande för att motivera fler ungdomar, vars föräldrar uppbär ekonomiskt bistånd, till arbete och studier.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

◆ Uppfylls delvis

Analys

Nämnden har medverkat till att uppfylla relevanta mål i Agenda 2030 genom att utveckla arbetet med social och situationell prevention. Utvecklingen har skett i nära samverkan med externa samverkansparter som polisen, fastighetsägare med flera samt med stadens fackförvaltningar.

Social prevention

Under året har det sociala preventiva och främjande arbetet genomförts och utvecklats i samverkan med polis, skola och civilsamhälle. Effekterna av arbetet förväntas dock först på längre sikt bland annat på den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet. Indikatorn *Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor* uppnås inte då 50 procent av de svarande i Medborgarundersökningen uppger att de är upplever trygghet.

Under året har två nya verksamheter, Familjens HUB och Kompetensverkstan, startats för att nå fler invånare och vägleda till stöd och insatser avseende föräldraskap och arbete och sysselsättning. Genom att utveckla befintliga arbetssätt och förbättra den interna samordningen har Förebyggande skolteam skapats och förbättrat effekterna på skolnärvaro och skolprestation för elever som tar del av insatsen. Samtal såsom allvarsamtal, råd- och stödsamtal och föräldraskapsprogram har utvecklats i digital form. Nämnden har även utvecklat informationsspridningen om utbudet av öppna, förebyggande insatser både internt, samverkansparter och till invånare vilket har lett till att fler invånare tar del av öppna insatser som föräldraskapsstöd och anhörigstöd.

Nämndens öppna träffpunkter för äldre och personer med psykisk ohälsa har haft fortsatt öppet för besökare. Träffpunkterna har erbjudit olika aktiviteter i syfte att erbjuda möjligheter till social gemenskap och hälsofrämjande aktiviteter. Ett nytt samverkansprojekt mellan

nämndens äldreomsorg och idrottsförvaltningen har påbörjats i syfte att bryta äldres isolering genom hälsofrämjande aktiviteter. Aktiviteter kommer att erbjudas på Tensta sim- och idrottshall för personer över 65 år.

Våldsbejakande extremism

Nämnden har ett strukturerat arbete för att förebygga våldsbejakande extremism som utgår från den stadsövergripande riktlinjen *Stadens arbete mot våldsbejakande extremism* och Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram samt den lokala handlingsplanen som revideras årligen. Under året har arbete genomförts med att implementera handlingsplanen, tillhörande lokala rutiner och att genomföra aktiviteter. Förvaltningen har inför verksamhetsberättelse 2021 följt upp de aktiviteter som ligger i handlingsplanen. En majoritet av aktiviteterna är genomförda alternativt sker fortlöpande.

Nämndens socialt preventiva insatser för barn, unga, deras föräldrar och unga vuxna förebygger uppkomsten av socialt utanförskap och förebygger att unga och vuxna dras in i våldsbejakande extremism. Exempel på socialprevention är hembesök till förstagångsföräldrar, föräldrastödsprogram, förebyggande skol team och insatser för unga vuxna som står utan för arbetsmarknaden eller studier.

Vid handläggningen av föreningsbidrag granskas de sökande föreningarnas stadgar för att säkerställa att de föreningar som föreslås beviljas föreningsbidrag vilar på demokratiska grunder och att de inte understödjer våldsbejakande extremism. Under 2021 har efterfrågan på utlåning av lokaler varit begränsad på grund av pandemin.

Under 2021 har medarbete inom fältverksamheten och medborgarkontorets kompetensutvecklats för att bättre kunna uppmärksamma tecken på våldsbejakande extremism. Utbildnings- och informationsinsatser som syftar till att höja medarbetarnas kompetens rörande nämndens och stadens VBE-arbetet genomförs årligen enligt verksamheternas årshjul samt är en del av introduktionen av nyanställda.

Socialtjänsten har under 2021 haft god beredskap att handlägga och ge insatser till individer som är involverade i våldsbejakande extremism. Endast ett fåtal individärenden har inkommit under året.

Särskilda insatser i trygghetsarbetet

Lokala lägesbilden och lokal samverkansöverenskommelse Järva

Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnder tog under hösten 2019 gemensamt fram en trygghetsstrategi. Trygghetsstrategin har tillsammans med den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen och den gemensamma lägesbilden varit styrande dokument för arbetet.

Den sammantagna bedömningen är att samverkansarbetet för en ökad trygghet under 2021 utvecklats gynnsamt. Det finns ett stort engagemang bland de medverkande aktörerna och en vilja att fortsätta samverkansarbetet. Det finns stora utmaningar i stadsdelsområdena i Järva vad gäller kriminalitet och dess skadeverkningar. Kriminaliteten påverkar befolkningens dagliga livsföring. Kriminella krafter påverkar enskilda individers livsval och handlingsfrihet. Tryggheten i området och tilliten till samhällets institutioner påverkas. Mot bakgrund av detta

är arbetet inom ramen för samverkansöverenskommelsen högt prioriterat.

Lokalt prioriterade samverkansområden är Nyrekrytering, Otillåten påverkan, Otrygga och brottsutsatta platser och Platssamverkan. För var och en av dessa områden har en samverkansgrupp verkat som leder arbetet inom respektive område.

I samverkansgrupp *Nyrekrytering* ingår representanter från stadsdelsförvaltningarna, polisen och utbildningsförvaltningen. Åtgärder fokuseras på områden utifrån den lokala lägesbilden. Under 2021 har områdesbaserade samverkansnav startats upp i Tensta, Hjulsta och Spånga. I naven finns representanter från skola, polis, fritidsverksamhet, socialtjänst och förskola. Genom naven stärks samverkan; kontaktvägar har blivit kortare och snabbare samt nya arbetssätt har prövats. Stärkt samverkan på grupp- och individnivå leder till att fler barn i riskzon upptäckts och fler barn får tidiga insatser. Gemensamt utvecklingsarbete har genomförts i syfte att fler barn och unga ska delta i skola och fritidsverksamheter. Bland annat har utveckling av förebyggande skolteam skett och kontaktpersoner från socialtjänsten har knutits till de kommunala skolorna. Inom stadsdelsförvaltningen pågår samverkan med civilsamhället genom fritidsgårdarna, Familjens HUB och inom ramen för idéburet offentligt partnerskap. Skola, polis och socialtjänst har under 2021 gemensamt genomfört våldspreventivt arbete genom metoderna *Mentorer i våldsprevention* (MVP) och *Agera tillsammans*. I Spånga-Tensta stadsdelsområde har MVP påbörjats på två kommunala högstadieskolor under 2021. Agera tillsammans har påbörjats på två kommunala låg- och mellanskolor skolor. Utvecklingsarbete pågår med föräldraträffar med samma tema för ökad effekt.

I samverkansgrupp *Otrygga och brottsutsatta platser* finns representanter från stadsdelsförvaltningarna, polisen, utbildningsförvaltningen, stadsdelsutveckling Kista Järva, trafikkontoret, MTR och Fastighetsägare Järva. Målsättningen med arbetet är en ren och trivsamt stadsmiljö som befolkas av boende, yrkesverksamma, näringsidkare och besökare, vilket förebygger uppkomsten av kriminell verksamhet och ökar tryggheten. För att komma till rätta med brister i den fysiska miljön som skapar otrygghet och otrivsel används verktygen trygghetsinventering, trygghetsinvesteringar, platsamverkan och platsaktivering. Arbetet sker systematiskt genom att identifierade brister åtgärdas, följs upp och kommuniceras till befolkningen och näringsidkare. Platsaktivering tillför trivselskapande aktiviteter till det offentliga rummet. Samverkansgruppen har tillsatt lokala arbetsgrupper med fokus på stadsdelarna Tensta, Spånga och Hjulsta. Inom respektive arbetsgrupp genomförs utifrån fastställda mål olika åtgärder och samverkansarbeten som exempelvis Platssamverkan Tensta centrum. Arbetet utgår från aktuell lägesbild, orsaksanalys, åtgärder och uppföljning.

Arbetet med platsamverkan har fortsatt på tre platser i Spånga-Tensta stadsdelsområde: Tensta centrum, Spånga centrum och Bromsten. Trygghetsinventeringar i stadsdelsområdet har genomförts enligt plan. Trygghetsbeskrivningar av skymmande buskage och träd genomförts i samtliga stadsdelsområden.

Platssamverkan Tensta centrum har fortsatt med målet att Tensta inte ska vara en öppen drogscen genom olika trygghetsskapande åtgärder i stadsmiljön. Inom Platssamverkan Tensta centrum har fokus varit platsaktivering där flera olika aktörer haft ett gemensamt sommarprogram; Sommar i Tensta. Aktiviteter har även förlagts till Bromsten och Spånga.

I Tensta Centrum har ett särskilt projekt för samlokalisering av bibliotek och medborgarkontor i Livstykets gamla lokaler på Tenstagången fortlöpt under året. Målsättningen är att en samlokaliserad verksamhet kan öppna under sommaren 2022.

Flera trygghetsprojekt beträffande förbättrad belysning i Solhem, Bromsten, Tensta och Sundby har genomförts efter att de initierats vid trygghetsinventeringar.

Omdaningar av torgytorna vid Taxingeplan och Bromstens torg har genomförts. Omdaning av Tenstaplan pågår och slutförs 2022. Därtill har ett otryggt område vid Lättingegången omdanats med fokus på att bygga bort insynsskyddade platser.

Projektet Trafikhinder i Järva, som syftar till att öka tryggheten och tillgängligheten på stadsdelsområdets gång- och cykelbanor har fortsatt under 2021.

I samverkansgruppen *Otillåten påverkan* finns representanter från stadsdelsförvaltningarna, polisen och utbildningsförvaltningen. Utgångspunkten för arbetet inom otillåten påverkan är att minska förekomsten av påtryckningar mot myndighetspersoner för att påverka dennes yrkesutövning. Syfte är att säkerställa att arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor är en integrerad del i verksamhetsutveckling och planeringsarbetet och att optimera samverkan mellan säkerhets- och personalfunktioner för att minska olika påverkansfaktorer som kan öka risken för otillåten påverkan.

Under 2021 har samverkansgruppens arbete fortgått som en gemensam bas för kunskaps- och verksamhetsutveckling på området. Detta har lett till åtgärder som till exempel att stadsdelsförvaltningen har gjort en kartläggning av upplevelse av förekomst av otillåten påverkan, APT-material har tagits fram att användas varje år enligt arbetsmiljöårshjulet, utbildningsinsatser för chefer och medarbetare har påbörjats som kommer att fortgå under det kommande året. Även riktlinjerna för hot, våld och otillåten påverkan har reviderats. Polisen har genomgått kompetensutveckling för hantering av dessa ärenden och polisen har tagit fram en rutin för hur polisanmälan ska omhändertas när det gäller ärenden om otillåten påverkan.

I samverkansgruppen *Kriminella konflikter* ingår stadsdelsförvaltningarna, socialförvaltningen, stadsledningskontoret, polis och kriminalvården. Målen för samverkansgruppen Kriminella konflikter är att fler individer ska vilja lämna en kriminell livsstil och etablera sig i samhället samt att samverkansparterna tidigt identifierar unga som riskerar att utveckla en kriminell livsstil och erbjuda stöd genom Social insatsgrupper (SIG) för unga respektive vuxna. Samverkan inkluderar arbetet i Trefas.

Fokus under 2021 har varit att utveckla samverkan på individnivå med olika relevanta aktörer samt en välfungerande avhopparverksamhet. Under året har ett utvecklingsarbete genomförts inom SIG unga och vuxna bland annat införande av bedömningsinstrument vid initieringen av SIG unga och det uppsökande arbetet av vuxna på anstalter och häkten. Reviderade vägledningar för både SIG unga och SIG vuxna har tagits fram i Stockholms stad. Vägledningarna klargör och förenklar samverkan med skola och polis och har implementerats i de lokala verksamheterna.

Samverkansgruppen Kriminella konflikter har satt resultatmål för arbetet. Det första resultatmålet gäller att antalet ansökningar till insatsen SIG vuxna ska öka. Under 2021 har 54 personer tagit kontakt rörande insatsen, 44 personer har beviljats insatsen och 10 personer har

under året slutfört insatsen med gott resultat. Resultatet innebär en ökning från föregående år.

Det andra resultatmålet rör att ansökningar om stöd från centrala avhopparkeringsverksamheten på enheten för hemlösa/BOPS ska öka. I Spånga-Tensta stadsdelsområde har 8 vuxna personer erbjudits för stöd från den centrala avhopparkeringsverksamheten. 5 av dessa har tackat ja.

Det tredje resultatmålet rör att antalet personskador eller avlidna kopplade till kriminella konflikter i Järva ska minska. Då elva allvarliga incidenter kopplade till kriminella konflikter inträffat under 2021 uppnås inte målet.

Det fjärde resultatmålet gäller ett ökat antal unga som tar del av insatsen SIG unga och ett ökat antal förslag på unga som har behov av insatsen från polisen och skolan. I Spånga-Tensta stadsdelsområde har tre unga och deras familjer tackat ja till insatsen. Att motivera till insatsen är fortsatt en utmaning. Under året har informationsinsatser genomförts internt, i samverkansnaven och till skolans elevhälsoteam samt internt utvecklingsarbete skett i syfte att fler ska initieras till och motiveras till att ta emot insatsen.

Samverkan inom Trefas har lett till att fem unga har fått kontakt med socialtjänsten och i vissa fall erhållit insatser. Socialtjänsten har identifierat 17 vuxna personer inom ramen för Trefas. Dessa har erbjudits stödinsatser. Tre familjer har tagit emot anhörigstöd för ökad livskvalitet för de anhöriga.

Jämställdhet

Nämndens trygghetsarbete utvecklats utifrån ett jämställdhetsperspektiv och resultat från stadens medborgarundersökning analyseras utifrån utfallet för män och kvinnor. Det är fortfarande en större andel kvinnor som inte upplever trygghet i den stadsdel där man bor men skillnaden mellan mäns och kvinnors upplevelse har minskat. I socialtjänstens arbete för att motverka kriminalitet har behovet av att definiera flickors och kvinnors och flickors roll i kriminalitet identifierats.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet för verksamhetsområdet delvis har uppnåtts utifrån att underliggande nämndmål har uppfyllts, att målvärdet för två indikatorer inte uppfylls och målvärdet för en indikator endast uppfylls delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	50 %	53 %	46 %		72 %	79 %	2021
Analys							
Resultatet baseras på medborgarundersökningen och visar att årsmålet inte uppnås. Det framkommer fortfarande vissa skillnader utifrån kön, där kvinnor i större utsträckning uppgett att de upplever otrygghet. Vid jämförelse med resultaten från senaste undersökningen 2019 är dock könsskillnaderna mindre. Tidigare mätningar visar också att upplevelsen av otryggheten i stadsdelsområdet är hög. Nämnden har beslutat om en trygghetsstrategi och strategin har två inriktningar, social- och situationell prevention. Arbetet fortsätter under 2022 utifrån inriktningen i strategin. De investeringar som påbörjats under året kommer att fortsätta och effekten av de satsningar som har gjorts förväntas på längre sikt.							
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten				83,57 %	100 %	-	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
uppges att de inte blivit utsatta för hot och våld							
Analys	Stockholmsenkäten genomförs vart annat år (jämn årtal) varför det inte finns något värde för 2021 för denna indikator.						
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	52 %	49 %	57 %		73 %	73 %	2021
Analys	Resultatet från medborgarundersökningen omfattar såväl stadsdelsnämnden som trafiknämndens olika ansvarsområden. Under 2021 har olika åtgärder genomförts för att minimera dumpning som till exempel utplacering av containrar vid koloniområden. Ett antal plockpinnar har inhandlats för att kunna öka deltagande i olika städaktiviteter såsom Håll Sverige rent. Nämnden har utökat beståndet av smarta soptunnor som analyserar fyllnadsnivå och signalerar när tömning behöver ske. Totalt finns nu 38 smarta soptunnor utplacerade i de stora parklekarna i Tensta samt platsen för den nya Alléparken i Spånga. Förutom att tunnorna bidrar till ett mer ekologiskt arbetssätt med tömning förväntas de kunna bidra till förbättrat beteendemönster i fråga om nedskräpning. Talande tunnor uppmanar till att använda dessa istället för att slänga på marken.						
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	57 %	54 %	61 %		73 %	73 %	2021
Analys	Resultatet från medborgarundersökningen omfattar såväl stadsdelsnämnden som trafiknämndens olika ansvarsområden. Förvaltningen har under året genomfört extra städinsatser med fokus på plockstäd i parkområden. Under 2021 har en ny markskötselentreprenör upphandlats. Upphandlingen blev överklagad så avtalets start fördröjdes. Under november månad har förvaltningen påbörjat ett samarbete med den nya entreprenören för att säkerställa att kraven i det nya avtalet uppfylls, i syfte att parkskötsel och renhållning inom stadsdelsområdet håller god kvalitet.						
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	72 %	74 %	73 %		75 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys	Resultatet från medborgarundersökningen omfattar såväl stadsdelsnämndens parker, naturområden, gång- och cykelvägar samt trafiknämndens gator, trottoarer, torgytor och belysning. Under året har stora investeringar gjorts i framför allt lekplatser vilket kommer att fortsätta under nästa år. Utifrån medborgarförslag har en hundrastgård byggts. Många av insatserna har blivit klara sent på året och kommer förhoppningsvis att få ett genomslag nästa år. Stora insatser för att öka tryggheten har genomförts i form av trygghetsbeskränningar, omformning av ytor från sly till blommor och lök, renovering och omformning av ytor till mötesplatser har genomförts med exemplet Lättingeparken. Ett antal belysningsprojekt har delvis genomförts, på Glömninge hundrastplats är det helt genomfört, vid Ellen Key har större delen färdigställt men en del arbete återstår i det beställda arbetet med belysning i Svandammsparken. Palmersparkens etapp ett är färdigställd och invigd. I Alléparken har stora insatser gjorts på etapp ett men en del kvarstår. Båda dessa parker har tagits fram i samverkan med invånare och teman har röstats fram. För Palmersparken tema äventyr och för Alléparken temat rörelse. För övrigt har ett antal ängar anlagts med fokus på pollinatörer och färgfärgning.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Förebyggande och tidiga insatser skapar trygghet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Social prevention med förebyggande och främjande arbete är grundläggande för att på sikt öka tryggheten och minska faktiska brott. Detta är ett långsiktigt arbete som kräver kontinuitet och stabilitet med väl förankrade arbetssätt och samverkansformer som sträcker sig över en lång period. Arbetet sker i samverkan med polis, skola och civilsamhälle.

Samverkan och förebyggande insatser för barn och unga

Kollegiala observationer och granskningar ska fortsätta att utvecklas som ett verktyg för att säkerställa att handläggningen håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvaliteten i processerna som skapar värde för invånarna. Under året ska verksamheterna se över egenkontrollprocessen för att säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggör uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Alla barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt ska få det stöd och skydd som de behöver genom socialtjänsten. Det fältförlagda och socialt uppsökande arbetet har fokus på mötesplatser, arenor vid de tidpunkter som barn och unga vistas där. Genom det uppsökande arbetet nås och erbjuds unga med missbruks- och beroendeproblematik stöd och unga får information om och vägledning till relevanta verksamheter. Verksamheterna ska även ha goda kunskaper om våldsbejakande extremism vilket möjliggör för förebyggande arbete, tidiga insatser och förutsättningar att lämna en kriminell livsstil.

I samverkan med socialnämnden och med stöd av kommunstyrelsen och andra myndigheter utvecklar nämnden det uppsökande arbetet mot individer som är, eller på väg att bli radikaliserade samt mot återvändare. Det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism stärks även genom en utökad samverkan med civilsamhället.

Samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har inletts för att stärka det gemensamma förebyggande arbetet riktat mot våldsbejakande extremism, och workshops kommer genomföras under året med relevanta personalgrupper. Samverkan sker också med Rinkeby-Kista kontinuerligt genom erfarenhetsutbyte mellan berörda handläggare inom Barn och Ungdom, ett arbete som kommer formaliseras under året.

Nämnden arbetar utifrån den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism, som revideras årligen. Inför revideringen har en enkät besvarats av förvaltningens enhet gällande förekomst av VBE-relaterade händelser och ärenden inom förvaltningen. Fem enheter inom förvaltningen har under året redovisat någon typ av händelse eller ärende kopplat till våldsbejakande extremism. Majoriteten av medarbetarna uppges ha kännedom om förvaltningens handlingsplan. Arbetet med att relevanta medarbetare ska genomföra stadens webbutbildning kring VBE fortsätter.

Genom tätare samverkan och förbättrad uppföljning ska fler barn och unga i riskzon nås. Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet i det förebyggande sociala arbete ska ske systematiskt för att så tidigt som möjligt upptäcka och kunna ge stöd till barn och ungdomar i riskzon. Inom platsamverkan Tensta centrum är den sociala preventionen inriktad på det uppsökande arbetet i samverkan med bland annat Framtid Stockholm. Ett uppdrag som ligger inom platsamverkan är att professionalisera och stärka civilsamhällets trygghetsarbete där civilsamhället har en viktig roll i det uppsökande arbetet genom bland annat nattvandring. Fler nattvandrande föräldrar som befinner sig på de arenor där ungdomar är skapar trygghet.

Arbetet med att utveckla och implementera ett utbildningsprogram för att professionalisera och stärka civilsamhällets trygghetsarbete sker enligt plan. I samverkan med Rädda barnen kommer civilsamhällets aktörer under året erbjudas en gedigen utbildning i Traumamedveten Omsorg, ett förhållningssätt för vuxna att möta barn och unga som varit med om svåra påfrestningar och trauma av skilda slag. Satsningen på utbildningsprogram för civilsamhällets aktörer kommer pågå även kommande år.

Arbetet fortsätter med skolsociala team, på plats på skolorna, för elever från årskurs fyra med hög skolfrånvaro och låg måluppfyllelse. Samverkan sker med elevhälsoteamen på Sundbyskolan, Hjulstaskolan, Enbacksskolan och Spånga grundskola. Nämnden skapar förutsättningar för att genom metoden mentorer i våldsprevention (MVP) och Agera tillsammans stärka det våldsförebyggande arbetet i stadsdelsområdets skolor.

Inom samverkansöverenskommelsen med polisen har samverkansgruppen "Nyrekrytering" fokus på barn i riskzon, förebyggande och främjande insatser samt våldsförebyggande arbete. Ett arbetssätt för samverkan som har utvecklats mellan nämnden, skola och polis är så kallade lokala nav. De lokala naven jobbar gemensamt med ett främjande perspektiv och med samordnade gemensamma insatser, uppmärksamma trender och vid behov lyfta individärenden. I det lokala navet i Tensta uppmärksammades behov av intensifierad samverkan mellan förskolan och socialtjänsten. En arbetsgrupp har tillsatts för att utveckla arbetet.

Unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) ska halveras. Antalet UVAS i stadsdelsområdet är högt, ungefär 900 personer. Samarbetet med arbetsmarknads- och utbildningsnämnden ska utvecklas och intensifieras under året för att komma i kontakt med och motivera den unge till insatser, bland annat genom information till ungdomar som går sista året på gymnasiet och vars föräldrar och vårdnadshavare uppstår försörjningsstöd. Syftet är att i ett tidigt skede öka kunskapen om hur arbetsmarknaden fungerar.

En del av nämndens förebyggande arbete förläggs vid Järva ungdomsmottagning där nämnden tillhandahåller rådgivning i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Region Stockholm. Ungdomsmottagningen ligger centralt i Kista och vänder sig till ungdomar i åldern 13-22 år. På ungdomsmottagningen får ungdomar möjlighet till rådgivning och stöd av bland annat kuratorer. Ungdomsmottagningens uppdrag är att främja en god

fysisk och psykisk hälsa, med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter bland unga. Under året kommer arbetet med att få fler pojkar att besöka ungdomsmottagningen att fortgå.

Föräldrarådgivning

Föräldrar ska erbjudas olika former av föräldraskapsstödsprogram, såsom exempelvis ABC och KOMET och enskilda stödsamtal. Arbetet med att utveckla föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram som ger föräldrar stöd i föräldrarollen fortsätter, likaså arbetet med att informera om och motivera till frivilliga insatser genom bland annat att föräldrarådgivarna är tillgängliga för samtal med föräldrar på förskolan. För att fler vårdnadshavare ska få information och tillgång till generellt och individuellt anpassat stöd i föräldrarollen förmedlar förskolan erbjudande om föräldrarådgivning. Under året utvecklas möjligheten att i samverkan med förskolan erbjuda fler föräldrar och vårdnadshavare deltagande i Alla barn i centrum (ABC) kurser.

Hembesöksprogrammet för nyblivna förstagsföräldrar i samverkan med Region Stockholm, STIS (Starkt tidigt stöd i samverkan), fortgår under året. Föräldrarådgivarna finns också tillgängliga på stadsdelens medborgarkontor för att nå föräldrar som behöver stöd eller rådgivning samt för att kunna erbjuda föräldrarna föräldrastödsprogram.

Föräldrarådgivarna och fältassistenter träffar gemensamt ungdomar som har begått ringa brott och deras vårdnadshavare, de så kallade allvarssamtalen/48-timmarssamtalen. Tidigare var det enbart fältassistenter som kallade till och höll i dessa möten, men för att möjliggöra parallellt stöd både till ungdomen och vårdnadshavaren deltar numera även föräldrarådgivarna. Syftet är således att träffa ungdomen och samtidigt kunna erbjuda vårdnadshavaren fortsatt stöd.

Nämnden erbjuder alla kommunala högstadieskolor det nyskapade tvärprofessionella stödet Förebyggande skolteam. Teamen består av skolsociolog, fältassistent och föräldrarådgivare. De erbjuder ett samordnat och riktat stöd till skolorna både på generell på individnivå, och kan vid behov vara en direkt länk till socialtjänstens myndighetsutövande del. Teamen erbjuder stöd både till ungdomen och till föräldrarna. Det förebyggande skolteamet har också möjlighet att motivera ungdomar till att söka feriejobb, för att därefter bli prioriterade till feriejobben. Arbets sättet med förebyggande skolteam syftar till att erbjuda familjen ett samlat förebyggande stöd och att nämndens professioner har ett familjeorienterat förhållningssätt.

Anhörigstöd

Nämnden arbetar utifrån stadens program för stöd till anhöriga 2021-2024. Syftet med programmet är att öka kvaliteten i stadens socialtjänst så att anhöriga har en bra livssituation, har en god psykisk och fysisk hälsa och får likvärdiga insatser oavsett var i staden man bor. Stödet till anhöriga har en preventiv ansats för att förebygga att den anhörige blir fysiskt och psykiskt utsliten och därigenom riskerar att bli sjukskriven. Det ska finnas ett brett utbud av

insatser för att tillgodose grupper och individers olika behov.

Utifrån det nya förslaget till reviderat program för stöd till anhöriga 2021-2024 kommer nämnden att utveckla arbetet för att säkerställa att de målgrupper som omfattas av programmet får det stöd de har rätt till. De nya målgrupper som nämnden ska arbeta mot inom ramen för anhörigstödet är barn, anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil, anhöriga till personer som har drabbats av skjutningar och dödligt våld. Sedan tidigare omfattar anhörigstödet målgrupperna anhöriga till personer som är äldre, anhöriga till personer med fysisk eller psykisk sjukdom eller funktionsnedsättning, anhöriga till personer med missbruk eller beroende.

Nämnden undersöker möjlighet att utveckla stöd för unga brottsoffer så att de vågar anmäla brott samt vågar vittna.

Alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT)

Det förebyggande arbetet mot ungas, vuxnas och äldres användning av alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) genomförs systematiskt i enlighet med stadens program. ANDT-programmet har brutits ned till verksamheterna för konkreta åtgärder och nämndens medarbetare ska ha kännedom om tidiga signaler på risk- eller missbruk och kunna vägleda invånare som efterfrågar stöd till adekvata insatser. Unga med missbruks- och beroendeproblematik nås och erbjuds stöd genom det uppsökande arbetet. Nya arbetsmetoder för att stärka det uppsökande arbetet utvecklas bland annat i samverkan inom förvaltningen och med Framtid Stockholm Järva. Arbeta med att utveckla metoder för det uppsökande och förebyggande arbetet inom ANDT-prevention har påbörjats enligt plan. Det uppsökande arbetet utvecklar metoder och arbetssätt för att arbeta förebyggande specifikt mot cannabis och tramadolmissbruk. Under året kommer fältassistenter fortbildas för att dels kunna genomföra informationsinsatser gentemot unga och deras vårdnadshavare inom området, dels nå och ge stöd till unga med missbruks och beroendeproblematik i högre grad.

För att arbeta förebyggande gentemot unga med spelproblematik kommer Länsstyrelsens metodstöd för ändamålet att användas och formas för att arbeta med metoden lokalt. Arbetet har initierats.

Öppna verksamheter för äldre och personer med psykisk ohälsa

Nämnden ska utveckla det förebyggande och uppsökande arbetet mot äldre och personer med psykisk ohälsa. Verksamheterna ska fortsätta att utveckla tillgängliga och preventiva insatser för att erbjuda invånare social gemenskap, meningsfullhet, delaktighet och hälsofrämjande aktiviteter. De preventiva insatserna ska bidra till ökad självständighet, självbestämmande och delaktighet hos de enskilda. Nämnden ska bidra till att behovet av ingripande insatser ska minska. Arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna ska i ökad utsträckning genomföras i samverkan med arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister.

Nämnden kommer att utveckla arbetet med att ge stöd till enskilda med kognitiv svikt och/eller demens genom ett nystartat pilotprojekt tillsammans med äldreförvaltningen och Bromma geriatrik. Projektet kommer utföras genom att bilda samtalsgrupper om demens för personer som nyligen fått en demensdiagnos.

Genom förebyggande insatser ska nämnden arbeta för att motverka ofrivillig ensamhet och social isolering. Av särskild vikt är att det uppsökande arbetet inriktas på att komma i kontakt med invånare i målgrupperna som är svåra att nå. Nämnden kommer att fortsätta arbeta utifrån projektet Matlyftet på träffpunkterna för äldre. Målgruppen för matlyftet är äldre i ordinärt boende och projektet syftar till att utveckla former för att förbättra måltidsupplevelsen och motverka ofrivillig ensamhet.

Förväntat resultat

- Ökad kunskap hos invånarna om nämndens verksamheter, stöd och insatser
- Förbättrad samverkan med civilsamhälle och bostadsbolag för ökad vuxennärvaro
- Fler barn och unga tar del av vålds- och drogförebyggande insatser
- Färre unga uppger att de utsatts för hot eller våld
- Fler unga tar del av skolsociala team
- Andelen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) halveras
- Fler invånare tar del av föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram
- Invånare med risk- eller missbruk vägleds till stöd och insatser
- Äldre och personer med psykisk ohälsa i stadsdelsområdet erbjuds sociala och hälsofrämjande aktiviteter

Analys

Alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS)

Ökad kunskapen om alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS) hos unga och deras föräldrar förebygger framtida risk för missbruk och vid behov kan invånare vägledas till insatser tidigt. Nämndens verksamheter har under året arbetat i enlighet med *Stockholms stads program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2018-2021* och med stöd av stadens verktyglåda för ANDTS förebyggande arbete. Arbetet följs upp genom indikatorn *Preventionsindex mini* som visar att målsättningen delvis uppnåtts (69 av 70 poäng).

Under året har bland annat ANDTS-utbildningar hållit för unga på fritidsgårdar och parklekar samt för föräldrar genom föräldraträffar på skolorna i stadsdelsområdet. I samverkan med idrottsförvaltningen hölls en föreläsning om doping på Tensta simhall. Arbetet med ANDTS omfattar träffar och föreläsningar vilka har försvarats av begränsningar för besöksantal under covid-19 pandemin. En föräldraträff med särskilt fokus på att öka kunskapen om det narkotikaklassade läkemedlet tramadol och på spelmissbruk har ställts in.

I oktober genomfördes den årligen återkommande Våldsförebyggande veckan med programpunkter för både unga, vuxna och äldre i stadsdelsområdet samt för förvaltningens medarbetare bland annat minimässa med tema droger och föräldraskap.

Under året har det strategiska planeringen av ANDTS insatser utvecklats för att tydligare

bygga på en analys av identifierade behov. Under 2022 ska ett förvaltningsövergripande nätverk skapas och informationsinsatserna utvecklas genom att mer strategiskt kombinera informationsinsatser till unga samt till deras föräldrar utifrån teman.

Samverkan och förebyggande insatser för barn och unga

Informationsspridning om utbud av öppna, förebyggande insatser har skett både internt och till nämndens samverkansparter och inte minst på arenor där barn, unga och föräldrar har samlats. Under 2021 har ett arbete med att utveckla informationsmaterial påbörjats genom medel från Delegationen för att motverka segregation (Delmos-medel) i syfte att förbättra och effektivisera informationen. Arbetet fortsätter 2022.

De våldspreventiva metoderna Mentorer i våldsprevention (MVP) för högstadieelever och Agera tillsammans för mellanstadieelever syftar till att förebygga könsnormer och förebygga våld. Under året har skolsockionomer och fältassistenter utbildats i metoderna och MVP har påbörjats i den kommunala högstadieskolan Enbacksskolan och Agera tillsammans i låg- och mellanstadieskolorna Gullingskolan och Elinsborgsskolan. Arbetet är en samverkan med utbildningsförvaltningen. Under 2022 ska metoderna påbörjas på samtliga kommunala skolor i stadsdelsområdet.

Under året har det uppsökande arbetet bedrivits ute i stadsdelsområdet, på skolor och fritidsgårdar samt vid särskilda arrangemang etcetera. Detta i syfte att identifiera riskfaktorer bland unga och arbeta främjande med skyddsfaktorer. Genom relationsskapande arbete och samtalsmetoden Motiverande samtal (MI) har unga vägletts till stöd och insatser inom nämndens verksamheter bland annat till Kompetensverkstan-arbete och sysselsättning och ungdomsmottagningen. I samverkan med utbildningsförvaltningen har uppsökande arbete skett i de kommunala skolorna i syfte att främja goda skolresultat och skolnärvaro.

Skolsockionomer finns lokaliserade på de kommunala grundskolorna Sundbyskolan, Spånga grundskola, Hjulsta grundskola och utifrån behov Enbacksskolan. Insatsen är delvis finansierade av Europeiska socialfondens (ESF) projekt Samverkan för ökad skolnärvaro. Under året har ett arbetssätt med Förebyggande skolteam utvecklats. Genom Förebyggande skolteam erbjuds ett samordnat och riktad stöd till både skolor, elever och dess vårdnadshavare. Detta genom att kombinera både pedagogiskt och socialt stöd från flera professioner; skolsockionom, föräldrarådgivare och fältassistent. Insatsen kan även kombineras med feriearbete. Under året har även uppföljning av insatsen utvecklats. Uppföljningen visar att elever som erhåller stödet förbättrat sin skolnärvaro och skolprestation. En utmaning är fortsatt att fler ska ta del av insatsen. Arbetet fortsätter under 2022.

Under året har nämndens verksamheter höjt kunskapen om och förbättrat samverkan med socialförvaltningens verksamhet *stödcentrum* för brottsutsatta i syfte att fler brottsutsatta ska få stöd. Vidare har samtliga medarbetare som arbetar uppsökande ökat kunskapen om trauma och oro genom Rädda barnens utbildning Traumamedveten omsorg (TMO).

Föräldrarådgivning

I syfte att nå fler föräldrar med stöd i föräldrarollen har riktade informationsinsatser om föräldrarådgivning genomförts bland annat till personal på de kommunala förskolorna. Vidare

har samverkan med förskolan inletts i syfte att gemensamt hålla föräldrastödskurser på förskolor och parklekar.

Under året har strukturerade samtal, så kallade råd och stöd-samtal och hembesök till nyblivna förstagångsföräldrar i samverkan med Region Stockholm och förskolan (tidigare kallat hembesöksprogrammet) genomförts med totalt 220 familjer. Detta är något fler än 196 familjer år 2020. En övergång till digitala samtal har möjliggjort samtal trots begränsningar till följd av pandemin. Under året har även föräldrastödprogrammet Alla barn i centrum (ABC) prövats i digital form. Under 2021 har 18 föräldraträffar med föräldrastödsprogram (jämfört med 5 träffar år 2020) genomförts. Arbetet med att utveckla digitala samtal och träffar fortsätter 2022.

I oktober öppnades mötesplatsen Familjens HUB för barn 0-12 år och deras föräldrar. Verksamheten syftar till att stärka föräldrarollen och anknytningen mellan föräldrar och barn samt till att främja kontakter mellan föräldrar. I samverkan med civilsamhället har aktiviteter, som läxhjälp, matlagning och fritid, i kombination med föräldrastöd genomförts.

Järva ungdomsmottagning för unga med mellan 13-22 år

På Järva ungdomsmottagning (JUM) har 462 besök (varav 82 pojkar, 359 flickor och 21 könsneutral) tillhörande Spånga-Tensta stadsdelsområdet genomförts under 2021. Detta är att jämföra med 426 besök (könsuppdelad statistik saknas) år 2020. JUM hade totalt 1634 besök 2021 vilket är en minskning från 1989 besök år 2020. Medarbetare som arbetar uppsökande verksamheterna och på skolorna vägleder unga till ungdomsmottagningen. En särskild informationssatsning kring sexualitet och verksamheten ungdomsmottagningen gjordes under stadsdelsförvaltningens program under Prideveckan. Besöken har rört bland annat oro och ångest, nedstämdhet samt relations- och samlevnadsfrågor. Arbeta fortsätter med att vägleda unga, framförallt fler pojkar, till ungdomsmottagningen.

Anhörigstöd

Anhörigstöd är en förebyggande insats som syftar till ge ökad livskvalitet för den anhörige samt förbättrade familjerelationer. Anhörigstödet riktar sig till anhöriga till personer med missbruksproblematik samt till person som har koppling till våldsbejakande extremism (VBE) och anhöriga till personer som har varit utsatta för dödligt våld. Genom intern samverkan ska anhöriga vägleda till anhörigstödet via andra verksamheter som exempelvis sociala insatsgrupper.

Våldsbejakande extremism

Nämnden har ett strukturerat arbete för att förebygga våldsbejakande extremism som utgår från den stadsövergripande riktlinjen *Stadens arbete mot våldsbejakande extremism* och Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram samt den lokala handlingsplanen som revideras årligen. I samverkan med socialnämnden och med stöd av kommunstyrelsen och andra myndigheter har nämnden utvecklat det uppsökande arbetet mot individer som är eller är på väg att bli radikaliserade samt mot återvändare. Det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism stärks även genom en utökad samverkan med civilsamhället. Under hösten har medarbetare inom fältverksamheten och medborgarkontoret vidareutbildas inom det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i samverkan med

socialförvaltningen och kommunstyrelsen. Utbildningen är ett samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning.

Öppna verksamheter för äldre och personer med psykisk ohälsa

Träffpunkterna för äldre och personer med psykisk ohälsa har haft öppet under året för besökare, dock med anpassningar utifrån den pågående pandemin. Träffpunktsverksamheten har bedrivits både i Spånga och Tensta men aktiviteterna har utgått från verksamheten i Spånga. Träffpunkterna har fortsatt erbjuda aktiviteter utomhus så som promenadgrupper, stavgång, upphämtning av matlådor och gemensamma måltider. Verksamheterna har erbjuda besökare enskilda samtal och arbetat för att hålla kontakten med besökare som inte kunnat ta sig till träffpunkterna.

En särskild aktivitet som genomförts inom ramen för Matlyftet var att seniorer bjöds på mat från en foodtruck. Aktiviteten gavs vid två tillfällen under året. Foodtrucken placerades utanför Spånga center och förvaltningen möblerade med bord och stolar. Medarbetare från enheten Innovation och prevention deltog i aktiviteten och informerade om det stöd som kan erbjudas äldre i stadsdelen. De äldre informerades även om kommande aktiviteter och evenemang. Efter maten gavs möjlighet till att gå en tipspromenad i området.

Nämnden har påbörjat ett samarbetsprojekt tillsammans med idrottsförvaltningen. Projektet har den äldre personen i fokus och målet med arbetet är att bryta social isolering genom hälsofrämjande aktiviteter. Projektet ska bidra till att fler äldre upptäcker Tensta sim- och idrottshall och att deltagarna kan pröva olika fysiska aktiviteter för att se vad som passar de enskilda individerna. Tio träningstillfällen har erbjudits till personer som är över 65 år. Särskilda aktiviteter för kvinnliga seniorer har också erbjudits.

Målbedömning

Nämnden bedömer att nämndmålet har uppfyllts då flertalet förväntade resultat har uppnåtts och målvärdet för indikatorn delvis har uppfyllts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Preventionsindex mini, indexvärde för nämndens ANDT-förebyggande arbete enligt Preventionsindex mini (PI).	69				70		2021
Analys Preventionsindex mini är resultatet av en årlig enkät som socialförvaltningens skickar ut till stadsdelsförvaltningarna. Urvalet av frågor illustrerar nämndens resurser och handlingsförmåga rörande ANDT. Vid mätningens början 2019 hade nämnden uppnått 46 poäng och 2020 77 poäng. Urvalet av frågor har justerats inför 2020 varpå siffrorna inte är jämförbara över tid. Genomsnittet i staden är 70 poäng.							

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Utveckla metoder för det uppsökande och förebyggande arbetet gentemot unga med spelproblematik	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Utveckla metoder för det uppsökande och förebyggande arbetet inom ANDT-prevention	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Utveckla och implementera ett utbildningsprogram för år att professionalisera och stärka civilsamhällets trygghetsarbete	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Stadsmiljön är trygg, välskött och tillgänglig

● Uppfylls helt

Beskrivning

Parker, grönområden och biologisk mångfald

När stadsdelsområdets befolkning växer, ökar nyttjandet av stadens offentliga rum. Under den pågående pandemin har stadsdelsområdets parker och grönområden blivit allt mer betydelsefulla för rekreation och livskvalitet då behovet av utomhusaktiviteter ökat. För att parker och grönområden ska möta allmänhetens behov och önskemål arbetar nämnden kontinuerligt med att utveckla dem. Arbetet med att etablera en temapark i Flysta, Palmésparken, kommer att påbörjas under året. Parkens tema, som tagits fram i en medborgaromröstning, kommer vara ”Äventyr”. I centrala Spånga kommer en mötes- och lekplats, Alléparken, att anläggas med det framröstade temat ”Rörelse”. I det övriga arbetet med att utveckla parker och grönområden tas hänsyn till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden samtidigt som det ökade besöksstrycket ställer krav på att nämnden arbetar med utformning och material som är miljömässigt hållbara. Vidare ska möjligheter till att ytterligare tillgänggöra området kring Befästa gård, ett fornminne i Bromsten, för allmän rekreation undersökas.

Under året ska insatser som syftar till att gynna den biologiska mångfalden genomföras. Exempel på detta är anläggandet av ängar med en mångfald av växter, friställande av träd och liknande biotopgynnande insatser. Nämnden ska fortsätta arbetet med tillgänglighetsanpassningar i utemiljön utifrån den tillgänglighetsinventering som tidigare gjorts. I det arbetet är stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 vägledande. Arbetet bedrivs i samverkan med nämndens funktionshinderråd.

Nämndens nya parkplan kommer att färdigställas under början av året. Planen ska ange strategier och mål för den ovan nämnda utvecklingen av parker och grönområden. Parkerna ska skötas och utvecklas så de blir långsiktigt hållbara.

Renhållning och driftåtgärder

För att minska nedskräpning, förbättra renhållningen och snöröjningen ska samarbetet med

berörda aktörer, civilsamhälle samt nämnder och bolag inom staden stärkas och intensifieras. Ett särskilt arbete kommer att inledas under året i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och fastighetsägare för att förbättra renhållningen och kunskap om källsortering hos invånare på Järva.

Under året kommer en upphandling av en ny markskötselentreprenad att utföras. Denna kommer att säkerställa att erforderliga krav på miljöpåverkan och bullernivåer i stadsmiljön ställs. Nämnden säkerställer genom återkommande uppföljningar att ingångna avtal avseende parkskötsel och renhållning håller god kvalitet.

Platssamverkan Tensta centrum

Det pågående arbetet inom Platssamverkan Tensta centrum i samarbete med berörda nämnder, polis, fastighetsägare, MTR, näringsidkare och civilsamhälle kommer att intensifieras under året. Det definierade området är Tenstagången med tunnelbaneuppgångarna, Tenstaplan, Gullingeparken, Taxingeplan, parkeringshuset och gallerian. Arbetet fokuseras inom tre målområden: fysisk miljö, öppen drogscen och platsaktivering. För att skapa länknings mellan olika områden kommer även Pilparken att inkluderas särskilt inom området platsaktivering. En samordnad programverksamhet kommer att tas fram för 2021/2022 inom arbetet med platsaktivering. Arbetet inom den öppna drogscenen utgår från en gemensam orsaksanalys med åtgärdsplan.

Situationell prevention

I arbetet med att förbättra den fysiska miljön är trygghetsinventeringar ett viktigt underlag. För att få en så bred bild som möjligt kopplat till den fysiska miljön kommer målgruppsanpassade trygghetsinventeringar såväl fysiskt och digitalt att genomföras i första hand riktade till barn och unga, personer med funktionsnedsättningar och äldre. Trygghetsinventeringar ska genomföras kontinuerligt i syfte att identifiera otrygga platser och miljöer. Som en del av den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen och tillsammans med berörda aktörer, nämnder och bolag genomförs trygghetsskapande åtgärder kontinuerligt under året. Särskilt prioriterade platser, utöver Tensta centrum, är Spånga centrum, Bromsten och Hjulsta. Exempel på åtgärder som genomförs löpande är belysningsåtgärder och beskärningar av buskage. På de platser där polisiära åtaganden inte räcker till ska nämnden genom satsningar på en bättre stadsmiljö öka tryggheten för de människor som bor, arbetar och vistas där. Detta ska ske genom att nämnden medverkar till fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter och fler trygghetskameror.

Den olovliga trafiken på gång- och cykelvägar är ett stort trygghetsproblem i stadsdelsområdet och på Järvafältet. För att förhindra denna typ av olovlig trafik fortgår implementeringen av ett säkert, behörighetsstyrt och effektivt digitalt låssystem i stadsdelsområdets befintliga bommar. Projektet sker i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, fastighetsägare i Järva, lokalpolis, räddningstjänst och trafiknämnden.

Samverkan och beredskap

Under året kommer samarbetet mellan stadens mobila ordningsvakter och lokalpolisen att fortsätta. Förvaltningen fortsätter även att utveckla det interna arbetet med att öka medvetenheten och höja beredskapen inför oväntade händelser. Nämnden ska samverka med andra nämnder för att stärka beredskapen och förmågan att hantera kriser.

Förväntat resultat

- Grönområden, parker och gångstråk som nämnden ansvarar för är trygga, välskötta och tillgängliga
- Insatser i den fysiska miljön skapar ökad trygghet
- Samverkan med berörda aktörer i Järva kring trygghetsarbetet stärks
- Tillgänglighet till och i bostadsnära natur ökar möjlighet till rörelse och rekreation
- Platssamverkan Tensta centrum skapar delaktighet och engagemang för att utveckla platsen och bidrar till ökad tillit
- Den öppna droghandeln minskar
- Tensta centrum är en attraktiv plats med många besökare

Analys

Parker och grönområden

Arbetet med upprustningen av Palmérsparken etapp ett av två har slutförts. Den andra etappen planeras att genomföras under de kommande åren. Arbetet med att etablera Alléparken i Solhem är uppdelat i tre etapper. Den första etappen är genomförd och utförandet utgår från de önskemål om växter, fler sittplatser och utökad belysning som inkommit till förvaltningen genom medborgardialog. Alléparken är för övrigt ett arbetsnamn och kommer förmodligen att behöva döpas om. Båda parkerna har framröstade teman, för Palmérsparken äventyr och för Alléparken rörelse, vilket har influerat utformning och val av utrustning. Likaså har utformning tagit stor hänsyn till upplevd trygghet med överblickbarhet och belysning i fokus.

Arbetet med att renovera parkbänkar, och att utrusta dessa med handtag där så behövs, har fortsatt. Det är ett arbete som kommer att bli en återkommande aktivitet de närmaste åren då behovet av underhåll är stort.

Renhållning och driftåtgärder

Nämnden har utökat beståndet av smarta soptunnor som analyserar fyllnadsnivå och signalerar när tömning behöver ske. Totalt finns nu 38 smarta soptunnor utplacerade i de stora parklekarna i Tensta samt platsen för den nya Alléparken i Spånga. Förutom att tunnorna bidrar till ett mer ekologiskt arbetssätt med tömning förväntas de kunna bidra till förbättrat beteendemönster i fråga om nedskräpning. Talande tunnor uppmuntrar till att använda dessa istället för att slänga på marken.

Under året har olika åtgärder genomförts för att minimera dumpning som till exempel utplacering av containrar vid koloniområden. Ett antal plockpinnar har inhandlats för att kunna öka deltagande i olika städaktiviteter såsom Håll Sverige rent.

Situationell prevention

Nämndens fortsatta arbete med att utveckla formerna för platssamverkan i Bromsten, Spånga, Tensta och Hjulsta har bedrivits tillsammans med polis, trafikkontor, fastighetsägare, trafikoperatör, föreningar och privatpersoner i syfte att fastställa ansvarsområden och åtgärder i främst den fysiska stadsmiljön samt att stärka samverkan mellan olika aktörer.

Trygghetsinventeringar i stadsdelsområdet har genomförts enligt plan.

Andra trygghetsprojekt under året har varit bland annat en renovering av samlingsyta längst Lättingegången, som fått namnet Lättingeparken, samt stora röjningsarbeten där öppna ytor med lägre blomning och lökar skapats för ökad trygghet.

Generellt för det gångna året har stora förseningar av beställt material präglat projekten. De belysningsprojekt som skulle genomförts har bara delvis kunnat färdigställas då armaturer med mera försenats. Dessa kommer därför att behöva fortsätta under första perioden 2022. Detta gäller främst för Ellen Kay, Glömmingskogens hundrastplats samt Svandammsparken.

Projektet Trafikhinder i Järva, som syftar till att öka tryggheten och tillgängligheten på stadsdelsområdets gång- och cykelbanor, har slutförts. Digitala lås har nu monterats i över 80 trafikbommar i stadsdelsområdet. En lösning för att säkra de digitala låsen från yttre påverkan har tagits fram och börjat installeras på de mest utsatta platserna. För att stänga igen nyuppkomna smitvägar kring trafikbommarna har kompletterande hinder i form av metallräcken, pollare, granitblock eller natursten placerats ut.

I syfte att tillgängliggöra stadsdelsområdets naturmarker har nämnden fortsatt att lokalisera olovlig annektering av mark. Ärenden mot berörda fastighetsägare har initierats och resulterat i att markområden återgått till allmänna ytor.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Bedömningen utgår ifrån att de förväntade resultaten överlag är uppnådda samt att de planerade aktiviteterna har genomförts enligt plan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fastställa ny parkplan.	2021-01-01	2021-04-01	
✓ Fortsätta implementeringen av ett digitalt låssystem i befintliga bommar samt utforma ett program för trafik hinder	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Genomföra insatser för att stärka den biologiska mångfalden	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Genomföra målgruppsanpassade trygghetsinventeringar fysiskt och digitalt	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Påbörja anläggandet av mötes- och lekplatsen Alléparken	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Påbörja anläggandet av temalekplatsen i Palmésparken.	2020-01-01	2021-12-31	
✓ Upprätthålla arbetssätt för att förebygga narkotikaförekomst på förskolegårdar i samverkan med berörda fackförvaltningar, bolag och polisen.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Barns rättigheter

För att ge barnen bästa möjliga förutsättningar för fortsatt lärande i skolan och livet utvecklar förskolan ett systematiskt och utvecklingsinriktat arbetssätt. Nämndens fokus på språkutvecklande arbetssätt för såväl barn som medarbetare har löpt som en röd tråd genom utbildningen, från kompetensutbildning för medarbetare till undervisning för barnen. Uppdraget att främja barns fysiska aktivitet visar på likvärdighet i stadsdelområdet, samtliga enheter har arbetat konsekvent utifrån handlingsplan för fysisk aktivitet.

Andelen förskollärare är 37,7 procent jämfört med årsmålet 33 procent och samtliga enheter har arbetssätt för hur barnen kontinuerligt tar del av förskollärlärd undervisning. Årets självskattning (WKI) visar ett gott resultat samtidigt som det pågår ett utvecklingsarbete kring hur förskolan bättre kan visa de enskilda barnens utveckling och lärande, vilket inte synliggörs i denna metod av självskattning.

Nämndens förskolor har även goda resultat i stadens indikatorer med färre barn per grupp och färre barn per anställd än årsmålen. Detta beror bland annat på satsningar på mindre barngrupper. Utvärderingar visar att rektorer organiserar för mindre undervisningsgrupper under delar av dagen, vilket är av vikt för kvaliteten på undervisningen och gynnar barnens utveckling och lärande.

Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan är fyra procentenheter lägre jämfört med 2020 och resultatet är något lägre än stadens mål. Det finns utvecklingsområden, mellan och inom förskoleenheterna, som analyseras och bearbetas utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Analysen visar bland annat att samverkan mellan förskola och hem varit en utmaning utifrån riktlinjer under Covid-19-pandemin.

Jämställdhet

Utbildningen i förskolan utgår från ett tydligt demokratiuppdrag där alla barn har samma rätt att få utvecklas och lära utifrån sina unika förutsättningar. Barnen har givits talutrymme och inflytande i utbildningen oavsett kön. Val av litteratur och annat material har gjorts utifrån medvetna val och ett inkluderande perspektiv. Jämställdhet har varit fokusområde i stadsdelens övergripande tema om hållbar utveckling under hösten 2021. Jämställdhet som fokusområde har säkerställt att jämställdhetsperspektivet funnits med i planering, genomförande och uppföljning av undervisningen.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Vid inskrivning i förskolekön samt vid introduktionssamtal på respektive förskola informeras vårdnadshavare om rätten till undervisning på stadens förvaltningsområdesspråk; finska, meänkieli och samiska samt stöd i att utveckla övriga minoritetsspråk; romani chib och

jiddish. Ingen efterfrågan har framkommit under 2021.

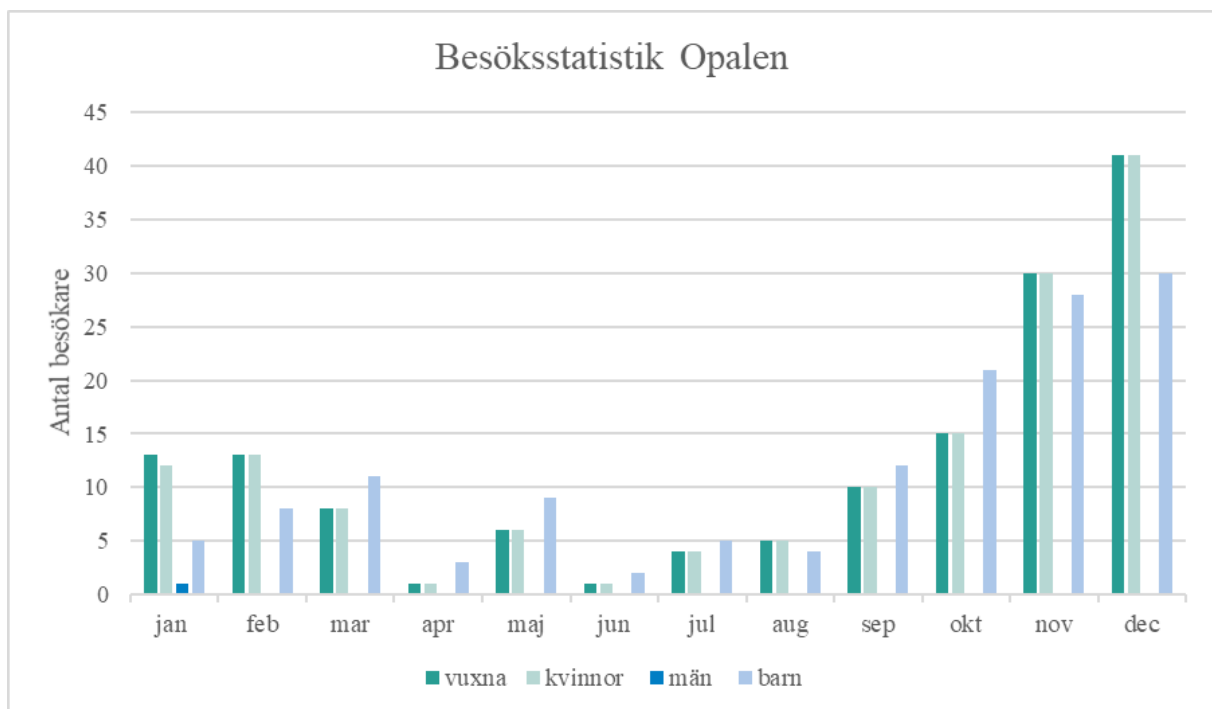
Uppföljning av introduktionsförskola

Arbetet med introduktionsförskola startade 2017 och har under åren utvecklats till en utåtriktad, uppsökande verksamhet med stort fokus på den riktade målgruppen i samarbete med andra aktörer.

Besökarna har fortsatt erbjudits språkutvecklande aktiviteter för barnen i form av bland annat högläsning och TAKK (tecken som kompletterande och alternativ kommunikation).

Verksamheten samarbetar med SFI (svenska för invandrare), stadsdelsmammorna, biblioteket, medborgarkontoret, föreningslivet med flera. Samarbetet innebär till exempel språkutbildning för vårdnadshavare, språkutvecklande aktiviteter och att besökarna får stöd i att söka förskola. Förutom fysiska besök tar verksamheten även emot många telefonsamtal.

Utifrån riktlinjer under pågående pandemi har verksamheten under en stor del av året bedrivits utomhus och efterfrågan på verksamhet inomhus har varit stor. Det har lett till att det varit färre besökare än normalt, i snitt ett par besökare varje dag, vilket kan jämföras med omkring 15-20 besökare vid verksamhet inomhus.

Besökarnas nöjdhet visas i form av återkommande besök och i den kontakt som finns mellan besökare och verksamhet. Familjerna hittar till verksamheten med hjälp av den uppsökande verksamhet som bedrivs på olika arenor i området.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppnåtts helt under året. Bedömningen baseras på att fyra av kommunfullmäktiges indikatorer uppnåtts helt, en delvis samt att underliggande nämndmål

helt har uppnåtts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	37,7 %	0,6 %	37,1 %	34,3 %	33 %	33 %	VB 2021
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	84 %	83 %	85 %	87 %	88 %	88 %	2021
Analys							
Resultatet i förskoleundersökningen är tre procentenheter lägre än 2020 och en procentenhet högre än 2019. Utvärderingar och resultatdialoger visar att verksamheten varit av förväntad hög kvalitet, men att kommunikationen med vårdnadshavare varit en utmaning på grund av riktlinjer under pågående pandemi. Lämning och hämtning av barn har skett utomhus på gårdar och vårdnadshavare har inte varit inne i lokalerna och därmed inte kunnat ta del av den information som finns där om undervisning och utbildning. Kommunikation har främst skett digitalt och utvärderingar pekar mot att denna typ av kommunikation inte varit tillräcklig för fortsatt ökad nöjdhet i förskoleundersökningen.							
  Antal barn per grupp	12,7 barn/avd.			12,3 barn/avd.	16	16	VB 2021
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,7 st			4,6 st	4,9	4,9	VB 2021
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,8			3,68	3,6	3,6	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Förskolans utbildning är språkutvecklande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Språkutveckling

Språk och kommunikation är en viktig del för att ge barn förutsättningar att utvecklas och lära. Inom nämndens förskolor talas ett sjuttioal olika språk bland barn och pedagoger. Utifrån en inventering av medarbetarnas kompetensutvecklingsbehov i svenska språket påbörjas kompetensutvecklingsinsatser. Arbetet startar upp under våren i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Under året utvecklas förskolans utbildning utifrån handlingsplanen för språkutvecklande arbetssätt. Utbildningar genomförs inom flerspråkighet och tecken som alternativ kompletterande kommunikation (TAKK) introduceras på samtliga avdelningar. Handlingsplanen för språkutvecklande arbetssätt utgör grunden för förskolornas arbete med språk och kommunikation. Barn med annat modersmål än svenska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Vidare utvecklar förskolan en systematik i dokumentationen av barns språkutveckling. I syfte att öka likvärdigheten deltar nämndens förskolor i ett stadsdelsövergripande språknätverk.

Introduktionsförskolan och öppna förskolan informerar vårdnadshavare om flerspråkighet och barns generella språkutveckling samt erbjuder språkutvecklande aktiviteter och pedagogiska miljöer för besökande barn och vårdnadshavare.

Nationella minoriteter

I syfte att stärka förskolans utbildning gällande nationella minoriteter ökas förskolans kompetens inom området. Fokus ligger på de minoritetsspråk där Stockholms stad är förvaltningsområde, finska, meänkieli och samiska. Med stöd av biblioteken ges förskolan tillgång till ett utbildningsmaterial gällande nationella minoriteter för att använda i förskolans undervisning.

Förväntat resultat

- Barns språk och kommunikation utvecklas
- Samtliga förskolors utbildning utgår ifrån handlingsplanen för språkutvecklande arbetssätt
- Öppna förskolan utvecklar arbetet med språkutvecklande aktiviteter för barn och vårdnadshavare

Analys

Nämndens förskolor har arbetat utifrån handlingsplanen för språkutvecklingsinsatser 2020-2022. Utbildningar i flerspråkighet, språkutvecklande arbetssätt och TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) har genomförts, liksom arbetet utifrån skolverkets Läslyft. Uppföljningar och utvärderingar har visat att utbildningsinsatser har

givit resultat och bidragit till att metodiken i undervisningen haft ett ökat fokus på att gynna barnens språkutveckling. Förskolorna har arbetat med att dela in barnen i mindre undervisningsgrupper vilket varit en framgångsfaktor i språkutvecklande undervisning.

Arbetet med att vidareutveckla systematiken i dokumentationen av barnens språkutveckling har inletts. Det har inneburit en översyn av befintliga arbetssätt och kommande år fortsätter arbetet med att utveckla en enhetlig och gemensam systematik i dokumentationen av barns språkutveckling.

Stadsdelsnämndens, i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen, vidareutbildning i svenska för en grupp medarbetare har genomförts under hösten och detta fortsätter under våren 2022. Utvärdering av höstens utbildning givit ett positivt resultat, deltagarna har förbättrat sin språkliga förmåga både verbalt och skriftligt.

Året självskattning i WKI, webbaserad kvalitetsindikator, visade ett resultat på 4.0 för området språk. Nivå 3 motsvarar genomförande av läroplansuppdraget och nivå 4 innebär ett utvecklat arbetssätt. Variationen mellan enheterna är 3.7- 4.2. Variationen inom enheterna har minskat under året och pekar på att likvärdigheten mellan förskolor i samma enhet har ökat.

Den årliga förskoleundersökningen visade en lägre nöjdhet hos vårdnadshavarna jämfört med 2020 i frågan om barnet uppmuntras att utveckla sitt språk. Resultatet har gått från 81 procent till 77 procent. Riktlinjer för att minska smittspridning under Covid-19 pandemin har inneburit få fysiska möten med vårdnadshavare och kommunikationen har främst skett digitalt, vilket är en trolig orsak till sänkt resultat. Det har varit en utmaning att kunna ge tillräcklig information om de enskilda barnens utveckling och lärande under de omständigheter som rått under året. Pågående satsningar att utveckla medarbetarnas kunskaper inom språkutvecklande arbetssätt samt kompetensutveckling i svenska språket har ännu inte givit resultat i form av vårdnadshavares ökade nöjdhet.

Öppna förskolans medarbetare har påbörjat utbildningsinsatser inom språkutvecklande arbetssätt samt kompletterat verksamheten med digitala verktyg i syfte att arbeta språkutvecklande. Vårdnadshavare har erbjudits språkutbildning via SFI, Svenska för invandrare, på introduktionsförskolan Opalen. Denna aktivitet genomfördes utomhus utifrån riktlinjer under Covid-19-pandemin. Vårdnadshavare har starkt efterfrågat aktiviteter inomhus och färre besökare än förväntat deltog i utbildningen.

Nationella minoritetsspråk

Vid inskolningssamtal för nya familjer i förskolan har en språkkartläggning genomförts. Denna kartläggning synliggör förekomsten av barn som ska ges förutsättningar att utveckla det egna minoritetsspråket. Det har inte framkommit någon efterfrågan av förskola på nationellt minoritetsspråk under 2021. Vårdnadshavare kan även anmäla om utbildning på nationellt minoritetsspråk då barnet ställs i kö till förskola. Det har inte varit några sådana anmälningar under 2021. Nämnden har ett samarbete med biblioteken gällande tematiska språkväskor på de fem nationella minoritetsspråken att använda i undervisning.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppnås helt.

Nämndmål: Varje barn utvecklar förmågor och kunskaper i en likvärdig förskola av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet inom förskolan utvecklas och synliggör förskolans planering och uppföljning utifrån de nationella målen i läroplanen. Förskolan fortsätter arbetet med att synliggöra lärande och utveckling i barns lärloggar. Under året tas underlag fram för arbete med utvecklingssamtal och planering och bedömning i skolplattformen.

Barn i behov av särskilt stöd

Förskolans stödteam ger alla förskolor tillgång till specialpedagogisk och psykologisk kompetens. Arbetet utgår ifrån tillämpad forskning och evidensbaserade metoder. Genom stärkt tidigt förebyggande arbete tillgodoses barn i behov av särskilt stöd så att de kan nå sin fulla potential. Vid barnhälsomöten följs insatser upp för att säkerställa att barn fått stöd i utveckling och lärande. Under året undersöks möjligheten att med stöd av specialpedagogiska myndigheten utveckla tillgängliga lärmiljöer för samtliga barn.

Hållbar utveckling

Utifrån förskolans läroplan, barnkonvention samt i linje med agenda 2030 har förskolorna påbörjat ett treårigt gemensamt tema kring hållbar utveckling. Under första året fokuserar förskolan på hälsa, välbefinnande och hållbar tid. Under år två och tre fokuseras på jämställdhet respektive hållbar framtid. Utifrån frågeställningen; ”Vad kan barns lekfulla möte med natur och omgivning bli?”, utformas en lekfull undervisning utifrån barns intresse och behov.

Förebyggande arbete

Förskolan samverkar med socialtjänsten i det förebyggande arbetet. För att fler vårdnadshavare ska få tillgång till generellt och individuellt anpassat stöd i föräldrarollen förmedlar förskolan erbjudande om föräldrarådgivning. Under året utvecklas möjligheten att i samverkan med socialtjänsten erbjuda Alla barn i centrum (ABC) kurser.

Förväntat resultat

- Undervisningen är förskollärlärd på samtliga avdelningar
- Systematiskt kvalitetsarbete synliggör barns progression utifrån de nationella målen i läroplanen
- Samtliga förskolor arbetar utifrån det gemensamma temat hållbar utveckling
- Barnhälsomöten visar på att barn fått stöd i utveckling och lärande

Analys

Kvalitetsarbete

Uppföljningar och utvärderingar har visat gott resultat. Gemensamma satsningar som handlingsplan för fysisk aktivitet och språkutvecklande arbetssätt har bidragit till likvärdig förskola. Under året har arbetet med att utveckla organisation och arbetsformer för uppdraget att följa barnens förändrade kunskande fortsatt.

Förskolan har enligt skollagen uppdraget att främja likabehandling och motverka kränkningar och diskriminering. Alla förskolor har arbetat med aktiva åtgärder enligt plan för diskriminering och kränkande behandling i förebyggande syfte. Resultatet i förskoleundersökningen visade att 86 procent av vårdnadshavarna upplevt att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning. Vårdnadshavare till pojkar upplever en nöjdhet på 88 procent och till flickor på 85 procent. Resultatet varierar inom enheter och mellan enheter och respektive verksamhet hanterar och analyser resultaten.

Samtliga avdelningar har legitimerade förskollärare som leder undervisningen.

Förskoleundersökningen visade att 84 procent av vårdnadshavarna var nöjda med förskolan i sin helhet och 88 procent upplevde att förskolan var trygg och säker för deras barn. Detta är ett lägre resultat med 3 respektive 2 procentenheter jämfört med 2020. Detta ses till stor del som ett resultat av de annorlunda förutsättningar för samverkan med hemmen som rått under stor del av året. Förskolorna har arbetat aktivt för att utveckla arbetssätt för samverkan utifrån riktlinjer som rått under pandemin och har genomfört utvecklingssamtal och föräldramöten digitalt. Det personliga mötet vid lämning och hämtning av barn har varit kort och vårdnadshavarna har inte varit inne på förskolan under stor del av året.

Barn i behov av särskilt stöd

Stödteamet har fortsatt att kontinuerligt ge förskolorna tillgång till specialpedagogisk kompetens genom kompetensutvecklingsinsatser så som föreläsningar och handledning. Specialpedagogerna ger även direktstöd till arbetslagen utifrån deltagande i barngrupp. Enheternas analyser har visat att detta arbetssätt stärker det tidigt förebyggande arbetet och stödjer arbetslaget i arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Framgångsfaktorer har varit goda strukturer, TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) samt tydliggörande pedagogik. 69 barn beviljades särskilt stöd i nämndens förskolor under året, 50 av dessa var pojkar och 19 var flickor. Den främsta anledningen till särskilt stöd var neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Att andelen pojkar dominerar bland barn i behov av särskilt stöd är vanligt i samhället. En anledning till detta kan bland annat vara normerande egenskaper som tillskrivs de olika könen. Det pågår ett utvecklingsarbete i nämndens förskolor med syfte att fördjupa medarbetarnas kompetens i att möta barn med behov av särskilt stöd.

Det har framkommit ett behov av att säkerställa likvärdighet i barnhälsoarbetet och förvaltningen kommer därför 2022 påbörja arbetet med att utarbeta gemensamma utgångspunkter för arbetet med barnhälsa inom nämndens förskolor.

Hållbar utveckling

Utifrån förskolans läroplan, Lpfö -18, FN:s barnkonvention samt i linje med agenda 2030 har förskolorna fortsatt att arbeta med det treåriga gemensamma temat kring hållbar utveckling. Temat löper läsårsvis och fokus vårterminen 2021 har varit hälsa, välbefinnande och hållbar tid. Höstterminen 2022 har fokus varit jämställdhet. Samtlig personal inom förskolan har tagit del av en gemensam fortbildning och ett fördjupningsarbete planeras under våren 2022.

Jämställdhet som fokusområde har säkerställt att jämställdhetsperspektivet funnits med i planering, genomförande och uppföljning av undervisningen.

I syfte att säkerställa att måltidsverksamheten i förskolan har en likvärdig kvalitet och bidrar till en mer jämlik folkhälsa har nämnden antagit Riktlinjer för mat, måltider och fysisk aktivitet för kommunala förskolor i Stockholms stad. Nämndens förskolor ingår i en stadsgemensam upphandling av ett kostdatasystem. Inför detta har stadsdelsgemensamma matsedlar tagits fram under året.

Samtliga enheter har arbetat med plan för med fysisk aktivitet. Planerad undervisning för fysiska aktiviteter sker upp till fem dagar i veckan. Uppföljning har visat att samtliga enheter har utvecklat sitt arbete inom området och uppmuntrat barnen till mer fysisk aktivitet än tidigare. Förskoleundersökningen visar att 82 procent av vårdnadshavarna är nöjda med hur barnet uppmuntras till fysiska aktiviteter. Skillnaden mellan pojk- respektive flickföräldrar är 2 procentenheter, vårdnadshavare till pojkar visar en nöjdhet på 83 procent och vårdnadshavare till flickor 81 procent.

Förebyggande arbete

Avdelning förskola har utvecklat samarbetet med socialtjänsten utifrån det förebyggande perspektivet. Gemensamma arbetssätt har påbörjats för att fler vårdnadshavare ska få tillgång till generellt och individuellt anpassat stöd i föräldrarollen.

Socialtjänsten och avdelning förskola har skapat en öppen mötesplats för barnfamiljer, Familjens HUB. Verksamheten vänder sig familjer med barn i åldrarna 0–12 år och är samlokaliserad med introduktionsförskolan, Opalen. Syftet är att tillgängliggöra föräldrastöd, erbjuda aktiviteter som stärker samspelet mellan barn och föräldrar samt öka kunskapen om förskolans betydelse för barns lärande och därmed öka inskrivningsgraden i förskolan. Verksamheten invigdes i oktober och har ännu inte kunnat utvärderas.

Arbete med att ta fram metoder och arbetssätt för uppföljning av oregelbunden närvaro i förskolan har påbörjats. Frågan är komplex utifrån att förskolan är en frivillig skolform samtidigt som forskning visar att deltagande i en förskola av god kvalitet har positiva effekter för barns fortsatta skolgång. Under pandemin var närvaron på förskolan lägre än under mer normala omständigheter, bland annat utifrån riktlinjer vid förkylningssymtom, arbetet kommer därför att fortsätta utvecklas under 2022.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppnås helt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förskolan fortsätter arbetet utifrån handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare. Arbetet med prioriterade områden systematiseras i ordinarie arbetsmiljöarbete.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förskolan implementerar reviderad lokal handlingsplan för övergångar mellan förskola och skola.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förskolan utvecklar system för uppföljning av oregelbunden närvaro i förskolan	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Arbetet med system för uppföljning av oregelbunden närvaro har påbörjats och visar att kännedom om oregelbunden närvaro finns på enhetsnivå men inte aggregerat till nämndnivå. Idag saknas funktion för detta i närvarosystemet. Under pandemin har frånvaron till viss del varit högre än normalt. Arbetet fortsätter 2022.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

● Uppfylls helt

Analys

Barn och unga

Under året har antalet inkomna anmälningar rörande oro för barn och unga fortsatt att öka. Under 2021 inkom totalt 2374 orosanmälningar vilket är att jämföra med 1987 år 2020. Ökningen av orosanmälningar är en konsekvens av pandemin i kombination med att anmälningsbenägenheten har ökat. Under året har nämnden genomfört informationsinsatser för att öka kunskapen om skyldigheten att anmäla oro, anmälnings- och utredningsförfarandet samt förbättrat den interna samverkan i syfte att fler ska ta del av öppenvårdsinsatser i egen regi.

Indikatorn *Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning* visar att cirka 19 procent av barn och unga återkommer. Projektet *intensifierad utredning i hemmiljö* ska genom kombinerad myndighetsutövning och öppenvårdsbehandling i hemmiljö ska öka barnets och föräldrarnas delaktighet i utredningen och motivation att ta emot insats vilket ska leda till mer varaktiga resultat. Projektet *Den placerade ungdomen och nätverket* syftar till att genom ökad delaktighet genom hela processen bibehålla positiva förändringar från placeringstiden även efter.

Indikatorn *Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling* visar att endast 67,5 procent av barn och unga görs delaktiga och får återkoppling. Egenkontroll av utredningar och återkoppling av resultat till medarbetare ska öka delaktigheten för barnen. Vidare ska en handlingsplan utarbetas utifrån identifierade utvecklingsområden i Socialförvaltningens *Kvalitetsgranskning av handläggning av barnärenden 0-12år*. Granskningen visade bland annat på att barns delaktighet minskade över tid.

Barn och unga som har utsatts för våld eller har upplevt våld och hedersrelaterat våld har fått stöd och insatser. Skyddsbedömningar har genomförts och metoden Signs of Safety har används i utredningsarbetet. Inga barn eller unga som bedömts ha skyddsbehov har fått vänta på placering. Relationsvåldscentrum väst (RVC väst) har under året utarbetat ett arbetssätt för samtalsstöd till barn som upplevt våld. Under hösten 2021 har fyra barn erhållit samtal. Ökad intern samverkan och informationsspridning är fortsatt prioriterat under 2022.

Under året har förutsättningarna för ett nära samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd gällande familjerättsverksamhet utretts. Från den 1 januari 2022 erbjuds invånare i Spånga-Tensta stadsdelsområde familjerätt genom Familjerätt Nordost. En gemensam familjerätt skapar bättre förutsättningar för god kvalitet, utveckling och ett mer effektivt utnyttjande av resurser.

Barn och unga har erhållit samordnade och familjeorienterade insatser i samhandling med andra aktörer. Under året har omfattande utvecklingsarbete genomförts, befintliga arbetssätt har utvecklats och flera nya arbetssätt och utvecklingsprojekt har initierats. Bland annat *socialsekreterare i polishuset*, *social insatsgrupp unga*, *Förebyggande skolteam* (se rubrikerna Handlingsplan barn, unga och vuxna i riskzon för kriminalitet och Utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst). Vidare har nämnden under året utvecklat insatsen *familjebehandling med inriktning på ungdomar* och fortsatt arbetet inom projekten *Den placerade ungdomen och nätverket* samt *Intensifierad utredning i hemmiljö* (se mer under nämndmål: barn och unga har goda förutsättningar att göra fria livsval).

Inom samverkan för barn och unga med särskilda behov (BUS) har arbete utförts för att öka användning av möten med Samordnad individuell plan (SIP). Region Stockholm har med anledning av pandemins belastning på sjukvården haft begränsade möjligheter att genomföra SIP-möten. Under 2022 är arbete med förbättrad individsamverkan inom ramen för BUS ett utvecklingsområde.

Sociala insatsgruppen (SIG) för vuxna

Under året har fler tagit del av insatsen social insatsgrupp (SIG) för vuxna, en insats för personer från 18 år som vill lämna en kriminell livsstil. 2021 deltog 44 personer i SIG vuxna vilket är att jämföra med 32 år 2020. Ökningen beror till stor del på utveckling av det uppsökande arbete, på utökade informationsinsatser samt förbättrad intern och extern samverkan. Uppsökande arbete har bland annat bedrivits på anstalter och häkten i samverkan med kriminalvården och polismyndigheten. Vidare har den övre åldersgränsen på 29 år tagits bort.

Vuxna med beroendeproblematik

Antalet personer som sökt stöd med anledning av sitt missbruk har minskat under året. I genomsnitt har 145 individer per månad haft en pågående utredning och/eller insats med anledning av missbruk. Det är att jämföra med i genomsnitt 164 individer per månad 2020. Minskad upptäckt av oro är en konsekvens av covid-19 pandemin med anledning av ökad belastning på sjukvården och restriktioner som minskat sociala kontakter hos allmänheten. Under året har informationsinsatser för att nå fler invånare.

Inom öppenvården i egen regi för personer med missbruk har en väl fungerande behandlingskedja utarbetats bestående av den evidensbaserade metoder för individuell och gruppbehandling. I nämnden försöks- och träningslägenheter har boendestödet utvecklats med en boskola för innehållande bland annat regler för boendet, ekonomi, städning och underhåll i syfte att fler ska erhålla eget boendekontrakt. Under året har sju personer övertagit sitt boendekontrakt vilket är lika många som föregående år. Även arbetet med personer med bostadskontrakt enligt Bostads först har gett goda resultat då 80 procent 2021 behållit kontraktet efter 12 månader i jämförelse med cirka 71 procent år 2020.

Stöd och insatser mot våld i nära relation

Indikatorn *Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten* visar att nämndens verksamheter upptäckt färre våldsutsatta (110) än målsättningen (190). Covid-19 pandemin har satt begränsningar för fysiska besök och svåra samtal vilket har försvårat upptäckten av våld. Under 2022 ska mätningen säkerställas genom tydligare implementeringsarbete. Även antalet som sökt stöd för att våld i nära relation har minskat under året. 139 personer har ansökt om bistånd avseende våld i nära relation, jämfört med 150 personer 2020.

Trots detta har fler invånare i Spånga-Tensta tagit del av öppenvårdsinsatser avseende våld i nära relation under 2021. Från perioden januari till november 2021 har 35 våldsutsatta (26 personer år 2020) och 5 våldsutövare (3 personer år 2020) tagit del av insatser. Detta till följd av den utvecklade interna samverkan. Öppenvårdsinsatserna har god effekt. Uppföljningen visar att 92,5 procent av de svarande anser att deras strategier att hantera sin våldsutsatthet har förbättrats efter avslutad kontakt med Relationsvåldscentrum väst.

Anhörigstöd

Anhörigstöd, enskilt, familjevis eller i grupp, har erbjudits till anhöriga till personer med beroendeproblematik. Under året har även ett anhörigstöd utformats för anhöriga till personer med en kriminell livsstil, som har koppling till våldsbejakande extremism (VBE) eller varit utsatta för dödligt våld. Arbetet har skett i samverkan med Rinkeby-Kista och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltningar. Under året har totalt tio anhöriga erhållit anhörigstödet i egen regi. Detta är färre än sjutton anhöriga år 2020. Informationssatsningar har genomförts och den interna samverkan och kunskapen förbättrats i syfte att andra verksamheter som exempelvis sociala insatsgrupper ska vägleda till anhörigstödet. Arbetet fortsätter under 2022.

Hemlöshet

Nämndens vräkningsförebyggande arbete har lett till att avhysning avvärjts vid 80 procent av inkomna beslut från Kronofogdemyndigheten om avhysning. Ingen av avhysningarna berörde barn.

Projektet barnfamiljer på tillfälliga boenden har genomförts under året med goda resultat. Projektet har lett till ett nytt arbetssätt för att förkorta vistelsen på tillfälliga boenden och hitta stadigvarigt boende. Samtliga tolv barnfamiljer som ingick i projektet vid året början har vid årets slut hittat stadigvarigt boende eller första handskontrakt i Stockholm eller i annan kommun. det betyder även att 39 barn har stadigvarande boende. Arbetssättet ska implementeras för samtliga målgrupper på tillfälliga boenden under 2022.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022

Nämnden antog i samband med tertiärrapport 2 för 2020 en lokal handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Handlingsplanen innehåller aktiviteter och arbetssätt som bygger på samhandling internt inom förvaltningens verksamheter och externt med skola och polis.

En intern utvecklingsgrupp, *Barn och unga i riskzon*, har under året utvecklat den interna samverkan i syfte att tidigare identifiera barn och unga i riskzon samt att utveckla befintliga och nya stöd och insatser för att förebygga och motverka kriminalitet. Bland annat har samarbetet mellan utredning av barn och unga och den uppsökande verksamheten stärkts. Detta för att arbeta närmare tillsammans under hela processen med ungdomen; före, under och efter utredning. Under året har bedömningsinstrumenten Early Assessment Risk List (EARL), för upptäckt av framtida risk för destruktivt beteende, och SAVRY, för bedömning av risk- och skyddsfaktorer bland ungdomar med känt antisocialt utagerande beteende, prövats och införts. Utvecklingsgruppen har även påbörjat arbetet med att följa upp effekterna av det utvecklingsarbete bedrivs. Arbetet fortsätter 2022.

Under hösten startades även ett förvaltningsövergripande forum, *Fokusgrupp kriminalitet* för ökad kunskap internt och diskussion kring förbättringsbehov och utvecklingsfrågor. Bland annat har behovet av att utreda flickors och kvinnors roll i kriminaliteten samt öka dialogen med civilsamhället, både med föräldrar och föreningar, identifierats. Arbetet har även lett till framtagandet av en arbetsmodell som synliggör stadsdelsförvaltningens hela arbete för att förebygga och motverka kriminalitet och dess skadeverkningar. Modellen beskriver stöd och insatser på individnivå, det utökade stödet runt en individs nätverk samt det arbete som bedrivs på grupp- och samhällsnivå. Arbetet fortsätter under 2022.

Under året har stöd och insatser för unga i riskzon för kriminalitet fortsatt att utvecklas. *Allvarssamtalen* med unga som anmälts för brott och deras vårdnadshavare har utvecklats och samtalen omfattar nu även föräldrarådgivning och vägledning till fortsatt stöd. Under året har samtalen hållits digitalt. 97,5 procent av de barn och unga som anmälts till polisen för brott, och deras föräldrar, har kallats till allvarssamtal i syfte att förebygga fortsatta brott.

Arbetet med *socialsekreterare i polishuset* har utvecklats och omfattar regelbundna gemensamma individforum, gemensamma samtal, spridning av kunskap och information om socialtjänstens arbetssätt och uppdrag samt utveckling av gemensamma rutiner. Syftet är att öka samverkan och hitta gemensamma lösningar. Positiva effekter som hittills uppnåtts är bland annat att socialsekreterare tillsammans med polis haft proaktiva samtal med ungdom i hemmiljö vilka ska verka brottsförebyggande. Socialsekreteraren i polishuset har även en konsulterande funktion för polisen kring frågor om exempelvis orosanmälningar och orosamtal och yttranden till domstol.

Under året har information om insatsen *Sociala insatsgruppen för unga* spridits i bland annat samverkansnav, elevhälsoteam och för förvaltningens fritidspersonal. Bedömningsinstrumentet *IRK Check (Initial riskbedömning för kriminalitet)* har under året införts och använts av både socialtjänsten, skola och polisen för identifiering av destruktivt

beteende, vid initiering av SIG unga samt vid orosanmälningar. Arbetet har lett till ett ökat antalet unga som initierats till insatsen. Vidare har informations spridning och vägledning lett till att anhöriga till unga och vuxna i eller i riskzon för kriminalitet tagit del av *anhörigstöd*.

Tidigt förebyggande arbete för att *öka inskrivningsgraden i förskola* och på lång sikt främja skolnärvaro har bedrivits inom ramen för öppna förskolan och Familjens HUB. Även satsningen på *språkutveckling i förskolan* ska verka främjande.

Under året har nämnden öppnat *Kompetensverkstan - arbete och sysselsättning* där uppsökande arbete genomförts i syfte att erbjuda stöd i att hitta sysselsättning till unga 19-29 år som inte arbetar eller studerar (UVAS). De unga har även vägleds till arbetsmarknadsförvaltningen, Jobbtorg Unga, och till andra verksamheter inom stadsdelsförvaltningen för stöd för exempelvis missbruk och mot kriminalitet. Målsättningen är att på längre minskas antalet UVAS i stadsområdet.

Sammanfattningsvis kan nämnden konstatera att handlingsplanen har legat till grund för ett omfattande utvecklingsarbete och att flertalet av dess aktiviteter är genomförda eller pågående.

Utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst

Stadsdelsnämnderna, socialnämnden och utbildningsnämnden har i budget 2021 fått ett antal uppdrag i syfte att stärka samverkan mellan skolan, förskola, socialtjänsten, fritidsverksamhet och polisen. Under 2021 har nämnden utvecklat samverkan mellan skolan, socialtjänsten och polisen under ledning av samverkansgrupp nyrekrytering samt genom internt utvecklingsarbete. Syftet med samverkan har varit tidiga och främjande insatser för att nå fler barn i riskzon och deras familjer.

Samverkansgrupp nyrekrytering återfinns som en av fyra samverkansgrupper i samverkanstrukturen för samverkansöverenskommelsen mellan socialtjänst, skola och polis. Under året har en vägledning tagits fram som utgör en mininivå för struktur, uppdrag, möten med mera. Vägledningen ska vara ett stöd och syftar till att underlätta samverkan. Under året har områdesbaserade samverkansnav i Hjulsta, Tensta och Spånga tillskapats. Naven är bemannade av representanter från socialtjänst, förskola, fritid, skola och polis. Genom naven har kunskapen om varandras verksamheter ökat och samverkan har effektiviserats genom att samverkansaktörerna har kunnat agera gemensamt i ett tidigare skede både gällande enskilda och grupper. Effekterna av samverkan och förebyggande arbete förväntas på lång sikt och över tid.

Nedan redogörs för samverkan och utvecklingsarbeten som genomförts under året och dess effekter.

Skolsocionomer har under året varit lokaliserade på Sundbyskolan, Spånga grundskola, Hjulsta grundskola och vid behov Enbacksskolan. Under året har internt utvecklingsarbete även skett genom tillskapande av *Förebyggande skolteam* som består av skolsocionom, föräldrarådgivare, och fältassistenter. Genom att, i samverkan med skola, erbjuda kombinerat och samordnat stöd till både elev och föräldrar har insatserna lett till förbättrad skolnärvaro och skolprestation för de elever som tagit del av stödet.

I samverkan med de kommunala grundskolorna i stadsdelsområdet har en *Regional särskild undervisningsgrupp (RSU)* startats 1 september 2021 där elever och föräldrar får både pedagogiskt och socialt stöd (familjebehandling) för att eleven ska lära sig hantera olika svåra situationer som kan uppstå i skolan. Under året har ett fåtal elever från Spånga-Tensta stadsdelsområde och deras familjer deltagit i RSU.

Informationsspridning av bland annat skyldigheten att anmäla oro för barn samt av förvaltningens utbud av öppna verksamheter har genomförts till samverkansparter och till invånare. Detta har lett till att fler tar del av förvaltningens öppna insatser trots begränsningar av pandemin. Bland annat har fler tagit del av föräldrarådgivning, så kallade råd och stöd-samtal och hembesök till nyblivna förstagångsföräldrar i samverkan med Region Stockholm och förskolan (tidigare kallat hembesöksprogrammet) och därmed stärkts i föräldrarollen. Digitala former för informationsspridning, föräldragrupper och samtal har utvecklats under året.

Den öppna mötesplatsen *Familjens HUB* öppnade i oktober 2021. I *Familjens HUB* erbjuds barn mellan 0-12 år tillsammans med sina föräldrar aktiviteter som läxhjälp, samhälls- och studievägledning samt föräldrastöd. Syftet är att stödja föräldrar i sitt föräldraskap och för att underlätta för barnfamiljer att utöka sitt nätverk. Genom Familjens HUB ska fler vägledas till stöd och insatser från nämndens samtliga verksamheter. Uppföljning av verksamheten ska utvecklas.

Funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Nämnden har under året fortsatt att arbeta för att personer med funktionsnedsättning är trygga och nöjda med sina insatser, får ett gott bemötande i samtliga av nämndens verksamheter och ha möjlighet att påverka utformningen av stöd och insatser. Under året har verksamheterna inom området funktionsnedsättning och socialpsykiatri haft ett särskilt fokus på sysselsättning, återhämtning och egenmakt för målgrupperna. En särskild satsning har skett inom ramen för projektet Djärva initiativ som har som mål att leverera en kartläggning över alla de aktörer som kommer i kontakt med unga med psykisk funktionsnedsättning genom sysselsättnings- och arbetsmarknadsinsatser. Projektet kommer att pågå fram till januari 2022. Nämnden har även initierat samverkan med Finsam, vars uppgift är att verka för att brukare får rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva. Syftet med samverkan är att öka kännedomen om de insatser som Finsam kan erbjuda samt att ge Finsam möjlighet att närvara i stadsdelsområdet och på så sätt komma närmare stadsdelsområdets invånare som har behov av stöd.

Arbetet med systematiska uppföljningar av brukares delaktighet i framtagandet av genomförandeplaner har fortsatt under året. Uppföljningarna säkerställer att brukare kommer till tals och har inflytande över hur deras insatser utförs.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Under året har nämnden fortsatt att arbeta för att förbättra tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning utifrån stadens program för tillgänglighet och delaktighet 2018-2023. Programmets åtta fokusområden har varit vägledande i planering och

genomförande av verksamhetsutveckling.

Nämnden har under året haft ett särskilt fokus på sysselsättning, återhämtning och egenmakt för målgrupperna genom olika aktiviteter. Bland annat har nämnden fortsatt samverka med samordningsförbundet i syfte att undersöka möjliga former för samarbete kring målgruppen unga med psykiska funktionsnedsättningar som saknar arbete eller sysselsättning. Vidare har nämnden fortsatt att arbeta för att brukares delaktighet ökar genom uppföljningar av genomförandeplaner med fokus på delaktighet samt implementeringen av metoder för att ge stöd till personer att uttrycka sina åsikter och vara delaktiga i samtal. Barnkonsekvensanalyser har genomförts i merparten utredningar där barn är berörda av insatser i syfte att säkerställa att barnperspektivet tillämpas.

Rådet för funktionshinderfrågor har haft dialog med förvaltningen och givits möjlighet att inkomma med förslag till de remisser och motioner som förvaltningen svarar på. Succesivt under året har fysiska rådsmöten varit möjliga att genomföra.

Jämställdhet

Nämnden analyserar utfallet på könsuppdelat statistik utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att upptäcka omotiverade skillnader. Åtgärder har vidtagits för att komma till rätta med eventuella omotiverade ojämlikheter. Pojkar blir i något högre utsträckning än flickor återaktualiserade efter avslutad barnavårdsutredning. Detta resultat analyseras vidare inom myndighetsutövning barn och unga så att åtgärder kan vidtas. Familjehemsplacerade pojkar har i mindre utsträckning än flickor klarat av målen för grundskolans kärnämnen. Det är oklart om detta utgör en omotiverad könsskillnad då antalet barn är relativt få och resultatet kan bero på andra bakgrundsfaktorer som tidigare ofullständig skolgång, funktionshinder eller liknande. Verksamheten kommer att bevaka utvecklingen och göra en mer djupgående analys. Det samma gäller indikatorn rörande delaktighet och återkoppling till barn i utredningar och skolkontakter i utredningar. Behovet av att nå fler flickor och kvinnor i behov av stöd och insatser för att lämna en kriminell livsstil har identifierats och kommer att utredas under 2022.

Barnrätt

Barns rättigheter har tagits till vara genom att barn och unga är delaktiga i utredningar, insatser och uppföljningar, att barns behov belyses vid varje beslut som fattas som berör barn samt att barnkonsekvensanalyser finns i utredningar. Detta har säkerställts genom egenkontroller. Bland annat visar kollegiegranskning på att barnkonsekvensanalyser görs i ärenden för personer med missbruk.

Barns rätt har ytterligare stärkts genom att en samverkansrutin har upprättats mellan myndighetsutövningen för våld i nära relation och barn och unga. Detta för att komma till rätta med de utvecklingsområden som framkom i *Inspektionen för vård och omsorgs granskning av handläggning av ärenden som rör våld i nära relation*. Vid utredning av våld i nära relation ska bland annat information till ges till barnet, barnet komma till tals, och barns behov beaktas. Dessutom ska nya rutiner säkerställa att risk för att barn som misstänks ha eller har bevittnat våld utsätts för ytterligare våld bedöms och ställningstagande kring polisanmälan dokumenteras. Vidare har erbjuds samtalsstöd för barn som bevittnat eller utsatts för våld.

Som ett led i barnrättsarbetet har nämnden även medverkat i stadens arbete med att ta fram ett gemensamt underlag för utvärdering av tillfälliga boenden ur ett barnrättsperspektiv. För personer med missbruk har den interna samverkan med myndighetsutövningen för barn och unga stärks avseende föräldrar med missbruk.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Bedömningen baseras på att 13 av kommunfullmäktiges indikatorer uppnås helt, fyra uppnås delvis och två uppnås ej. Samtliga underliggande nämndmål bedöms uppnås helt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avväjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	80 %			57,14 %	50 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys Vid åtta av tio meddelande om beslut från Kronofogdemyndigheten om avhysning har nämndens vräkningsförebyggande arbete lett till att den boende kunnat bo kvar. Två avhysningar har verkställts då kontakt inte kunnat upprättas med den enskilde trots upprepade försök.							
   Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	VB 2021
Analys Under året har nämnden genomfört skyddsbedömning och placering för 12 flickor och 14 pojkar, totalt 26 placeringar. Inga barn som bedömts ha skyddsbehov har fått vänta på placering.							
   Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	19,3 %	21,5 %	16,4 %		23 %	24 %	VB 2021
Analys Omformulerad indikator 2021. Av totalt 393 avslutade barn och unga har 76 åter blivit föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning.							
   Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	97,4 %	100 %	90,9 %	83 %	90 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys Av totalt 39 barn och unga som anmäls för brott har 38 kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar.							
   Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	79 %	79 %	82 %	92 %	93 %	öka	2021
Analys Det viktade resultat för indikatorn är en sammanslagning av daglig verksamhet, gruppboende och korttidsboende vilket resulterar i 79 procent. Det sammantagna resultatet för staden är 83 procent.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>När det gäller brukare på daglig verksamhet så är det 79 procent som anser sig inte diskriminerade 2021 jämfört med 96 procent 2020. Andelen män upplever sig mer diskriminerade än kvinnor. Daglig verksamhet i kommunal regi tar fram en handlingsplan för att förbättra sina resultat.</p> <p>När det gäller brukare på gruppbolande så är det 74 procent som anser sig inte diskriminerade 2021 jämfört med 89 procent 2020. Det är en tydlig att fler anser sig diskriminerade än förra året och andelen kvinnor upplever sig mer diskriminerade än män. Det finns enbart resultat för kommunal regi. Verksamheterna tar fram en handlingsplan för att förbättra resultatet.</p> <p>När det gäller brukare på korttidstillsyn så är det 91 procent som anser sig inte diskriminerade 2021 jämfört med 92 procent 2020. Det är få som anser sig diskriminerade. Det går inte att uttyda skillnaden kvinnor och män pga. för få svar.</p>							
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	83 %	82 %	83 %	96 %	97 %	öka	2021
<p>Analys</p> <p>Det viktade resultat för indikatorn är en sammanslagning av boendestöd, HVB, stödboende och sysselsättning vilket resulterar i 83 procent. Det sammantagna resultatet för staden är 90 procent.</p> <p>Brukarna på stödboende svarar att det är 64 procent som inte upplever sig diskriminerade 2021 jämfört med 100 procent 2020. Det är 16 personer som svarat. Resultat för män är 100 % och kvinnor 91 % 2021. Det är för få svarande för att veta vilken regiform.</p> <p>När det gäller brukare med Boendestöd 83 procent som har svarat att de inte upplever sig diskriminerade 2021 jämfört med 91 procent 2020. Verksamheten tar fram en handlingsplan för att förbättra resultatet.</p> <p>När det gäller brukare på HVB så är det 80 procent som har svarat att de inte upplever sig diskriminerade 2021. Finns inget resultat att jämföra med 2020.</p> <p>När det gäller brukare på sysselsättning så är det 94 procent som har svarat att de inte upplever sig diskriminerade 2021. Finns inget resultat att jämföra med 2020.</p>							
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	84 %	84 %	89 %	83 %	84 %	80 %	2021
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	77,78	60 %	88,24 %	60	75 %		VB 2021
<p>Analys</p> <p>Av nämndens 27 familjehemsplacerade barn klarade 21 barn målen i kärnämnen i grundskolan. Det avser 6 av 10 pojkar respektive 15 av 17 flickor.</p>							
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	80	75 %	100 %	71,43	70 %	Tas fram av nämnd	2021
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	96 %	85 %	88 %	90 %	90 %	2021
<p>Analys</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period	
<p>Utfallet är som föregående år 88 procent och ligger nära årsmålet på 90 procent. Resultatet är en sammanvägning av svar från brukare på korttidsvistelse och yngre brukare med hemtjänst. Det sammantagna resultatet för staden är 89 procent. När det gäller brukare på korttidshem så är det 79 procent som anser sig väl bemötta 2021 jämfört med 96 procent 2020. När det gäller yngre brukare med hemtjänst anser 96 procent att de är väl bemötta 2021 jämfört med 71 procent 2020. Andelen män är mer nöjda än kvinnor.</p>								
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	79 %	84 %	76 %	79 %	79 %	2021
	Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	100	100 %	100 %	28,4	30 %	Tas fram av nämnd	2021
	Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	80	86,67 %	60 %		50 %	Tas fram av nämnd	2021
	Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	67,5	66,35 %	63,49 %		90 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys</p> <p>Indikatoren mäts genom egenkontroll. 243 av 360 barn och unga görs delaktiga och får återkoppling. Resultatet påverkas av att underlaget även omfattar mindre barn. Mindre barn görs delaktiga utifrån en bedömning av barnets ålder och mognad. Vidare visar egenkontrollen att återkoppling i vissa fall skett efter avslutad utredning. Genom fortlöpande egenkontroll av utredningar och återkoppling av resultat till medarbetare ska delaktigheten för barnen öka. Vidare ska dokumentation av bedömningar av barns ålder och mognad säkerställas.</p>								
	Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	72,22	76,04 %	83,33 %		75 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys</p> <p>Analys visar att orsaken till att förskola eller skola inte vidtalas bland annat är att huvudproblematiken avser något annat, att det skett ett skolbyte eller svårighet att komma i kontakt med samverkanspart. Även <i>Genomlysningen Rätt stöd i rätt tid</i> visade på utvecklingsområde gällande kommunikationen med bland annat förskola. Ett utvecklingsarbete har påbörjats gällande samverkan med förskola och skola i syfte att förbättra samverkan. Under 2021 har dialogsamtal genomförts med stadsdelsförvaltningens förskolor samt i samverkansnaven inom ramen för samverkansöverenskommelsen med skola och polis.</p>								
	Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	9				40	Tas fram av nämnd	2021
	Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	110 st				160 st	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>Ny indikator för 2021. Resultatet baseras på manuellt räkning av personer som utsatts för våld i nära relation som kommit i</p>								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
kontakt med nämndens myndighetsutövande verksamheter. Indikatorn visar totalt 110 personer, varav 94 kvinnor och 16 män. Att nämndens verksamheter upptäckt färre våldsutsatta än målsättningen beror på att pandemin satt begränsningar för fysiska besök och svåra samtal. Under 2022 ska mätningen säkerställas genom tydligare implementeringsarbete.							
  Antal vräkningar som berör barn	0			0	0	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	74 %	80 %	70 %	78 %	79 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys Utfallet 73 procent är lägre än föregående år och året innan det. Det sammantagna resultatet för staden är 78 procent. Andelen män är mer trygga än kvinnor, vilket var omvänt året innan. Verksamheten tar fram en handlingsplan för att förbättra resultatet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret	2021-01-01	2021-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31	
  Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31	
  Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hedersrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30	
✓ Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningsystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stadsdelsnämndernas ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Barn och unga har goda förutsättningar att göra fria livsval

Uppfylls helt

Beskrivning

Barn och unga ska ges förutsättningar att göra fria livsval genom rättssäkra insatser av god kvalitet. Socialtjänstens stöd och insatser ska vara samordnade, familjeorienterade och vid behov ske i samhandling med andra aktörer. Detta innebär att arbetet ska bedrivas utifrån helhetssyn/brukarperspektiv och stor vikt ska läggas vid både intern och extern samverkan för att bemöta invånarnas behov. Kollegial granskning och egenkontroll ska fortsätta att vidareutvecklas som verktyg för att säkerställa att handläggning samt stöd insatser håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvaliteten i det dagliga arbetet, processer och insatser och säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga

samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Barnens delaktighet, såsom det beskrivs i barnkonventionen och i stadens program för barnets rättigheter och inflytande, säkerställs bland annat genom metoden Signs of Safety där barn och vårdnadshavare görs delaktiga i utredning, planering och uppföljning. Projektet Intensifierad utredning i hemmiljö stärker barn och vårdnadshavarens delaktighet. Samverkan mellan BoU och familjeresursen ska stärkas så att barn och ungdomars behov tillgodoses på hemmaplan.

Arbetet utifrån den lokala handlingsplanen som har upprättats i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022, fortsätter. Arbetet med att nå fler yngre till sociala insatsgruppen (SIG) fortgår och tillsammans med polisen fortlöper samverkan och metodarbetet bland annat genom att en socialsekreterare är placerad på polishuset i Rinkeby. Samverkan med polisen ökar genom utveckling av gemensamma arbetssätt och metoder.

Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamheter samt polis fortsätter med fokus på tidiga insatser och förebyggande arbete för att nå flera barn och familjer i riskzon. Det interna arbetet kommer fortgå med att se över och utveckla arbetssättet kring målgruppen "Unga i riskzon". Med unga i riskzon menas alla barn och unga som har någon form av eget beteende som riskerar att utvecklas och i värsta fall leda till långvariga och kostsamma insatser från samhället. Under året fortsätter Trefas-samverkan kring personer som riskerar att utsättas eller utsätta andra för dödligt våld med polis och kriminalvård och där biträdande enhetschef från barn- och ungdomsenheten deltar. Inom 48 timmar från det att det kommit socialtjänsten tillkänna hålls allvarssamtal med unga lagöverträdare som för första gången begått brott, eller misstänks ha begått brott, vårdnadshavare och fältassistent.

Användningen av "samordnad individuell plan" (SIP) ska öka och uppföljningen av samverkan förbättras. Barn ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem samt ges möjlighet att delta i upprättande och genomförandet av SIP. Arbetet med "Samverkan kring barn i behov av särskilt stöd" (BUS) fortskrider och samhandling med skola prioriteras. För barn i behov av intensiva stödinsatser har socialtjänsten en mer samordnande roll och arbetar tvärprofessionellt för att ge flexibla insatser.

Nämnden fortsätter arbetet med att utveckla utredning och uppföljning av familjehem och jourhem. God hälsa och en obruten skolgång är viktiga framgångsfaktorer för att placerade barn klarar målen i kärnämnen i grundskolan. Arbetet med att implementera SAMS-modellen, "Samverkan för obruten skolgång för placerade barn", fortsätter under året eftersom Corona-pandemin har bidragit till att implementeringen dragit ut på tiden. Skolsatsning i familjehemsvård, Skolfam, syftar till att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till en positiv framtid genom att fokusera på goda utbildningsresultat. När alla vuxna runt det placerade barnet strävar åt samma håll ökar förutsättningarna för att det ska gå bra i skolan.

Barn och unga som utsatts för våld eller har upplevt våld i nära relation upptäcks och erbjuds

stöd och insatser. Nämnden fortsätter att utveckla arbetet med att upptäcka och hantera hedersrelaterat våld och förtryck. Inom öppenvården för barn och unga prioriteras tidiga behandlingsinsatser till våldsutsatta barn med inriktning på våldsproblematik, barns säkerhet och föräldraskap.

Där det finns förutsättningar för barn att bo kvar i hemmet, är det enligt forskning bättre att insatser ges på hemmaplan. För att undvika att barn och unga placeras utanför hemmet ska utveckling av fler lösningar på hemmaplan prioriteras där det är möjligt, exempelvis genom förbättrat arbete med säkerhetsplaneringar i enlighet med metoden Signs of safety samt mobilisering av barnets privata nätverk. Fler barn och unga ska ta del av insatsen behandlingsfamilj som alternativ till institutionsvård.

Förväntat resultat

- Socialtjänstens stöd och insatser ska vara samordnade och familjeorienterade och vid behov ske i samhandling med andra aktörer
- Ungdomar mellan 12-18 år med kriminell livsstil tar del av insatsen sociala insatsgruppen (SIG)
- Barn och unga som har utsatts för våld eller har upplevt våld och hedersrelaterat våld får stöd och insatser
- Barn och unga är delaktiga vid utredningar och får återkoppling

Analys

Under året har antalet inkomna anmälningar rörande oro för barn och unga fortsatt att öka. Under 2021 inkom totalt 2374 orosanmälningar vilket är att jämföra med 1987 år 2020. Främst har orosanmälningar rörande barn ökat. Många av orosanmälningarna rör våld mot barn och våld i nära relation. Utvecklingsarbete har skett under året med att upprätta statistik över orsak till inkomna anmälningar. Arbetet fortsätter 2022. Ökningen av orosanmälningar är en konsekvens av pandemin i kombination med att anmälningsbenägenheten har ökat.

Under året har nämnden flera informationsinsatser för att öka kunskapen om skyldigheten att anmäla oro, anmälnings- och utredningsförfarandet. Bland annat har två digitala öppna hus genomförts riktade till samverkanspartners och till förskola samt flertal informationsträffar till förskolepedagoger och föreningar. Genom att öka kunskapen hos andra professionella och hos invånare ska tilliten och förtroendet för myndighetsutövningen öka. *Genomlysningen Rätt stöd i rätt tid* visade bland annat på behov förbättra kommunikationen med förskola i syfte att öka antalet orosanmälningar från förskola samt förbättra återkopplingen.

Förhållningssättet Signs of Safety genomsyrar myndighetsutövningen för barn och unga. Flera aktiviteter har genomförts under året för att öka barn och ungas delaktighet i utredningen. Bland annat har en gemensam definition på delaktighet formulerats och ett arbetsmaterial tagits fram som ska höja medarbetarnas kompetens i metoden.

Socialförvaltningens *Kvalitetsgranskning av handläggning av barnärenden 0-12år, i vilken Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning granskades*, visade bland annat att handläggningen är rättssäker och att barns delaktighet har ökat i jämförelse med tidigare granskningar.

Granskningen visade även på utvecklingsområden som att barns delaktighet minskade över

tid. En handlingsplan ska upprättas.

Under 2021 har myndighetsutövningen för barn och ungdom utvecklat och genomfört egenkontroll gällande bland annat barn delaktighet. Den så kallade närläsningen visar bland annat att delaktigheten vid kommunikering av utredning och beslut samt vid uppföljning av insats har ökat i barnärenden.

Samordnade och familjeorienterade insatser i samhandling med andra aktörer

Under året har 125 barn och unga, 78 pojkar och 47 flickor (cirka 62 respektive 38 procent) och deras familjer tagit del av öppenvård i egen regi. Detta är ett resultat av en förbättrad intern samverkan mellan myndighetsutövningen och öppenvården för barn och unga. Det befintliga insatsutbudet har tydliggjorts och struktur med gemensamma och kontinuerliga samverkansforum har skapats. Detta har lett till en ökad samsyn och förbättrad individsamverkan. Under 2022 fortsätter utvecklingsarbetet kring utvärdering av effekten av öppenvårdsinsatserna genom implementering av Socialstyrelsens uppföljningsinstrument SU-pilot.

Under året har även familjebehandling med inriktning på ungdomar utvecklats. Syftet är att ge unga 12-18 år i riskzon för kriminalitet stöd för att bryta destruktivt beteende som kriminalitet eller missbruk, hög skolnärvaro etcetera. Stödet består av en kombination av individuellt stöd, både behandlande och praktiskt samt familje- och nätverksarbete. Familjebehandling med inriktning på ungdomar ska utföras på flexibla arbetstider och vara tillgängligt på helger. Under året har tio unga tagit del av stödet.

Under året har nämnden även utrett hur Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar tillsammans med socialförvaltningen (Framtid Stockholm Järva) kan utvecklas och komplettera varandra för att erbjuda invånarna ett bredare utbud av öppenvård för barn och unga. Utredningen visade att en ökad samordning skulle kunna leda till ett mer effektivt resursutnyttjande, speciellt avseende vissa specialiserade insatser och gruppverksamheter. En ökad samordning skulle även leda till ett bredare, mer likställt och flexibelt insatsutbud för invånarna samt en ökad möjlighet till utbyte och lärande för medarbetare. Samordningsvinsterna skiljer sig dock åt mellan olika verksamheter och grupper där vissa verksamheter gagnas av nuvarande organisation genom lokal förankring, geografisk närhet och tät samverkan mellan utredning och utförare av insats. En diskussion har påbörjats för ett ökat samarbete, mer långsiktigt, kring valda verksamheter.

Sociala insatsgrupp unga

Social insatsgrupp unga (SIG unga) är en samverkan mellan socialtjänst, polis och skola med flera. Insatsen syftar till att ge stöd till unga i brottslighet att bryta en destruktiv utveckling. Målgruppen är unga mellan 12-18 år som begår brott, befinner sig i riskzon för att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil, befinner sig i kriminella miljöer, riskerar att involveras eller som redan är involverade i våldsbejakande extremism. Insatsen bygger på samtycke och initieras av socialtjänst, polis eller skola. Under våren infördes bedömningsinstrumentet Initial riskbedömning för kriminalitet (IRK Check) för att underlätta identifiering av destruktiv utveckling samt vid anmälan av oro. Vidare har informationsinsatser genomförts för att öka kunskapen internt samt informera om insatsen och IRK Check i samverkansnaven och i skolans elevhälsoteam. Detta har lett till fler initieringar.

Det är dock fortsatt en utmaning att motivera unga och deras familjer till att tacka ja till insatsen. Till följd av utvecklingsarbetet har tre unga tagit del av insatsen år 2021. Under 2020 tog ingen del av insatsen.

Socialekreterare i polishuset

Arbetet med socialekreterare i polishuset har fortgått med regelbundna gemensamma individforum, gemensamma samtal, spridning av kunskap och information om socialtjänstens arbets sätt och uppdrag samt utveckling av gemensamma rutiner. I samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning finns socialekreterare i polishuset på plats alla vardagar. Syftet är att öka samverkan och hitta gemensamma lösningar. Positiva effekter som hittills uppnåtts är bland annat att socialekreterare tillsammans med polis haft proaktiva samtal med ungdom i hemmiljö, något som resulterat i att ungdomen i närtid inte begått fler brott. Socialekreteraren i polishuset har även haft en konsulterande funktion rörande frågor om bland annat orosanmälningar och gemensamma samtal och yttranden till domstol. Socialekreterare har även i ett tidigt skede informerats av polis när insatser ska äga rum varvid gemensamma planeringar har kunnat göras och ungdomar har därmed under merparten av förhören haft socialtjänsten med sig.

Familjehemsvård

Under året har elva beslut fattats om familjehemsplaceringar. Arbete har fortsatt med att rekrytera nya familjehem samt att ge stöd till familjehem för i syfte att undvika konsulentstödda placeringar. Fokus under året har fortsatt varit att samverkan med skola och familjehem i syfte att höja skolprestationen för barn och unga i familjehem. Vidare har arbetssätten SkolFam och SAMS-modellen implementerats och medarbetare har utbildats i arbetssätten. SkolFam är ett arbetssätt med ett team bestående av en psykolog, en specialpedagog och en socialekreterare som jobbar tillsammans med barnet för förbättrade skolprestationer och SAMS-modellen är en modell för obruten skolgång inför, under och vid avslut av placering.

Indikatorn *Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan* visar ett förbättrat resultat jämfört med föregående år. 78 procent av barnen klarar målen i jämförelse med 60 procent år 2020.

Den placerade ungdomen och nätverket

Projektet den placerade ungdomen och nätverket drivs med lokala utvecklingsmedel (LUM-medel). Projektet ska utveckla nya arbetssätt för att öka delaktigheten före, under och efter placering för den placerade ungdomen och dennes nätverk. Syftet är att dels förbättra vården och dels att bibehålla de positiva förändringar som ungdomen tillgodogjort sig under placeringstiden även efter placeringen. Arbetssättet innehåller förhållningssätt och verktyg enligt Signs of Safety.

Under året bland annat arbetsmaterial färdigställts och ett antal pilotärenden har påbörjats där den nya arbetsmodellen testas. Nämnden har sökt och beviljats LUM-medel även för 2022.

Intensifierad utredning i hemmiljö

I samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning drivs projektet intensifierad utredning i hemmiljö med medel från Sociala investeringsfonden. Målgruppen är barn 0-12 år och deras

föräldrar där det finns tidigare utredning för omsorgsbrist. Genom att kombinera myndighetsutövning och öppenvårdsbehandling i hemmiljö ska kvaliteten i utredningarna öka, utredningstiden halveras från sexton till åtta veckor. Dessutom ska barnets och föräldrarnas delaktighet i utredningen och motivation att ta emot insats ska öka vilket ska leda till mer varaktiga resultat.

Trots covid-19 restriktioner har arbetssättet genomförts i hemmiljö och totalt har 40 utredningar, varav 18 familjer tillhörande Spånga-Tensta stadsdelsområde, avslutats under 2021. Utredningstiden var i genomsnitt tio veckor och bedömningen är att bedömningar och beslut är välgrundade. Under 2022 fortsätter arbete med att förkorta utredningstiden

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppfyllts helt. Bedömningen baseras på att förväntat resultat uppnåtts och att aktiviteter genomförts enligt plan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Skapa gemensamma arbetssätt för att stärka den interna samverkan mellan BoU och familjeresursen, för att barn och ungdomars behov ska kunna tillgodoses.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Ta fram gemensamma arbetssätt och en tydlig process i handläggningen av SIG-ärenden.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utreda hur samarbetet med Framtid Stockholm, Öppenvården Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista SDF kan utvecklas och komplettera varandra för att erbjuda invånarna fler behandlingsmetoder och arbetssätt.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd och insatser möter en rättssäker socialtjänst av god kvalitet som präglas av självbestämmande och trygghet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska bidra till att barn, unga och vuxna personer med funktionsnedsättning får individuella, kvalitativa, likvärdiga och samordnade insatser. Personer med funktionsnedsättning ska, oavsett funktionsförmåga och utifrån sina förutsättningar, uppleva delaktighet i socialtjänstens handläggning, insatser och åtgärder och kunna tillgodogöra sig stöd från socialtjänsten. Målet är att personer med funktionsnedsättning ska vara delaktiga i samhället och leva ett självständigt liv. Kollegial granskning och egenkontroll ska fortsätta att vidareutvecklas som verktyg för att säkerställa att handläggning samt stöd insatser håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvalitén i det dagliga arbetet, processer och insatser och säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet. Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 ska användas som underlag i planering och utveckling av verksamheterna.

Barnperspektiv

Socialtjänsten ska fortsätta att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet och säkerställa barns delaktighet i handläggningen utifrån barnkonventionens intentioner. Stadens program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022 ska vara vägledande i det fortsatta arbetet med att stärka barnets rättigheter i beslut och åtgärder. Nämndens verksamheter ska ge ett anpassat stöd till barn med funktionsnedsättning för att de ska kunna uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem. Barn ska ges möjlighet att delta i upprättandet och genomförandet av samordnad individuell plan.

Arbete och praktik för personer med funktionsnedsättning

Nämnden ska fortsätta att utveckla verksamheterna inom funktionshinderområdet för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att komma i arbete eller praktik på den ordinarie arbetsmarknaden. Den yngre målgruppen är fortsatt prioriterad.

Hälsa och välbefinnande

Verksamheterna inom funktionshinderområdet ska fortsätta att utveckla arbetet kring hälsa och välbefinnande för målgruppen. Lösningar för hälsofrämjande och meningsfulla aktiviteter ska utformas individuellt med ett fokus på nutrition, kost och fysisk aktivitet.

Samverkan

Nämndens verksamheter ska identifiera ytterligare former för samverkan med organisationer och föreningar som företräder målgruppen. Samverkan ska bidra till en ökad kvalitet i verksamheterna inom funktionshinderområdet. Arbetet med att utveckla kollegial observation som metod för att följa upp arbetssätt och kvalitet i utförandet av insatserna ska fortsätta. Kollegiala granskningar ska fortsätta att utvecklas som ett verktyg för att säkerställa att män och kvinnor behandlas lika och att handläggningen håller en hög kvalitet.

Våld i nära relationer

Nämnden arbetar utifrån stadens program om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Nämnden fortsätter verka för att höja kunskapen om våld i nära relationer hos nämndens medarbetare i syfte att ge tidigt och anpassat stöd och skydd till berörda stadsdelsinvånare. Medarbetare inom funktionshinderområdet ska ha särskild kunskap om funktionshindrades utsatthet för våld i nära relationer med fokus på kvinnors utsatthet.

Digitalisering och välfärdsteknik

Nämndens verksamheter ska utveckla användandet av välfärdsteknik och digitala lösningar

för att öka den enskildes delaktighet och självständighet. Personer med funktionsnedsättning ska ges stöd i användandet av digital teknik utifrån individuella förutsättningar och behov.

Förväntat resultat

- Invånare med behov av stöd och insatser är delaktiga i utformandet av insatser
- Barn ges ett anpassat stöd för att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem
- Personer med funktionsnedsättning som utsätts för våld i nära relation får tidigt och anpassat stöd och skydd
- Invånare med funktionsnedsättning ges ett ökat stöd för att få arbete på den ordinarie arbetsmarknaden

Analys

Barnperspektiv

Under året har arbetet med att säkerställa att barnkonsekvensanalyser genomförts i alla utredningar där barn är berörda av insatser fortsatt. Barnkonsekvensanalyser används för att synliggöra barnets bästa och att vara försäkrade om att ett barnperspektiv är inkluderat i de beslut som fattas inom myndighetsutövningen. Den senaste uppföljningen av arbetet visar att barnkonsekvensanalyser har ökat vilket är en förbättring jämfört med föregående period.

Inom myndighetsutövningen har arbetet med att implementera metoden samtalsmatta fortsatt. Arbetet har skett i samverkan med utförarenheterna inom funktionshinderområdet. Metoden samtalsmatta används för att stödja personer med funktionsnedsättningar att uttrycka sina åsikter och vara delaktiga i samtal. Införandet av metoden syftar särskilt till att styrka barns delaktighet i utredningar och ge dem bättre möjligheter att uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem.

Under året har ett arbete påbörjats för att ta fram nya utredningsmallar för personlig assistans. Det kommer att finnas två separata mallar för vuxna och för barn. Mallen är till för att öka kvaliteten i utredningarna och att tydliggöra barnperspektivet. Mallen för vuxna har blivit klar under året och mallen för barn kommer att färdigställas under första delen av nästa år.

Arbete och praktik

Under året har nämnden fortsatt att arbeta för att fler deltagare inom daglig verksamhet ska komma ut i praktik eller arbete. En brukare har gått vidare från daglig verksamhet till anställning och egen försörjning. Med anledning av den pågående pandemin har det funnits fortsatta utmaningar i arbetet med att skapa nya arbets- och praktiktillfällen för deltagarna. Sedan föregående år har två nya samarbeten med företag inletts. Arbetsuppgifterna inom företagen gäller sorterings- och paketeringsarbete. Daglig verksamhet har inte tagit emot nya brukare under året som planerat på grund av pandemin. Särskilt samverkan med gymnasiesärskolorna, som är en viktig ingång för nya brukare, har försvårats på grund av pandemin.

Under året har den myndighetsutövande verksamheten arbetat aktivt med att informera personer med funktionsnedsättning om samordningsförbundet Finsam, Iwork och ALFA. Finsams uppgift är att verka för att brukarna ska få stöd och rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva. Beställarenheten har infört systematiska arbetssätt genom att

införa ett särskilt fokus på sysselsättning inom ramen för ärendedragningar. Det systematiska arbetssättet har lett till att handläggare görs uppmärksamma på brukares behov av samordnad rehabilitering för att på så sätt öka möjligheter till återhämtning och egenmakt. Medarbetare vägleds kring vilka insatser som kan ges av andra huvudmän för att fler alternativa vägar till sysselsättning ska övervägas. Under året har fyra brukare remitterats till Finsams verksamhet.

Hälsa och välbefinnande

Arbetet för att stärka hälsa och välbefinnande hos målgruppen har fortsatt handlat mycket om att informera brukare om hälsa och hygienrutiner med koppling till covid-19. Inom daglig verksamhet har brukarna använt det inomhusgym och äventyrsrum som har öppnats under året och fler brukare har kunnat prova på aktiviteterna. Gymmet har varit särskilt viktigt för de brukare som behöver mycket fysisk aktivitet för sitt välmående. Användningen av pulsklocka i samband med fysisk aktivitet har stimulerat till mer rörelse och träning.

Under året har flera aktiviteter inom nämndens LSS-boenden genomförts, bland annat har boende från en gruppboende tillbringat fyra dagar på Marholmen utanför Norrtälje. Andra aktiviteter som har genomförts under året har varit dagsutflykter med båt och besök på Skansen. Successivt under året har fler gemensamma aktiviteter kunnat erbjudas de boende. Det ökade utbudet av aktiviteter har inneburit positiva effekter på brukarnas återhämtning och verksamheten upplever att många har blivit piggare.

Digitalisering och välfärdsteknik

Under året har samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och dess verksamheter inom området funktionsnedsättning inletts. Fokus för samverkan är att hitta digitala och innovativa metoder och verktyg som kan användas i arbetet med målgruppen. Samverkan kommer att fortsätta under nästa år.

Nämnden har arbetat för att utveckla arbetssätten kring brukares digitala ansökningar om insatser och ha digital kontakt med myndigheter. Stöd till att införskaffa mobilt bankID är en grund för att kunna ta del av det digitala utbudet och att motverka digitalt utanförskap. Alla brukare uppmanas aktivt att använda Stockholms stads e-ansökan. De som behöver stöd i hanteringen av e-ansökan har erbjudits stöd i det.

Delaktighet

Under året har verksamheterna fortsatt att utveckla arbetet med genomförandeplaner som ett verktyg för att öka brukares inflytande och delaktighet i insatserna. Arbetet pågår både inom beställarenheten och i utförarverksamheter. Inom daglig verksamhet har samtliga medarbetare genomgått utbildning för att förbättra kvaliteten på genomförandeplaner och den sociala dokumentationen och verksamheten har arbetat för att hitta metoder som kan öka brukares delaktighet i upprättandet av genomförandeplan. Bland annat används metoden samtalsmatta för att stödja personer att uttrycka sina åsikter och vara delaktiga i samtal. Utvecklingsarbetet har lett till att genomförandeplanerna nu är bättre anpassade till brukarnas individuella nivå och behov och genomförandeplanen har blivit ett mer levande dokument som ger ett bättre stöd i arbetet med brukarna. Genomförandeplanerna följs regelbundet upp i syfte att bevaka att brukare varit delaktiga i framtagandet av planerna.

Kompetensutveckling

Planeringen har fortsatt för att nämndens gruppbestäder och dagliga verksamhet ska genomgå kompetensutvecklingssatsningen Det pedagogiska ramverket. Utbildningen ska bidra till att ge medarbetare en gemensam kunskapsgrund att utgå från i arbetet samt att utbildas i verktyg som kan användas i arbetet med personer med funktionsnedsättning. Kursstart för Det pedagogiska ramverket var under hösten.

Samverkan kring den enskilde

Samordnade individuella planer (SIP) har initierats och genomförts vid behov. Deltagandet i SIP:ar har ökat jämfört med föregående år vilket tros vara en konsekvens av att verksamheten har blivit bättre på att uppmärksamma behovet av SIP och att efterfråga att de genomförs.

Utförarenheterna inom funktionshinderområdet har deltagit i fler SIP än tidigare vilket tros vara en konsekvens av att verksamheten har blivit bättre på att uppmärksamma behovet av SIP samt att efterfråga att de genomförs. Inom beställarenheten ligger antalet genomförda SIP på samma nivå som samma period föregående år.

Under året har ett stort fokus på förvaltningens interna samverkan kring personer med funktionsnedsättning. Fokus för samverkan är en sammanhållen socialtjänst för den enskilde.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts till stor del. Bedömningen baseras på utfallen i kommunfullmäktiges indikatorer samt förväntat resultat. Tre indikatorer uppnås helt och två uppnås delvis. Nämnden når inte årsmålen i indikatorerna som mäter brukares bemötande och upplevd diskriminering. Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Samverka med förskoleavdelningen kring språkutveckling hos barn med intellektuella funktionsnedsättningar	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Under hösten har avdelning för äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa inlett ett samarbete med avdelning förskola kring personer med funktionsnedsättningar. Samarbetet har dels varit inriktat på att undersöka om, och hur, ett kunskapsutbyte kring metoder och verktyg för att stärka delaktigheten hos personer med funktionsnedsättningar kan komma till stånd. Dels har samarbetet inriktats på att skapa arbetsuppgifter för arbetstagare inom nämndens dagliga verksamhet genom framtagande av pedagogiskt material till förskoleverksamheterna. De arbetsuppgifter som kan vara aktuella är sådana som är återkommande över tid, exempelvis laminering av bilder och arbetsmaterial som används inom förskolan.			

Nämndmål: Vuxna i behov av stöd och insatser möter en rättssäker socialtjänst av god kvalitet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Myndighetsutövningen och öppenvården för vuxna bidrar till att vuxna i behov av stöd får individuella, kvalitativa, rättssäkra och samordnade insatser. Samverkan kring vuxna med behov av ett samordnat stöd från hälso- och sjukvård och socialtjänst ska säkerställas genom samordnad individuell plan. Samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom och missbruk ska stärkas. Nämnden ska fortsätta att utveckla de egna arbetsätten med utgångspunkt i lagen om

samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS).

Arbetet med att säkerställa ett barnrättsperspektiv inom alla verksamheter ska fortgå. I enlighet med barnkonvention ska barnets bästa beaktas i alla åtgärder som berör barn. I de fall en förälder eller vårdnadshavare är aktuell hos socialtjänsten ska barnrättsperspektivet säkerställas och insatser mellan vuxen- och barnhandläggning samordnas. I enlighet med stadens program om barnets rättigheter ska barnkonsekvensanalyser göras i vuxenärenden där barn berörs i samband med utredning.

Kollegial granskning och egenkontroll ska fortsätta att vidareutvecklas som verktyg för att säkerställa att handläggning samt stöd insatser håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvalitén i det dagliga arbetet, processer och insatser och säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning

Nämnden ska genom tydlig och tillgänglig kommunikation säkerställa att fler invånare har kännedom om möjligheten att få stöd och hjälp inom frågor som rör budget- och skuldrådgivning samt konsumentvägledning. Faktorer som skapar ett större behov av en välfungerande budget- och skuldrådgivning är en ökande skuldsättning i samhället och pandemins påverkan på hushållens ekonomi. Därför ska nämnden under året genomföra en genomlysning av arbetssätt och organisation inom budget- och skuldrådgivningen för att säkerställa bästa möjliga kvalitet i det stöd som ges nämndens invånare. Invånare som är i behov av budget- och skuldrådgivning får stöd i tid.

Sociala insatsgrupper (SIG)

Unga vuxna i åldern 19 - 29 år och som vill lämna en kriminell livsstil får stöd och hjälp av sociala insatsgruppen och kontakt med en lots. Genom samordning med stadens avhoppverksamhet stärks möjligheten att få stöd. Arbetet med att vidareutveckla arbetssätt för att förebygga kriminalitet och förhindra gängkriminalitet fortsätter. Inom nämnden rör det exempelvis stärkt samarbete mellan fältassistenter och SIG. Externt sker det via samverkan med bland annat polisen, Jobbtorg Stockholm, socialnämnden och utbildningsnämnden. Genom Trefas-samverkan utvecklas arbetsmetoder för att möta personer på Järva som befinner sig i kriminella konflikter i syfte att med gemensamma arbetssätt nå dessa personer utifrån respektive verksamheter.

Våld i nära relationer (VINR)

Arbetet utgår från stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer fortsätter bland annat genom att utbilda och ge verktyg för medarbetare att upptäcka och ge stöd till personer som utsätts för

våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Relationsvåldscentrum Väst (RVC) erbjuder biståndsbedömda och icke- biståndsbedömda insatser för våldsutsatta och våldsutövare samt ger stöd i rättsprocessen. Under året ska nämnden tillsammans med socialnämnden och berörda stadsdelsnämnder i västerort undersöka hur RVC Väst kan utveckla arbetssätt för erbjuda stöd till barn när någon av föräldrarna, våldsutövaren eller den våldsutsatta får eget stöd hos RVC. Arbetet med att nå fler våldsutsatta fortgår, med särskilt fokus på män, eftersom verksamheten hittills haft svårt att nå denna målgrupp. Även arbetet med att nå fler våldsutövare fortsätter. Under året kommer nämnden följa upp vuxnas upplevelse av erbjudna insatser och dess effekt för att löpande förbättra verksamheten. Arbetet med att tillgodose behovet av genomgångsbostäder för våldsutsatta som tvingas flytta, ska utvecklas tillsammans med SHIS bostäder.

Missbruk

Män och kvinnor får stöd och insatser för att komma ifrån sitt missbruk i enlighet med den individuellt utformade plan som upprättats. Handläggningen är rättsäker och insatserna evidensbaserade. Samordning och samverkan av insatser omfattar även personer med komplexa vårdbehov där missbruket är en del. Personer som får insatser är delaktiga, nöjda och upplever att de klarar mer själva. Utredningar och uppföljning av insatser genomförs systematiskt med hjälp av metoden ASI (Addiction Severity Index) där klienten själv skattar sitt missbruksproblem och sitt behov av stöd och hjälp, samt med stöd av UBÅT (utvärderingsmanual för individuella insatser). Rätt insats ger mer varaktiga resultat. Arbetet med att utveckla behandling inom öppenvården för vuxna fortsätter, exempelvis genom att behandlingskedjan för gruppbehandlingen och den enskilda behandlingen vidareutvecklas. Anhörigstödet utvecklas till att omfatta anhöriga till kriminella, VBE (våldsbejakande extremism) och dödligt våld, utöver anhöriga till missbrukare eller med beroende. Det uppsökande arbetet i samverkan med regionen fortsätter vid utskrivning från slutenvård. Socialtjänsten initierar och samverkar till att samordnade individuella planer, SIP, upprättas. Även det förebyggande arbetet mot spelmissbruk fortsätter att utvecklas i samverkan med regionen. Boendestödet i försöks- och träningslägenheter utvecklas i syfte att fler lägenheter ska övergå från insats till eget kontrakt. Personer som riskerar att bli vräkt från sin bostad får stöd och hjälp för att kunna bo kvar. Barnets bästa uppmärksammas och är integrerade i vuxenutredningar.

Hemlöshet

Nämndens vräkningsförebyggande insatser bidrar till att personer inte blir vräkt genom att informera, stödja och motivera vuxna till att söka bostad på egen hand samt samverka med andra aktörer för att hitta hållbara boendelösningar. Barnfamiljer i osäkra boenden ska prioriteras i det förebyggande arbetet tillsammans med exempelvis hyresvärdar för att förhindra vräkning. Stödet till barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden ska vidareutvecklas, exempelvis genom individriktat stöd och generella åtgärder såsom boskola och information/vägledning samt samverkan med SHIS. Barnets bästa ska beaktas vid beslut. Äldre, med eller utan missbruk, som riskerar eller lever i hemlöshet ska uppmärksammas och

arbetet utvecklas genom samverkan med social- och äldregruppen samt internt. Samverkan med hyresvärdar i stadsdelsområdet ska fortsätta att utvecklas. Långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden ska prioriteras och trösklarna sänkas för att få en fast bostad.

Socialpsykiatri

Verksamheterna inom socialpsykiatri ska fortsätta att utvecklas för att skapa en ökad delaktighet, inkludering och social gemenskap för personer med psykisk ohälsa och psykiska funktionsnedsättningar. Ett prioriterat område är att utveckla arbetssätten kring vägledning till de öppna och biståndsbedömda sysselsättningsinsatser som staden erbjuder samt att utveckla sysselsättningsverksamheten för målgruppen. Då unga personer med psykisk funktionsnedsättning är en särskilt utsatt grupp med svag förankring på arbetsmarknaden ska ett särskilt fokus läggas på den yngre målgruppen. Samverkan ska ske med berörda aktörer så att den enskilde får ett samlat stöd utifrån en helhetssyn. Målsättningen är att främja återhämtningsprocessen genom att stärka den enskildes engagemang och vilja till förändring.

Nämnden ska fortsatt arbeta för att utveckla samarbetet med organisationer inom området psykisk ohälsa. Kvalitetsutveckling ska ske genom en fortsatt utveckling av metoden kollegial observation inom socialpsykiatri i syfte att kontinuerligt följa upp arbetssätten, likvärdigheten och kvaliteten inom verksamheterna. Målsättningen är att den enskilde ska uppleva att insatserna leder till en förbättrad situation.

Nämnden ska fortsätta arbetet med kompetensutveckling för medarbetare inom socialpsykiatri. Handläggare inom myndighetsutövningen ska ha en god kompetens kring LSS-diagnoser för att säkerställa att personer med psykiska funktionsnedsättningar får rätt insatser och stöd. Nämnden ska fortsätta att utbilda medarbetare inom socialpsykiatri kring hur socialtjänsten kan ge stöd till personer som lider av samlarsyndrom.

Förväntat resultat

- Antalet samordnade individuella planer ökar
- Invånare som utsätts eller utövar våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck får stöd och insatser utifrån sitt behov
- Fler invånare tar del av insatsen social insatsgrupp (SIG)
- Fler öppna insatser som bidrar till att motverka ohälsa och ensamhet eller social utsatthet
- Personer med psykisk funktionsnedsättning vägleds till återhämtningsfrämjande sysselsättningsinsatser
- Nämndens insatser leder till en förbättrad situation för den enskilde
- Brukare får insatser i tid vid utskrivning från slutenvård
- Antalet barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden minskar
- Inga barnfamiljer vräks
- Invånare som är i behov av budget- och skuldrådgivning får stöd.
- Barnfamiljer som söker budget- och skuldrådgivning får stöd inom en vecka.
- Informationen om budget-, skuld- och konsumentrådgivning är tydlig och tillgänglig

- Barnets bästa beaktas vid beslut där barn berörs
- Fler insatser riktade för anhöriga
- Socialtjänstens stöd och insatser ska vara samordnade och familjeorienterade och vid behov ske i samhandling med andra aktörer

Analys

Nämnden har under året fortsatt att säkerställa att vuxna ges stöd och insatser av god kvalitet.

Under året har systematiskt kvalitetsarbete bedrivits. Kollegiala granskningar inom utredning och stöd och insatser för våld i nära relation och för personer med missbruk har genomförts och lett till kvalitetsutveckling. Kollegiegranskning visar bland annat att det finns förändringsplaner för personer med missbruk, att beslut tagits i enlighet med lagar och riktlinjer samt att det i dokumentationen synliggörs att barns rätt tas tillvara.

Samordnat och familjeorienterat stöd

I början av 2021 genomfördes en gemensam granskning av dokumentation av enskilda, som varit aktuella för utredning, stöd och insatser som barn eller ung och som i vuxen ålder fortsatt har ett stöd eller omsorgsbehov. Granskningen visade bland annat på behov av utveckling gällande samutredning och samplanering och på behov av ett helhetsperspektiv på hela familjens behov av stöd och insatser. Vidare visade granskningen att nämnden bör arbeta mer motiverande i syfte att barn och deras familjer ska ta emot insatser tidigare.

Under 2022 fortsätter arbetet med en sammanhållen socialtjänst innehållande bland annat förbättrad informationsöverföring och gemensamma möten tillsammans med den enskilde.

Social insatsgrupp för vuxna för att lämna en kriminell livsstil

Under året har fler tagit del av insatsen social insatsgrupp (SIG) för vuxna, en insats för personer från 18 år som vill lämna en kriminell livsstil. 2021 deltog 44 personer i SIG vuxna vilket är att jämföra med 32 år 2020. Ökningen beror till stor del på utveckling av det uppsökande arbete, på utökade informationsinsatser samt förbättrad intern och extern samverkan. Majoriteten (34 personer) har själva ansökt om insatsen och resterande har inkommit via samverkanspartners. Under året har dessutom den övre åldersgränsen på 29 år tagits bort med anledning att det funnits behov. Även detta har påverkat ökningen.

En kommunikationsplan upprättades och flera informationsinsatser har genomförts under året, både internt inom stadsdelsförvaltningen och externt gentemot civilsamhället och invånare. Bland annat har SIG besökt föreningar i stadsdelsområdet samt deltagit vid dialogmöten mellan oroliga föräldrar/anhöriga och myndigheter. Internt har ett samarbete tillsammans med den uppsökande fältförlagda verksamheten upprättats för att nå de yngre (18-20 år) i målgruppen samt för gemensamt uppsökande arbete i samband med allvarlig incident och krisstödjande arbete i stadsdelsområdet. År 2022 ska uppföljning av det uppsökande arbete prövas några dagar efter en allvarlig incident.

I samverkan med kriminalvården och polismyndigheten har uppsökande arbetet bedrivits på anstalter och häkten. Detta för att i ett tidigt skede påbörja motivationsarbete i syfte att den enskilde tar emot stöd vid utskrivning. Arbetet har varit framgångsrikt då tio personer har

ansökt om stöd i samband med utskrivning.

Av de 44 som tog del av insatsen var endast tre kvinnor, Behovet av att nå kvinnor i behov av stöd och insatser för att lämna en kriminell livsstil har identifierats och kommer att utredas under 2022.

Under 2021 har antalet personer med hög hotbild som söker stöd för att lämna en kriminell livsstil ökat i jämförelse med tidigare år (från 11 personer år 2020 till 17 år 2021). SIG har under året utvecklat samverkan med stadens avhopparverksamhet samt med polisens personsäkerhetsgrupp (BOPS). Detta har lett till ett nytt arbetssätt och samsyn kring enskilda med hög hotbild som inte kan vistas i stadsdelsområdet eller i Stockholm.

Uppföljningen av SIG vuxna visar att insatsen har önskad effekt. 50 procent av de individer som under 2021 tagit del av SIG har fullföljt insatsen vid avslut. Det innebär att det inte förekommit nya brott eller brottsmisstankar under det sista halvåret innan avslut samt att dessa personer förändrat sin livsstil exempelvis erhållit stadigvarande boende, sysselsättning eller väglets till annan myndighet. För de individer som valt att inte fullfölja insatsen beror det främst på bristande motivation.

Stöd och insatser mot våld i nära relationer

Antalet som sökt stöd för att våld i nära relation har minskat under året. Samma trend återfinns i hela staden. 139 personer har ansökt om bistånd avseende våld i nära relation, jämfört med 150 personer 2020. Indikatorn *Personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten* visar att 110 personer uppmärksammats av socialtjänstens myndighetsutövning. Restriktioner med anledning av covid-19 pandemin har lett till minskade informationsinsatser och därmed minskad upptäckt och minskade ansökningar med anledning av våld i nära relationer. I takt med att restriktioner i samhället lättat i slutet på året antalet personer som ansökt/upptäckts ökat. Under året har en informationsfilm skapats med medel från XX. Filmen ska effektivisera arbetet med att informera och motivera enskilda och användas av hela socialtjänsten vid kontakt med enskild i behov av stöd och insatser.

Barnrättsperspektivet har stärkts vid utredning av vuxna som utsatts för våld genom utvecklingsarbete. En samverkanrutin och ett arbetssätt har upprättats mellan myndighetsutövningen för våld i nära relation och barn och unga. Detta för att komma till rätta med de utvecklingsområden som framkom i *Inspektionen för vård och omsorgsgranskning av handläggning av ärenden som rör våld i nära relation*.

Utvecklingsarbetet säkerställer bland annat att vid utredning av våld i nära relation ska information till ges till barnet, barnet ska komma till tals, och barns behov ska beaktas. Dessutom säkerställs att risk för att barn som misstänks ha eller har bevittnat våld ska utsättas för ytterligare våld bedöms och att ställningstagande kring polisanmälan dokumenteras.

Genom RVC Väst erbjuds invånare i Spånga-Tensta, Bromma, Hässelby-Vällingby och Rinkeby-Kista stadsdelsområden öppenvårdsinsatser avseende våld i nära relation. Fler invånare i Spånga-Tensta har tagit del av öppenvårdsinsatser avseende våld i nära relation under 2021 till följd av den utvecklade interna samverkan med vägledning och remitteringar. Under 2021 har 37 våldsutsatta (26 personer år 2020) och 6 våldsutövare (3 personer år 2020) tagit del av insatser. Majoriteten av de som söker stöd för våldsutsatthet hos RVC vägleds

från myndighetsutövningen medan de flesta som söker stöd för sin våldsutövning gör det på eget initiativ.

Öppenvårdsinsatserna har god effekt trots att pandemin medfört begränsningar som minskade antal på gruppbehandlingar och digitala samtal. Uppföljningen visar att 92,5 procent av de svarande anser att deras strategier att hantera sin våldsutsatthet har förbättrats efter avslutad kontakt med RVC väst. 83 procent (januari till november 2021) anser att stödet har haft stor eller avgörande betydelse för förbättringen. Motsvarande siffror för 2020 var 78 procent respektive 70 procent. Brukarenkäten görs genom socialstyrelsens uppföljningsinstrument, SUV-utsatthet och SUV-utövande. Förbättringen härrör till utvecklingsarbete med verksamhetens metodhandböcker för våldsutsatta och våldsutövare och kollegialt lärande genom goda exempel och kollegial granskning.

Kvinnor utgör cirka 85 procent av den totala andelen våldsutsatta som får stöd från RVC att jämföra med 93 procent 2020. Fler våldsutsatta män har därmed nått av öppenvårdsinsats under 2021. Orsaken är inte klarlagd. Genomfortsatt arbete med den interna samverkan 2022, ökad samsyn samt ökad kunskap inom nämndens verksamheter ska fler vägledastill stöd och insatser för våld i nära relation. Nämnden fortsätter även arbetet med informationsspridning till externa samverkansparter.

Stöd och insatser för personer och anhöriga till personer med missbruk

Antalet personer som sökt stöd med anledning av sitt missbruk har minskat under året. I genomsnitt har 145 individer per månad haft en pågående utredning och/eller insats med anledning av missbruk. Det är att jämföra med i genomsnitt 164 individer per månad 2020. Även antalet anmälningar enligt lagen om vård av lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) har minskat till 30 anmälningar från 50 år 2020. Största minskningen återfinns inom anmälningar av oro från anhöriga samt från samverkanspartners inom vården. Minskad upptäckt av oro är en konsekvens av covid-19 pandemin med anledning av ökad belastning på sjukvården och restriktioner som minskat sociala kontakter hos allmänheten. Utvecklingen följs noggrant. Under året har informationsinsatser för att nå fler invånare genomförts bland annat genom öppet hus i samband med våldsförebyggande veckan samt genom broschyrer på medborgarkontor, bibliotek och vårdcentraler. Systematiskt uppsökande arbete och tidiga insatser där den enskilde motiveras till insats på frivillig väg leder till minskade LVM anmälningar och beslut.

En stor del av brukarna, cirka 36 procent, utgörs av unga vuxna 18-29 år. Under året har den interna samverkan stärkts med myndighetsutövningen för barn och unga. Detta i syfte att säkerställa att unga med missbruk erbjuds stöd och insatser för missbruk tidigt samt i syfte att samverka kring föräldrar med beroende.

Användning av evidensbaserade metoder ska öka rättssäkerheten samt ge en ökad effekt och förbättrad upplevelse av insatsen. Under året har en satsning gjorts på att öka användningen av utrednings- och uppföljningsinstrumenten Addiction Severity Index (ASI) och utvärderingsinstrumentet Uppföljning och Beskrivning av Åtgärd (UBÅT) samt på att genomföra analys av resultaten av instrumenten. Analyserna visar bland annat på att cirka 80 procent av individerna är män, att den dominerande problematiken bland brukarna är

narkotika (56 procent) samt alkohol (25 procent) samt att många har ett, enligt ASI definition, tungt narkotika missbruk. Arbetet fortsätter 2022 med att öka användningen av instrumenten i verksamheten samt använda analysen i kvalitetsutveckling. Enheten deltar fortsatt i det nationella forskningsprojektet ASI-UBÅT.

Inom öppenvården i egen regi för personer med missbruk har en väl fungerande behandlingskedja utarbetats bestående av den evidensbaserade metoder för individuell och gruppbehandling. Gruppbehandling initieras med MI-grupp enligt den evidensbaserade metoden Motivational Interviewing (MI) som syftar till att höja motivationen hos den enskilde och säkerställa att det finns praktiska förutsättningar som möjliggör för den enskilde att delta. Detta följs av grundbehandling, återfallsprevention och vid behov efterbehandling. Återfallspreventionen kan kombineras med sysselsättning. Restriktioner i besöksantal har inneburit begränsningar för gruppbehandlingen. Trots detta har deltagandet varit högt. Under året har totalt 41 individer deltagit i gruppbehandling vilket är lika många som 2020.

Även den individuella öppenvårdsbehandling har utvecklats under året och utökats med samtliga evidensbaserade metoder inom Kognitiv beteendeterapi (KBT) som rekommenderas av Socialstyrelsen vid missbruk eller beroende. Digitala samtal erbjuds vid behov. 39 personer har tagit del av individuellbehandling under 2021 vilket är att jämföra med 48 personer år 2020. Arbeta med utvärderingar av öppenvårdsbehandling har påbörjats under året. Frågor om alkoholkonsumtion (AUDIT), frågor om drogkonsumtion (DUDIT) och den så kallade tillfredsskalan innehållande frågor om sjutton livsområden exempelvis alkohol, narkotika, psykisk och fysisk hälsa, arbete och ekonomi visar att brukarna i mindre utsträckning använder alkohol eller narkotika samt i högre utsträckning är nöjda inom livsområdena efter behandling än innan. Även socialförvaltningens individuppföljning som genomfördes under oktober 2021 visade att 80 procent av vuxna med missbruk själv upplever en förbättrad situation av insatsen de fått av socialtjänsten.

Anhörigstöd, enskilt, familjevis eller i grupp, har erbjudits till anhöriga till personer med beroendeproblematik. Det evidensbaserade programmet Reinforcement And Family Training (CRAFT) lär ut kommunikationsfärdigheter till den anhörige i syfte att kunna uppmuntra en närstående till en förändrad livsstil. Anhörigstödet syftar till ge ökad livskvalitet för den anhörige samt förbättrade familjerelationer. Under året har även ett anhörigstöd utformats för anhöriga till personer med en kriminell livsstil, som har koppling till våldsbejakande extremism (VBE) eller varit utsatta för dödligt våld. Arbetet har skett i samverkan med Rinkeby-Kista och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltningar. Anhörigstödet utgår ifrån de evidensbaserade metoderna CRAFT, KBT samt från traditionellt krisstöd. Under året har totalt tio anhöriga erhållit anhörigstödet i egen regi. Detta är färre än 17 anhöriga år 2020. För att öka antalet anhöriga som tar del av anhörigstöd har informationssatsningar genomförts på våldsförebyggandeveckan, anhörigstödsveckan och på medborgarkontoret. Vidare har en interna samverkan och kunskapen förbättrats i syfte att andra verksamheter som exempelvis sociala insatsgrupper ska vägleda till anhörigstödet. Arbeta fortsätter under 2022.

Nämnden har under året fortsatt det uppsökande arbetet i samverkan med Region Stockholm i enlighet med lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. En utmaning för verksamheten är fortsatt den korta tiden från avisering om utskrivning till det

att utskrivning sker. Samverkan med Regionens beroendevård har fortgått och användningen av samordnad individuell plan (SIP) har ökat i jämförelse med tidigare år. Att Regionens beroendevård är lokaliserade från Tensta till Kista är en utmaning för både brukare och medarbetare vid samverkan.

Under året har boendestödet i nämnden försöks- och träningslägenheter utvecklats för att fler ska erhålla eget boendekontrakt. Ett arbetssätt har utvecklats med en boskola för innehållande bland annat regler för boendet, ekonomi, städning och underhåll. Även den interna samverkan mellan boendestöd och myndighetsutövning har stärks i syfte att tidigare uppmärksamma behov av utökat boendestöd vilket ska leda till att fler erhåller eget boendekontrakt på längre sikt. Under året har sju personer övertagit sitt boendekontrakt vilket är lika många som föregående år. Även arbetet med personer med bostadskontrakt enligt Bostads först har gett goda resultat då 80 procent 2021 behållit kontraktet efter 12 månader i jämförelse med cirka 71 procent år 2020.

Samverkan med äldreomsorgen har utvecklats för att ge äldre personer med beroendeproblematik samordnat stöd. En ny samverkansrutin har tagits fram som tydliggör ansvar och arbetssätt individsamverkan. Implementering kommer att ske i början av 2022.

Arbetet för att motverka hemlöshet och förebygga vräkning

Nämnden har under året arbetat för att motverka hemlöshet och förebygga vräkning genom att arbeta vräkningsförebyggande samt genom att ge information om bostadsmarknaden och stöd i att söka bostad till personer boende i tillfälliga boenden.

I samverkan med Kronofogdemyndigheten och hyresvärdar i stadsdelsområdet arbetar nämndens verksamheter vräkningsförebyggande genom meddelanden om risk för avhysning från hyresvärdar samt vid beslut från om avhysning från Kronofogdemyndigheten. Under 2021 inkom 333 meddelande från hyresvärdar vilken är en ökning från tidigare år då 244 meddelanden inkom. Vidare har 10 meddelanden om beslut om avhysning inkommit till stadsdelsnämnden. Av dessa har avhysning avvärjts vid 80 procent av inkomna beslut. Två avhysningar har verkställts då kontakt inte kunnat upprättas med den enskilde trots upprepade försök. Ingen av avhysningarna berörde barn.

Projektet barnfamiljer på tillfälliga boenden har genomförts under året med goda resultat. Projektet har lett till ett nytt arbetssätt där vuxna med barn erbjuds individuella planeringar för boende, veckovisa uppföljningar med socialsekreterare samt praktiskt stöd från samhällsvägledare att söka bostad. Syftet är att förkorta vistelsen på tillfälliga boenden och hitta stadigvarigt boende. Samtliga 12 barnfamiljer med totalt 39 barn, som ingick i projektet vid årets början, har vid årets slut hittat stadigvarigt boende eller första handskontrakt i Stockholm eller i annan kommun. Under 2022 implementeras arbetssätt för samtliga målgrupper på tillfälliga boenden.

Som ett led i barnrättsarbetet har nämndens verksamheter medverkat i stadens arbete med att ta fram ett gemensamt underlag för utvärdering av tillfälliga boenden ur ett barnrättsperspektiv. Vidare har flertalet tillfälliga boenden besökts för att undersöka boendet, dess rutiner, tillgänglighetsanpassning, närmiljö och avstånd till service etcetera ur ett barnrättsperspektiv samt i syfte att tillförsäkra boende skälig levnadsnivå.

Budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning

Inflödet till budget- och skuldrådgivning har minskat under året varpå målen om kötid uppnåtts för samtliga inskrivna. Antal ärenden aktuella för budget- och skuldrådgivning har varit 152 stycken för 2021, 98 män och 54 kvinnor. Antalet avslutade ärenden under året är 85 stycken. Antalet inskrivna barnfamiljer har varit fortsatt lågt under perioden, sammantaget för året har 31 barnfamiljer haft kontakt med budget- och skuldrådgivare. Sammanlagt har 66 skuldsaneringsansökningar skickats in under 2021, där 20 av dessa hittills hunnit beviljats. Verksamheten ser ännu ingen ökning av antal rådsökande som söker stöd utifrån förändrad ekonomi som en följd av pandemin. Endast tre personer har angett pandemin som bidragande orsak till sin skuldsituation under året. Då inflödet varit lägre har mer tid kunnat läggas på det förebyggande arbetet. Bland annat har information delats ut i väntrum på exempelvis vårdcentraler och tandläkarmottagningar. Kontakt har även tagits med Jobbtorg Unga och gymnasieskolor i syfte att göra insatsen känd.

Konsumentvägledningen har fortsatt erbjudit drop in-besök en eftermiddag i veckan och varit tillgänglig via telefon. Under året har totalt 99 ärenden inkommit. När det gäller varor är det ärenden som gäller köp av begagnade bilar som varit mest vanligt förekommande och stått för tio procent av det totala antalet. När det kommer till tjänster har frågor om mobiltelefoni/telekom dominerat och utgjort 13,5 procent. Antalet ärenden som handlar om resebyråttjänster har ökat och står i år för tio procent av andelen ärenden inom tjänster, vilket kan jämföras med förra året då resebyråttjänster utgjorde fyra procent av ärendena. Det finns en tydlig koppling till pandemin och dess konsekvenser när det gäller ärenden inom detta område.

Socialpsykiatri

Under föregående planperiod beviljades nämnden lokala utvecklingsmedel för projektet Djärva initiativ. Målgruppen för projektet unga vuxna mellan 18-30 år med psykisk funktionsnedsättning utan sysselsättning och syftet är att projektet ska bidra med ett underlag för att utveckla nämndens sysselsättningsverksamhet. Under året har planeringen för projektet fortsatt genom att projektmedarbetare har utsetts och samverkanskontakter har tagits. Sysselsättningsverksamheterna arbetar sedan tidigare enligt metoden supported employment för att kartlägga förmågor och yrkesprofiler hos de enskilda brukarna i syfte att matcha brukare med arbetsplats. Under året har planering genomförts för att medarbetare kommande år ska genomgå kompletterande utbildning i IPS, en evidensbaserad metod för arbetsrehabilitering.

Under året har verksamheten deltagit i samverkan med ALFA, IWork och samordningsförbundet FINSAM i syfte att fler personer i behov av arbetsrehabiliterande insatser får stöd. Inom nämndens sysselsättningsverksamhet har aktiviteter som skapar återhämtning planerats tillsammans med deltagare. Deltagare har erbjudits möjligheter till friskvård varje vecka. Den pågående pandemin har påverkat möjligheten att genomföra gemensamma aktiviteter inom stödboendeverksamheten. Istället har individuella aktiviteter anordnats i brukarnas hem.

Genom deltagande och kallelser till samordnad individuell plan (SIP) har nämnden fortsatt att

bidra till en fungerande samverkan med brukaren i fokus. Tydliga arbetssätt kring vem som sammankallar till, och håller i SIP-mötena, skapar en tydlighet för den enskilde och en tydlig planering framåt.

Flera personer med insatsen boendestöd har successivt fått fler fysiska besök under den pågående pandemin. Boendestödsverksamheten har även gett stöd till brukarna utanför bostaden för att undvika smittspridning.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppfyllts helt. Bedömningen baseras på att förväntat resultat uppnåtts och att två av tre aktiviteter genomförts enligt plan. Aktiviteten som gäller att genomföra en översyn av arbetssätt och organisation inom budget- och skuldrådgivningen har försenats något men bedöms inte påverka det förväntade resultatet för året. Samtliga i behov av budget- och skuldrådgivning har erhållit stöd skyndsamt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra en genomlysning av arbetssätt och organisation inom budget- och skuldrådgivning	2021-01-01	2021-12-31	
Analys En översyn av budget- och skuldarbetet var planerad att genomföras under hösten 2021, denna har blivit förskjutet och planeras att färdigställas i början av nästa år.			
 Tillsammans med nämnderna Rinkeby-Kista, Bromma och Hässelby-Vällingby utveckla arbetssätt för att kunna erbjuda stöd till barn vars föräldrar har kontakt med RVC	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Sedan 1 september erbjuder RVC väst samtalsstöd till barn som upplevt våld i nära relation och där minst en av vårdnadshavarna har en pågående eller nyligen avslutad samtalskontakt. Samtalen utgår metoderna Trappan-modellen, som syftar till att bearbeta våldet, och Här och nu-samtal som fokuserar på barnets aktuella situation. Två digitala informationsträffar har genomförts där cirka 100 medarbetare i Spånga-Tensta, Bromma, Hässelby-Vällingby och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar deltog. Under hösten 2021 har fyra barn erhållit samtal. Orsaker till det låga antalet är ytterligare behov av informationsspridning samt att samtycke från vårdnadshavare saknats samt att annan insats erbjudits barnet. Ökad samverkan och informationsspridning är fortsatt prioriterat under 2022.			
 Utveckla nämndens arbete med att få ut fler unga med psykisk funktionsnedsättning i arbete eller studier inom ramen för det lokala utvecklingsprojektet Djärva initiativ	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har under året verkat för en äldrevänlig stad med funktionshinders-, jämställdhets- och diskrimineringsperspektiv.

Under året har nämnden fortsatt att arbeta för att målet för verksamhetsområdet ska uppnås genom ett fokus på en rättssäker och likvärdig biståndsbedömning. De äldre har haft möjlighet till eget inflytande över insatserna och har haft frihet att själva välja utförare. Nämnden har arbetat vidare för att öka antalet kvalitetsuppföljningar på individnivå samt att

följa upp genomförandeplaner i syfte att säkerställa att de är upprättade i enlighet med beställning samt att ramtid tillämpas i utförandet av insatserna. Arbetet med att implementera ett nytt arbetssätt för att uppmärksamma förekomsten av våld i nära relation hos äldre, genom användandet av ett evidensbaserat frågeformulär, har fortsatt.

Myndighetsutövningen har under senare delen av året lagt ett ökat fokus på att genomföra fysiska möten med de äldre. Under pandemin har uppföljningar av individärenden framför allt skett via telefon vilket tros ha påverkat möjligheten att fånga upp behoven hos de enskilde äldre.

Genom samverkan med pensionärsråd och andra berörda aktörer så har aktiviteter och annat innehåll vid öppna träffpunkterna utvecklats under året, med anpassningar utifrån den pågående pandemin. Öppna träffpunkterna har fortsatt att erbjuda aktiviteter så som bussutflykter, promenadgrupper, stavgång, upphämtning av matlådor och gemensamma måltider. Verksamheterna har erbjudit besökare enskilda samtal och arbetat för att hålla kontakten med besökare som inte kunnat ta sig till träffpunkterna.

Enheten för innovation och prevention har bildat ett nytt team som gemensamt ska samverka kring det förebyggande arbetet. Teamet består av demenskoordinator, hälsokoordinator, kostvetare och anhörigkonsulent. De erbjuder öppna insatser som bidrar till att motverka ohälsa och ofrivillig ensamhet samt social utsatthet. Teamet har handlett och utbildat personal och äldre utifrån målgruppernas olika behov och önskemål. Särskild satsning är minnesträffar för personer med tidiga tecken för demens. Under året har brukarrådet för minnesträffarnas dagverksamhet påbörjats i syfte att följa upp kvaliteten i verksamheterna och öka deltagarnas inflytande och delaktighet i planering och genomförande av aktiviteter. Brukarråd har genomförts i dagverksamheterna en gång i månaden under året. Där har enhetschef och demenskoordinator träffat deltagarna för ökad delaktighet och nära dialog om utvecklingen av verksamheten. Vilket har lett till ett flertalet uppskattade utflykter och utökat utbud av aktiviteter. Deltagare har fått ta del av anteckningarna efter genomfört brukarråd.

Vid utveckling av bostäder och stadsmiljö så har nämnden de äldres perspektiv utifrån tillgänglighet och delaktighet. Varje år tas en äldreboendepå plan fram i Stockholm stad och nämnden för fram de behov som finns för de äldre i stadsdelsområdet.

För att ge de äldre i stadsdelen möjlighet till att påverka stadsdelen utveckling och social inkludering så kommuniceras de planerade och genomförda förändringarna via nämndsammanträden och tillhörande protokoll, pensionärs- och brukarråd och personlig kontakt.

Jämställdhet

Nämnden analyserar utfallet på de indikatorer där det finns könsuppdelad redovisning utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att upptäcka omotiverade könsskillnader. När sådana upptäcks vidtas åtgärder för att komma till rätta med ojämlikheten. De individbaserade indikatorer som redovisar ett könsuppdelat utfall för äldreomsorgen hämtar sitt resultat från brukarundersökningarna. Brukarundersökningarna inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende har genomförts i år via individuppföljningar via nämndens

myndighetsutövning. Arbetet med att bidra till en likvärdig biståndsbedömning pågår löpande inom verksamheterna genom bland annat avidentifierade ärendedragningar.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet för året uppfylls. Nämnden anser att måluppfyllelsen vad det gäller indikatorer utifrån brukarundersökningar kommer vara svårbedömda i och med att metoden för insamling och tidpunkt skiljer sig från föregående år. Årets indikatorer följs upp utifrån resultaten från biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				86 %	87 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Gul) Nämndens resultat är 83,3 procent, det är för få svarande för att redovisa könsskillnader. Nämndens resultat är lägre än årsmålet och snittet för staden som är 90,4 procent. Verksamhetsuppföljningar inom stadens kommunala- och privata boende sker i stadens regi vartannat år. Individuppföljningar sker varje år i nämndens regi för att följa upp insatserna. Här kan även en pandemieffekt tolkas in eftersom måltidssituationerna har ändrats med hänsyn tagen av avstånd mellan boende osv. Frågan får följas upp under kommande verksamhetsår. Resultatet hämtas från nämndens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan "Är du nöjd med måltidssituationerna?". Detta gör att jämförelse med resultat från föregående år är svåra att göra. Det är 25 personer som tillfrågats och 18 svarat. Det är ca 17 procent av nämndens äldre som bor på särskilt boende som tillfrågats.							
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				54 %	63 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Röd) Nämndens resultat är 50 procent, det är för få svarande för att redovisa könsskillnader. Nämndens resultat är lägre än årsmålet och snittet för staden som är 64,6 procent. Aktiviteterna får de boende har anpassats efter pandemin vilket kan ha påverkat upplevelsen. Frågan får följas upp under kommande verksamhetsår. Resultatet hämtas från nämndens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan "Får du komma ut i den utsträckning som du önskar?". Detta gör att jämförelse med resultat från föregående år är svåra att göra. Det är 25 personer som tillfrågats och 18 svarat. Det är ca 17 procent av nämndens äldre som bor på särskilt boende som tillfrågats.							
  Andel digital natttillsyn i hemtjänsten					0 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys Förvaltningen följer det stadsövergripande arbetet med de pilotprojekt som pågår inom staden för digital natttillsyn. I nuläget finns inga lösningar att tillgå för hemtjänsten.							
  Andel digitala inköp i hemtjänsten					5 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys Förvaltningen följer det stadsövergripande arbetet med att prova olika lösningar för digitala inköp. I dagsläget finns ingen mätmetod framtagen för att mäta indikatorn varför inget resultat kan ges. Hemtjänstenheterna i egen regi samverkar med beställarenheten för äldre kring digitala inköp.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				85 %	86 %	86 %	2021
Analys (Gul) Det sammantagna utfallet är 83 procent och ligger under årsmålet som är 86 procent, varav män 88 procent män och kvinnor 80 procent. Det sammatagana resultatet för staden är 82,7 procent. Utfallet har sammanvägts av två frågor från nämndens individbaserade uppföljningar. Vilket gör att jämförelse med resultat från föregående år är svåra att göra. Frågorna är: "Får du hjälpen så som ni kommit överens om" där det totala resultatet är 94 procent, utfallet för män är 94,4 procent och utfallet för kvinnor är 93,8 procent. "Har du deltagit i planeringen om hur den beviljade hjälpen ska utföras" där det totala resultatet är 71,4 procent, utfallet för män är 84,2 procent och utfallet för kvinnor är 65,6 procent. Hemtjänsten arbetar med att stärka äldres delaktighet i genomförandeplanen och kontaktmannaskapets uppdrag i syfte att den äldres insatser ska utföras på det sätt som önskas.							
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				79 %	80 %	78 %	2021
Analys (Grön) Nämndens resultat är 83,3 procent, det är för få svarande för att redovisa könsskillnader. Nämndens resultat är högre än årsmålet, men lägre än snittet för staden som är 85,5 procent. Resultatet hämtas från nämndens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan "Har du möjlighet att påverka hur hjälpen genomförs?". Detta gör att jämförelse med resultat från föregående år är svåra att göra. Det är 25 personer som tillfrågats och 18 svarat. Det är ca 17 procent av nämndens äldre som bor på särskilt boende som tillfrågats. Högst andel svarande är kvinnor på demensboende i privat regi.							
 Andel smarta lås i hemtjänsten					0 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys Införandet av smarta lås har inte påbörjats Spånga Tensta stadsdelsområde. Förvaltningen följer äldreförvaltningens arbete med införandet av låsen hos olika fastighetsägare för att på sikt kunna påbörja användandet av låsen.							
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten				83 %	84 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Grön) Nämndens resultat är 86,5 procent och är högre än årsmålet. Resultatet för män är 93,3 procent för män och 81,8 procent för kvinnor. För staden totalt var det 88,1 procent. Resultatet hämtas från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan "Hur tryggt eller otryggt känns det att bo hemma med stöd från hemtjänsten?" Detta medför svårigheter att analysera resultatet med föregående års utfall eftersom resultaten är hämtade från olika undersökningar.							
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				94 %	95 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Gul) Nämndens resultat är 94 procent, det är för få svarande för att redovisa könsskillnader. Nämndens resultat är något lägre än årsmålet, men högre än snittet för staden som är 89,2 procent. Resultatet hämtas från nämndens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan "Hur tryggt eller otryggt känns det att bo på ditt äldreboende". Detta gör att jämförelse med resultat från föregående år är svåra att göra. Trygghet i omsorgen är ofta en central aspekt som också påverkar upplevelsen av många andra faktorer som hur man trivs							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>på sitt boende och hur väl boendet motsvarar den äldres förväntningar. Arbetet med att analysera utfallet och skillnaderna behöver fortsätta under 2022 med fokus på trygghetsskapande insatser till målgruppen och dialoger med såväl brukare som personal och anhöriga.</p> <p>Det är 25 personer som tillfrågats och 18 svarat. Det är ca 17 procent av nämndens äldre som bor på särskilt boende som tillfrågats. Högst andel svarande är kvinnor på demensboende i privat regi.</p>							
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	100 %	100 %	100 %	89 %	93 %	93 %	2021
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				84 %	86 %	86 %	2021
<p>Analys</p> <p>(Grön) Nämndens resultat är 89,5 procent och över årsmålet på 86 procent, 93 procent för män och 87 procent för kvinnor. Nämndens resultat är högre än stadens totala resultat om 88 procent.</p> <p>Resultatet hämtas från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan "Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har".</p> <p>Detta medför svårigheter att analysera resultatet med föregående eftersom resultaten är hämtade från olika undersökningar.</p>							
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				85 %	86 %	82 %	2021
<p>Analys</p> <p>(Grön) Nämndens resultat är 89 procent, det är för få svarande för att redovisa könsskillnader. Nämndens resultat är något högre än årsmålet och högre än snittet för staden som är 85 procent.</p> <p>Resultatet hämtas från nämndens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan "Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?". Detta gör att jämförelse med resultat från föregående år är svåra att göra.</p> <p>Det är 25 personer som tillfrågats och 18 svarat. Det är ca 17 procent av nämndens äldre som bor på särskilt boende som tillfrågats.</p>							
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	8,6			8	8	Max 10 personer	2021
<p>Analys</p> <p>Indikatoren mäter antal personal en hemtjänsttagare i ordinärt boende med minst två besök om dagen möter under 14-dagarsperiod. Nämndens resultat avser resultat i privat och kommunal regi. I kommunal regi är utfallet 10,6 vilket jämte Skärholmen det bästa resultatet i staden. Privat regi i stadsdelen hade ett utfall om 7,6 procent.</p> <p>Snittet för staden är totalt 11,8 procent där egen regi står för 13 procent och privat regi för 11,2 procent.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30	
✓ Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- och sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhörigstöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Äldre har en tillvaro som präglas av god kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvalitet, självständighet och rättssäkerhet

Äldreomsorgen ska möjliggöra en hög livskvalitet för den enskilde och äldre ska vara trygga med sina insatser. Äldre i stadsdelsområdet ska kunna leva sina liv med självbestämmande, respekt och värdighet. Biståndsbedömningen inom äldreomsorgen ska vara likställig, jämlik och rättssäker. Vid biståndsbedömning till äldreboende ska särskild hänsyn tas till hög ålder, oro och ensamhet.

För att säkerställa att äldre har möjlighet att påverka hur insatser utförs ska arbetet med ramtid fortsätta att utvecklas. Ramtid innebär att biståndshandläggaren beskriver behovet i beställningen till utföraren medan den äldre tillsammans med utföraren är delaktiga i planeringen av insatsen utifrån dagsaktuella behov och önskemål.

Pandemi

Äldreomsorgen har stått inför stora utmaningar under hanteringen av Covid-19. Nämndens verksamheter kommer ha fortsatt fokus på att anpassa verksamheterna, arbeta utifrån de rådande förutsättningarna och bedriva ett systematiskt smittskyddsarbete. Som ett led i detta arbete utvecklas hygienombudsuppdragen i syfte att säkerställa hög kvalitet och kompetens inom ramen för basala hygienrutiner och smittskyddsarbete.

Kompetensutveckling

Kompetens hos chefer och medarbetare inom äldreomsorgen ska utvecklas. Kompetensutvecklingen ska särskilt fokusera på att förbättra kunskaperna om demens, språk och basala hygienrutiner.

Demens

Under året kommer det pågående utvecklingsarbetet kring demens att intensifieras. Syftet med utvecklingsarbetet är att säkerställa att personer med demens får sina behov tillgodosedda och ges stöd av hög kvalitet. Kunskapen om demens ska öka och andra kompetenser inom nämndens verksamheter ska involveras i utvecklingsarbetet. Nämnden ska fortsatt arbeta med att Stjärnmärka samt Silviacertifiera verksamheterna. Stjärnmärkt är en utbildningsmodell som är framtagen av Svenskt Demenscentrum. Silviacertifiering innebär att all personal på enheten blir utbildade i demensvård.

Måltidssituationen

Mat och måltidssituationen är i fortsatt fokus inom äldreomsorgen. Maten ska vara god och näringsrik och måltidssituationen ska upplevas som en trevlig stund på dagen. Den äldre ska ha möjlighet att påverka vad som serveras.

Digitalisering/ välfärdsteknik

Arbetet med välfärdsteknik och digitalisering ska utvecklas både i syfte att på ett bättre sätt tillgodose de äldres behov samt för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig organisation. Nämndens verksamheter är drivande i utvecklingen av digitala hjälpmedel i vården och omsorgen. Nämnden ska skapa förutsättningar för äldre att använda digital teknik genom att införa digital fixartjänst. Digital fixartjänst innebär ett stöd till de äldre i ordinärt boende att komma igång med och använda digital teknik.

Nämnden ska även verka för att digitala lås, digitala inköp och digital nattillsyn ska införas i hemtjänsten i syfte att säkerställa en effektiv organisation som möjliggör för medarbetare att lägga fokus på den nära omsorgen.

Samverkan

Genom intern och extern samverkan säkerställer nämnden att de äldre får sina behov tillgodosedda. Äldre i behov av stöd från flera huvudmän erbjuds ett samordnat stöd och en sammanhållen hälso- och sjukvård. Nämndens verksamheter säkerställer en god samverkan med regionens sjukvårdsinsatser.

Genom regional samverkan med övriga stadsdelsnämnder i västerort ska nämnden fortsätta att utveckla arbetssättet Tryggt mottagande. Tryggt mottagande är ett individanpassat stöd i hemmet vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Förväntat resultat

- Äldre är delaktiga i utformandet av sina insatser
- Äldre är trygga inom nämndens verksamheter
- Smittspridning sker inte inom nämndens äldreomsorg
- Äldre är nöjda med mat- och måltidssituationen

- Äldre ges stöd i användandet av digital teknik
- Äldre har en sammanhållen hälso- och sjukvård

Analys

Kvalitet, självständighet och rättssäkerhet

Under året har äldreomsorgen fortsatt arbeta utifrån stadens plan för en äldrevänlig stad och program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Jämställdhets- och diskrimineringsperspektivet har funnits med och de äldre har getts möjlighet till inflytande och delaktighet genom verksamheternas olika insatser.

Alla äldre i behov av stöd har erbjudits en rättssäker och likställd handläggning och behandlats och bemötas likvärdigt och respektfullt. De äldre har haft möjlighet till det egna inflytande över insatserna och att valfrihet att välja utförare.

Under året har myndighetsutövningen lagt ett ökat fokus på att genomföra fysiska möten med de äldre. Under pandemin har möten i stor utsträckning skett via telefon i syfte att minska risken för smittspridning. De fysiska mötena underlättar förståelsen av de enskildes önskemål och behov och förbättrar kvaliteten i uppföljningen. De gör det också lättare att fånga upp behov som inte är direkt uttalade av de äldre.

Enheten har sedan 1 mars 2021 Äldre direkt som vägen in när man vill komma i kontakt med en biståndshandläggare. Inför övergången genomfördes en informationskampanj för att informera om förändringen. Efter övergången gjordes ett andra informationsutskick i syfte att säkerställa att informationen nått ut till alla äldre som är aktuella på enheten och deras anhöriga. Ärenden besvarade av Äldre direkt har ökat från förra året. Pandemin har markant påverkat inflödet till Äldre direkt.

Arbetet med att genomföra jämställdhetsanalyser för att identifiera omotiverade skillnader mellan könen i beviljade insatser har påbörjats under året. Arbetet sker med hjälp av metoden Sjuan som har tagits fram av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Jämfört med föregående år har antalet kvalitetsuppföljningar på individnivå ökat. Introduktioner i arbetssättet har genomförts för att säkerställa att uppföljningarna genomförs. En utmaning har dock varit att genomföra uppföljningarna per telefon tillsammans med de äldre som beställarenheten inte har kunnat träffa fysiskt.

Enheten har under året fortsatt att arbeta med uppföljning av utförarnas genomförandeplaner i syfte att säkerställa att genomförandeplaner kommer in i tid, att de håller god kvalitet och att de är upprättade i enlighet med beställning. Ett annat fokus är att säkerställa att ramtid tillämpas i utförandet av insatserna. Inom hemtjänsten i nämndens regi genomförs ett hembesök hos alla nya hemtjänsttagare i syfte att skapa en personlig kontakt och ge möjlighet till en gemensam planering av utförandet av insatserna.

Kompetensutveckling

Arbetet med att genomföra en Silviacertifiering av nämndens äldreomsorg har pausats under året på grund av pandemin. Certifieringen kommer att påbörjas under första kvartalet kommande år.

Nämndens hemtjänstverksamhet har medverkat tillsammans med Palliativt kunskapscenter kring framtagandet av ett utbildningsmaterial som ska stärka kompetensen kring vård och omsorg i livets slutskede. Alla medarbetare genomgick framtagen utbildning under sista kvartalet. Verksamheten har även genomfört utbildningar om bland annat kost och måltider.

Demens

Under året har arbetet för att stärka kunskapen om demens inom nämndens verksamheter fortsatt. Medarbetare som arbetar nära äldre med demens får handledning av nämndens demenskoordinator i syfte att ge vägledning, uppmärksamma behov och hänvisa till möjliga kontaktvägar i omsorgen om den äldre. Demenskoordinatoren har även besökt verksamheter inom funktionshinderområdet för att informera om demens och kognitiv svikt.

Måltidssituationen

Under året har nämnden haft ett fortsatt fokus på att förbättra måltidssituationen för de äldre genom stöd och hjälp till öppen verksamhet för gemensamma måltider eller stöd och hjälp i det egna hemmet vilket förväntas bidra till en förbättrad upplevelse av måltidssituationen, stimulera aptiten hos de äldre samt att motverka ofrivillig ensamhet.

Digitalisering och välfärdsteknik

Arbetet med införandet av en digital fixartjänst inom hemtjänsten blev klart under det sista kvartalet och kommer att sjösättas under första kvartal kommande år.

Samverkan

Nämndens arbete för att utveckla arbetet med samordnad individuell plan (SIP) har gett resultat i form av att antalet genomförda SIP har ökat jämfört med föregående år.

Genom samverkan med pensionärsråd och andra berörda aktörer så har aktiviteter och annat innehåll vid öppna träffpunkterna utvecklats under året, med anpassningar utifrån den pågående pandemin. Öppna träffpunkterna har fortsatt att erbjuda aktiviteter så som bussutflykter, promenadgrupper, stavgång, upphämtning av matlådor och gemensamma måltider. Verksamheterna har erbjudit besökare enskilda samtal och arbetat för att hålla kontakten med besökare som inte kunnat ta sig till träffpunkterna.

Vid utveckling av bostäder och stadsmiljö så har nämnden de äldres perspektiv utifrån tillgänglighet och delaktighet. Varje år tas en äldreboendplan fram i Stockholm stad och nämnden för fram de behov som finns för de äldre i stadsdelsområdet.

Nämnden har fortsatt att samverka med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd kring insatsen Tryggt mottagande i hemmet för äldre som har ett särskilt behov av stöd i samband med utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Den gemensamma rutin som upprättats tidigare under året har följts upp inom ramen för samverkan.

För att ge de äldre i stadsdelen möjlighet till att påverka stadsdelen utveckling och social inkludering så kommuniceras de planerade och genomförda förändringarna via nämndsammanträden och tillhörande protokoll, pensionärs- och brukarråd, mejl och samtal.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet är uppnått. Bedömningen grundas på att förväntat resultat har uppnåtts och att aktiviteterna har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Införa digital fixartjänst	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Pandemin har inneburit att aktiviteter som planerats i området tvingats ställa in. Prioriterat har dock varit att upprätthålla och utöka sommarlovsaktiviteter för barn och familjer. Även om samverkan med civilsamhället inte har kunnat genomföras på samma sätt som tidigare så har många kontakter upprätthållits och varit viktiga i arbetet med feriearbeten och sommarlovsaktiviteter samt för att sprida information från myndigheter med anledning av pandemin.

Näringslivsfrämjande arbete

Nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att genomföra stadsdelsnämndens lokala handlingsplan för näringslivsarbete 2020-2022. Den lokala handlingsplanen är anpassad till stadsdelsområdets förutsättningar och utgår från Stockholms stads näringslivspolicy. Nämndens övergripande mål är att skapa förutsättningar för en levande, attraktiv och trygg stadsdel som ger företagare möjlighet till etablering, utveckling och tillväxt.

Attraktiv, tät och funktionsblandad bebyggelse

Under året har arbetet med att tillskapa ett nytt förvaltningshus i Tensta fortsatt. Därtill har pågått arbete med att tillskapa nya bostäder för personer med funktionsnedsättningar samt nya förskolor. Så har även skett för en ny gemensam lokalisering för medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta. Samlokaliseringen förväntas bidra till bättre anpassade lokaler för verksamheternas behov, en stärkt service för invånare och besökare samt en stärkt närvaro och ökad trygghet i centrala Tensta.

Nämnden gör årliga boendeplaner för bostäder med särskild service och äldres boende tillsammans med övriga stadsdelsnämnder inom region västerort och konkretiserar övriga behov av lokaler på kort och lång sikt i lokalförsörjningsstrategin. Nämnden har deltagit i SAMS-arbetet och samverkan med berörda facknämnder.

Kultur och fritid

Nämndens har under året erbjudit ett varierat utbud av aktiviteter. Satsningar har genomförts för de prioriterade grupperna flickor, HBTQI+ personer och personer med funktionsnedsättning. Aktiviteterna har genomförts i samverkan med föreningsliv och andra förvaltningar inom staden. Aktiviteterna har varit välbesökta och uppskattats av besökarna. För att ge alla barn och unga möjlighet till en aktiv fritid har nämndens fritidsverksamhet under sommaren haft utökade öppettider och bemanning. Feriearbetande ungdomar har involverats i särskilda sommarsatsningar som exempelvis *Sommar i Tensta*, en satsning inom ramen för platssamverkan Tensta centrum.

Föreningsliv

Nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att ge stöd till och samverka med det rika och aktiva föreningslivet i stadsdelsområdet. Viktiga delar i detta är föreningsbidrag, avtal om offentliga, idéburna partnerskap och föreningssamordnarrollen.

Hållbarhet, miljö och transporter

Nämnden har bidragit till att uppnå kommunfullmäktiges mål samt till att nå målen i stadens miljöprogram 2020-2023 och i klimathandlingsplan 2020-2023 genom att implementera nämndens lokala klimat- och miljöhandlingsplan. Handlingsplanen anger aktiviteter fram till 2023 där genomförandet av arbetet fortgår enligt plan. Många insatser har genomförts i grönområden med syfte att bidra till en ökad biologisk mångfald och ett förbättrat miljötillstånd i stadsdelsområdet. Nämnden har deltagit i arbetet med att ta fram de lokala åtgärdsplanerna (LÅP) för att förbättra vattenkvalitet i Bällstaån och Igelbäcken, samt i arbetet med att ta fram stadens åtgärdsplan (SÅP) för biologisk mångfald i samverkan med miljöförvaltningen och närliggande stadsdelsförvaltningar.

Nämnden arbetar aktivt för en hållbar resursanvändning. Verksamheterna har under året arbetat för att minska sin plastanvändning med särskilt fokus på att minska engångsartiklar. I park- och utemiljö har nämnden också planerat för både användning av mer hållbara och miljövänliga markmaterial och återanvändning av markmaterial. Förskoleverksamheterna har fortsatt sitt arbete med att fasa ut farliga kemikalier med stöd av stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft.

Nämnden har arbetat för effektiva och hållbara transporter genom en långsiktig planering för förvaltningens fordonsflotta. Vidare har antalet miljöfordon utökats och parkeringsplatser med möjlighet till el-laddning har inventerats och planerats för att utökas under nästa år.

Nämnden har under året arbetat för att medarbetare går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten i möjligaste mån. En informationsinsats har genomförts i syfte att uppmuntra medarbetarna att låna förvaltningens tjänstecyklar. Under sommaren har dessutom cykelkurser anordnats för att fler ska välja cykel som transportmedel för resor i tjänsten. I syfte att förbättra möjligheten att cykla säkert i stadsdelsområdet har nämnden inlett ett samarbete med trafikkontoret.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden bedöms ha uppfyllt kommunfullmäktiges inriktningsmål helt. Bedömningen baseras på att tre av fem verksamhetsmål har uppfyllts helt, ett har uppfyllts delvis och ett är ej uppfyllt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att genomföra stadsdelsnämndens lokala handlingsplan näringslivsarbete.

Näringslivsfrämjande arbete

Nämnden har fastställt en lokal handlingsplan för Spånga-Tenstas näringslivsarbete för åren 2020-2022 (ST 2020/566). Den lokala handlingsplanen är anpassad till stadsdelsområdets förutsättningar och har till syfte att implementera Stockholms stads näringslivspolicy lokal inom stadsdelsområdet. Den lokala handlingsplanens disposition är likalydande med stadens näringslivspolicy.

Nämndens övergripande mål är att skapa förutsättningar för en *levande, attraktiv och trygg stadsdel som ger företagare möjlighet till etablering, utveckling och tillväxt*.

Näringslivsrådets två ordinarie sammanträden per år har en övergripande strategisk karaktär. Däremellan anpassas arbetet till de tre klustrens (Spånga, Lunda & Tensta) specifika karaktär och behov.

Prioriteringar inom det lokala näringslivsarbetet redovisas utifrån näringslivspolicyns fyra fokusområden.

Fokusområde 1 - Stimulera tillväxt och företagande

Mål är att under perioden 2020-2022 är att företagare inom stadsdelsområdet stannar kvar och utvecklas. Etablerad dialogyta för företagare/näringsidkare i Tensta. Lundas särskilda förutsättningar för tillväxt tillvaratas och utvecklas.

Uppsökande verksamhet, företagaresök och andra former av personliga möten sker löpande. En särskild insats genomfördes under perioden maj-juni. Samtliga aktiviteter som bygger på personliga möten har varit starkt begränsade av pandemin.

Tillsammans med SBR genomfördes en digital företagardialog den 4 juni.

Lokalt anpassat informationsmaterial tas löpande fram. En funktionsbrevlåda för näringslivs- och företagarkommunikation har startats under året i syfte att skapa en tydlig och konkret kommunikationskanal med stadsdelsområdets företagare.

Näringslivsfrågorna ingår som en naturlig del i Platssamverkan Tensta och Platssamverkan Bromsten. Företagarföreningarna inom stadsdelen är representerade i det lokala BRÅ och är på så sätt en naturlig del i nämndens trygghetsarbete.

Utvecklingsarbetet kring Lunda, som är ett av tio utpekade verksamhetsområden, har påbörjats. Arbetet leds av SBR och flera fackförvaltningar ska ingå i utvecklingsarbetet.

Pandemiläget har en stor påverkan på genomförandegraden. Fysiska aktiviteter har tvingats skjutas på framtiden. Detta har särskilt drabbat planerade aktiviteter i Tensta.

Fokusområde 2 - Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning

Mål för perioden 2020-2022 är att ge kvalitativ näringslivsservice bl.a. genom lokal lotsfunktion samt periodiserat utskick av lokalt anpassad information till företagare inom stadsdelsområdet.

En lokal lotsfunktion finns och beräknas börja arbeta med framförallt Tensta under våren 2022. Pandemiläget påverkar genomförandeplanen. Det samma gäller igångsättandet av företagartisdagar i Tensta centrum och på medborgarkontoret. Lotsfunktionen finns tillgänglig

via telefon.

Lokalt anpassat informationsmaterial tas fram löpande. Nämnden är dock beroende av SBR för att kunna genomföra distributionen postalt och eller via mail.

Nämnden har en kontinuerlig och välfungerande dialog med företagarföreningarna i stadsdelsområdet.

Fokusområde 3 - Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

Mål för perioden 2020 - 2022 är att bidra till levande, attraktiva och trygga centrum med god framkomlighet och tillgång till parkering.

Fastighetsägare och företagare finns representerade vid trygghetsvandringarna som genomförs periodiskt.

Dialog i syfte att skapa bättre kommunikationer och framkomlighet kring Spånga station sker med företagarföreningen.

Fokusområde 4 - Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

Mål för perioden 2020-2022 är att ha gett förutsättningar till ett välmående och stabilt näringsliv som har förutsättningar att växa.

Utvecklingen av Tech-Tensta pågår enligt plan. Arbetsmarknadsrelaterade insatser beräknas påbörjas under 2022.

Måluppfyllelse

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts då planerad aktivitet har genomförts och då underliggande nämndmål har uppnåtts.

Nämndmål: Det är attraktivt och tryggt för företag att verka och växa i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar långsiktigt och strategiskt med att utveckla och stärka stadsdelsområdets näringslivsarbete i enlighet med stadens näringslivspolicy. En lokal handlingsplan för näringslivsarbetet i Spånga-Tensta 2021-2022 anger mål och prioriterade aktiviteter för det lokala arbetet. Arbetet sker i nära samverkan med företagarföreningarna i stadsdelsområdet och med Stockholm Business Region (SBR). Inom ramen för näringslivsrådet samverkar nämnden med företrädare för det lokala näringslivet. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog med, och uppföljning av, de näringsidkare som bedriver verksamhet på entreprenad.

Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Stockholm Business Region AB stärka förutsättningarna för arbetsplatser och företagande i Järva.

Förväntat resultat

- Företag upplever att stadsdelsområdet är tryggt att verka i
- Ökad samverkan med näringslivet
- Fler företag etablerar sig och stannar kvar i stadsdelsområdet
- Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som företagsvänligt och att samarbetet med stadsdelsförvaltningen är gott

Analys

Den pågående pandemin har även år 2021 inneburit stora konsekvenser för företagarna i stadsdelsområdet. Nämnden har fortsatt med löpande insatser i syfte att stödja företagarna. Bland annat fortsätter informationsinsatserna om de lättnader som Stockholms stad och övriga samhällsaktörer ger. Därutöver produceras löpande lokalt informationsmaterial som är anpassat till företagare i stadsdelsområdet.

Nätverksträffar, företagsbesök, uppsökande aktiviteter och andra fysiska möten har på grund av pandemin skjutits på framtiden. Så snart det är möjligt planeras dessa aktiviteter att genomföras.

Näringslivsrådet två ordinarie sammanträden per år har en övergripande karaktär. Däremellan anpassas arbetet till de tre klustrens (Spånga, Lunda & Tensta) specifika karaktär och behov.

En genomförandeplan för implementeringen av den av nämnden beslutade lokala handlingsplanen är upprättad och genomförs men med anpassningar utifrån den rådande pandemin. Den lokala handlingsplanen är nämndens lokala verktyg för att implementera Stockholms stads näringslivspolicy.

Trygghetsfrågan är mycket viktig för det lokala näringslivet. I projektet Platssamverkan Tensta centrum ingår näringslivet som en viktig aktör. Företagarföreningarna som är verksamma inom stadsdelsområdet finns representerade i stadsdelens brottsförebyggande råd.

Nämnden är beroende av ett mer utvecklat samarbete med andra delar av Stockholms stad, bl.a. SBR, för att tillfullo uppfylla den lokala handlingsplanens intentioner. Inom staden pågår ett sådant arbete i enlighet med näringslivspolicyns intentioner.

Nämnden bedömer att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen baserar sig på att aktiviteten är slutförd och att förväntat resultat har uppnåtts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stockholms stads näringslivspolicy samt lokal handlingsplan för Spånga-Tenstas näringslivsarbete för åren 2020-2022 implementeras.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

◆ Uppfylls delvis

Analys

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att bevaka de lokala intressena och säkerställa att förskolor, grupp- och servicebostäder och vård- och omsorgsboenden planeras in tidigt i detaljplaneprocessen. Nämnden har samarbetat med fastighetsägare och fackförvaltningar kring flera pågående projekt i syfte att öka antalet bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning. Vissa av dessa projekt kommer att färdigställas först under 2022 samt kommande år. Boendeplanerna för bostäder med särskild service och boende för äldre har utgjort ett strategiskt planeringsunderlag i arbetet. Vidare har nämnden fortsatt arbetet med uppförandet och planering för tillskapande av nya förskolor i stadsdelsområdet.

Arbetet fortgår med en ny gemensam lokalisering för medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta. Samlokaliseringen förväntas bidra till bättre anpassade lokaler för verksamheternas behov samt en stärkt service för invånare och besökare samt en stärkt närvaro och ökad trygghet i centrala Tensta. Inflyttning beräknas ske sommaren 2022. Projekteringen och ombyggnation av ett nytt förvaltningshus har fortsatt under perioden. Förvaltningen förväntas kunna ta de nya lokalerna i bruk under hösten 2022.

Arbetet med att vidareutveckla förvaltningens lokalförsörjningsprocess har pågått under året i syfte att säkerställa en effektiv hantering av nämndens lokalbestånd.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts delvis. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål uppnås helt men att årsmålet i indikatorn inte nås. Utmaningar med att färdigställa nya LSS-bostäder kvarstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0	1	Tas fram av nämnd	2021
Analys Nämnden har flera pågående projekt för att tillskapa bostäder med särskild service men inga av dessa färdigställs under 2021. Flera projekt kommer att färdigställas under 2022 samt kommande år.							

Nämndmål: Invånarna har tillgång till god samhällsservice och deras behov uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Fram till år 2025 planerar nämnden för att fyra nya förskolor i Tensta, Spånga och Bromstensstaden färdigställs samt att ytterligare två förskolor i Tensta och Hjulsta renoveras. Nämnden har även flera pågående nyproduktionsprojekt för att tillskapa nya bostäder med särskild service för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning.

Nämnden gör årliga boendeplaner för bostäder med särskild service och äldres boende tillsammans med övriga stadsdelsnämnder inom region västerort och konkretiserar övriga behov av lokaler på kort och lång sikt i lokalförsörjningsstrategin. I arbetet med nyproduktion av bostäder för personer med funktionsnedsättning används stadens funktionsprogram för LSS och SoL bostäder samt program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Verksamheternas behov redovisas i lokalförsörjningsplanen. Nämnden deltar i SAMS-arbetet och samverkar med berörda facknämnder.

Arbetet för en samlokalisering av medborgarkontor och Tensta bibliotek i Tensta centrum har fortsatt med förväntat färdigställande sommaren 2022. En samlokalisering bedöms ge synergieffekter som kan leda till att utveckla respektive verksamhet då verksamheterna i hög utsträckning delar målgrupper och kan bistå varandra i närstående ärenden. Samlokaliseringen bedöms även bidra till en ökad trygghet i Tensta centrum då fler av kommunens medarbetare finns på plats i samma lokal.

Arbetet med att etablera stadsdelsförvaltningen i centrala Tensta kommer att fortsätta under året.

Nämndens verksamheter arbetar enligt den implementerade lokalförsörjningsprocessen i syfte att säkerställa en effektiv hantering av lokalfrågor. Under året ska ett särskilt fokus ligga på att klargöra gränsdragningar mellan olika funktioner inom förvaltningen samt att utveckla egenkontroller för att säkerställa kostnadseffektiviteten i lokalfrågor.

Förväntat resultat

- Analyser av det framtida behovet av förskoleplatser är träffsäkra och leder till att barnomsorgsgarantin kan hållas
- Nämnden medverkar till att fler grupp- och servicebostäder planeras
- Nämnden har god kännedom om stadsutvecklingen på kort och lång sikt och har en god samverkan med berörda facknämnder och bolag

Analys

Nämndens boendeplaner för bostäder med särskild service och boende för äldre utgör underlag för planering kring framtagandet av nya bostäder. Nämnden har samarbetat med

fastighetsägare och fackförvaltningar kring flera projekt i syfte att öka antalet bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning. Flera projekt är i projekterings- och byggfas. Efter några års planerande och byggande kommer flera projekt att färdigställas under 2022 och kommande år.

Det pågår regelbundna avstämningar med stadsbyggande fackförvaltningarna, stadens bolag och byggherrarna för att säkerställa att nämndens lokalbehov tillgodoses.

Behovet av förskoleplatser baseras på befolkningsprognoserna, men också på erfarenhet och lokalkunskap hos förvaltningens personal. Projektering av nya förskolor på Bifrostvägen och Gullingeplan pågår. Arbeta pågår med att tillskapa nya enheter i de kommande stadsutvecklingsområdena Bromstensstaden och Bromstensgluggen, liksom i centrala Tensta där nya lokaler förväntas ersätta äldre och mindre enheter.

Ett antal projekt, både vad gäller LSS och SoL (Ferdinand 9, Hedvig 7, Spånga C Öst och Kv Tora) och förskola (Bifrostvägen, Gullingeplan, Winquists väg, Skogängsvägen och Frodevägen) samt förvaltningshus, pågår.

Pågående projekt har flaggat för att ökade kostnader och förseningar har orsakats främst av pandemin. Förskolorna är något försenade och i vissa fall har materialkostnader mer än fördubblats. Framför allt har detta blivit tydligt vid den nya förskolan på Gullingeplan.

Samlokaliseringen av medborgarkontoret och biblioteket har påbörjat byggnation och förväntas vara färdigt till sommaren 2022. Inflytt i det nya förvaltningshuset beräknas till hösten 2022.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppnåtts helt utifrån att de förväntade resultaten uppnås för året. Utmaningar med att påverka nybyggnationen i stadsdelsområdet och tillgodose behovet av LSS-bostäder kvarstår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Driva processen rörande samlokalisering av medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta tillsammans med kulturförvaltningen	2021-01-01	2022-08-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges mål genom att kontinuerligt arbetat för effektiva och hållbara transporter genom en långsiktig planering för förvaltningens fordonsflotta. Vidare har antalet miljöfordon utökats och parkeringsplatser med möjlighet till el-laddning har inventerats och planerats för att utökas under nästa år.

Nämnden har under året arbetat för att medarbetare går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten i möjligaste mån. En informationsinsats har genomförts i syfte att uppmuntra medarbetarna att

låna förvaltningens tjänstecyklar. Under sommaren har dessutom cykelkurser anordnats för att fler ska välja cykel som transportmedel för resor i tjänsten. I syfte att förbättra möjligheten att cykla säkert i stadsdelsområdet har nämnden inlett ett samarbete med trafikkontoret.

Samarbetet innebär att nämnden upplåter lokaler åt en cykeljour som genomför besiktningar och reparationer av cykelvägar i stadsdelsområdet.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål är uppfyllt.

Nämndmål: Nämndens verksamheter har effektiva och hållbara transporter.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsrådets gång- och cykelvägar är väl underhållna och tillgängliga för alla. Nämnden arbetar utifrån stadens policy för klimatsmarta resor och transporter. Verksamheterna genomför sina resor och transporter på ett hållbart sätt såsom genom att gå, cykla eller åka kollektivt. Nämnden kommer i samband med upphandlingar att ställa krav på miljövänliga transporter.

Nämnden ska under planperioden tillämpa en ny metod om digitala körjournaler. Syftet är att förenkla och effektivisera nyttjandet av fordon inom verksamheterna och i förlängningen minska onödiga transporter.

Förväntat resultat

- Ökad andel av miljöanpassade transporter i stadsdelsområdet
- Medarbetarna går, cyklar eller reser kollektivt i möjligaste mån när de reser i tjänsten

Analys

Nämnden fortsätter arbetet för att samtliga tjänstebilar ska bli fullständigt fossilfria senast 2030 i enlighet med stadens miljö- och klimatmål. Under året har en fossildriven bil byts ut mot en miljöbil, vilket ökar antalet miljöfordon i förvaltningens flotta. Av 18 bilar är 10 stycken miljöfordon. Förvaltningen har inventerat antal parkeringsplatser med möjlighet till el-laddning och planerat för att utöka dessa under nästa år.

Arbetet med att införa digitala körjournaler har pausats för tillfället då lösningar för efterlevnad till GDPR inte kunnat säkerställas. Planer på att genomföra informationsinsatser för sparsam och miljöanpassad körning, så kallad eco-driving, riktad till medarbetare som kör i tjänst har senarelagts på grund av den pågående pandemin.

Under året har förvaltningen inlett ett samarbete med trafikkontoret som syftar till att förbättra möjligheten till att cykla säkert i stadsdelsområdet. Förvaltningen upplåter en lokal till gruppen Cykeljour som arbetar med att besiktiga och åtgärda hinder längs cykelstråken.

Inom nämndens myndighetsutövande verksamheter har handläggarna till viss del arbetat

hemifrån vilket har bidragit till att minska antalet transporter. Nämndens verksamheter har arbetat för att resor i tjänsten ska genomföras genom att gå, cykla eller resa med kollektivtrafik. En informationsinsats om förvaltningens tjänstecyklar har genomförts på intranätet med syfte att uppmuntra medarbetare att cykla i tjänst. Inom ramen för Sommar i Tensta har cykelkurser kunnat erbjudas och medarbetare inom hemtjänsten har deltagit i kursen.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts. Bedömningen baseras på att förväntat resultat är uppnått och att två av fyra aktiviteter har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra informationsinsatser om sparsam och miljöanpassad körning för medarbetare som använder bil i tjänst.	2020-01-01	2022-08-31	Avvikelse
Analys Aktiviteten har inte kunnat genomföras med anledning av den pågående pandemin. Aktiviteten överförs till 2022.			
 Informera om stadens nya Rese- och miljöpolicy	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Rese- och miljöpolicy har inte antagits och därav har aktiviteten inte kunnat genomföras.			
 Inventera antal elfordon och laddplatser i förvaltningen	2021-01-01	2021-12-31	
 Inventera antalet körda kilometer med egen bil där milersättning utbetalas	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls delvis

Analys

Kultur och fritidsverksamhet

Nämndens verksamheter har under året erbjudits ett varierat utbud av aktiviteter. Det har genomförts satsningar för de prioriterade grupperna, flickor, HBTQI+ personer och personer med funktionsnedsättning. Verksamheten har skett i samverkan med såväl föreningsliv som med andra förvaltningar inom staden. Aktiviteterna har varit välbesökta och uppskattats av besökarna.

För att ge alla barn och unga möjlighet till en aktiv fritid har nämndens fritidsverksamhet under sommaren haft utökade öppettider och bemanning. Feriearbetande ungdomar har involverats i särskilda sommarsatsningar som exempelvis *Sommar i Tensta*, en satsning in om Platssamverkan Tensta centrum.

Föreningsliv

Nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att ge stöd till och samverka med det rika och aktiva föreningslivet i stadsdelsområdet. Viktiga delar i detta är föreningsbidrag, avtal om offentliga, idéburna partnerskap och

föreningssamordnarrollen.

Jämställdhet

I syfte att öka andelen flickor i fritidsverksamheterna har det genomförts specifika aktiviteter för flickor. Satsningar har givit resultat och i en av nämndens parklekar är flickor i majoritet bland besökarna vid inomhusaktiviteter.

Barns rättigheter

Barn och unga har erbjudits ett varierat utbud av aktiviteter i nämndens fritidsgårdar och parklekar. Aktiviteterna har spänt över ett brett område för att vara intressanta, utvecklande och inkluderande för så många som möjligt, oavsett förutsättningar och tidigare erfarenheter. Det har genomförts satsningar för de prioriterade grupperna, flickor, HBTQI+ personer och personer med funktionsnedsättning. Verksamheten har skett i samverkan med såväl föreningsliv som med andra förvaltningar inom staden. Aktiviteterna har varit välbesökta och uppskattats av besökarna.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet för verksamhetsområdet delvis uppfylls då de båda underliggande nämndmålen uppfylls helt, då målvärdet för en indikator uppfylls helt och då målvärdet för tre indikatorer uppfylls delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	79	82 %	77 %		67 %	67 %	2021
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	71 %	72 %	72 %	71 %	75 %	75 %	2021
Analys Årets utfall i indikatorn visar att målet delvis inte har uppnåtts. Resultatet visar en nöjdhet på 71 procent jämfört med stadens snitt på 77 procent. Barn och ungdomsidrotten har varit påverkad av restriktioner under året vilket kan ha påverkat resultatet. Resultatet från 2019 visade en nöjdhet på 82.6 procent, vilket sjönk till 71 procent 2020, samma nivå som 2021. Skillnaden mellan pojkars och flickors nöjdhet har jämnats ut och är åter på samma nivå. Nämnden har erbjudit sport och idrottsaktiviteter inom fritidsverksamheterna som ett komplement och en inkörspport till de aktiviteter som erbjuds av idrottsnämnden och inom föreningslivet.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	69 %	68 %	71 %	71 %	76 %	76 %	2021
Analys Årets utfall i indikatorn visar att målet delvis inte har uppnåtts. Resultatet visar en nöjdhet på 69 procent jämfört med stadens snitt på 78 procent. Restriktioner under Covid-19-pandemin har starkt påverkat tillgången till kulturaktiviteter för barn och unga, vilket kan ha påverkat utfallet. Nämndens verksamheter fortsatte under året att erbjuda kulturaktiviteter utifrån aktuella riktlinjer, vilket innebar begränsningar i antal deltagare, begränsningar i utbud samt att aktiviteter erbjöds digitalt istället för fysiskt. Jämfört med 2019 har utfallet sjunkit från 77.8 procent till 69 procent. Skillnaden i nöjdhet mellan pojkar och flickor är							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
tre procentenheter, jämfört med sju procentenheter från 2020.							
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	58 %	61 %	56 %	62 %	65 %	65 %	2021
<p>Analys</p> <p>Målvärdet för indikatorn uppnås endast delvis. Resultatet visar en nöjdhet på 58 procent jämfört med stadens snitt på 64 procent. I stadsdelsområdet verkar ett stort antal föreningar och under 2021 har 11 föreningar fått stöd av förvaltningen genom föreningsbidrag, merparten av dessa till aktiviteter riktade till barn och unga. Nämnden har två avtal om offentligt idéburet partnerskap med lokalt förankrade föreningar som bland annat möjliggör för föreningarna att erbjuda föreningsdrivna aktiviteter för unga. Nämnden har ett långsiktigt utvecklingsarbete gällande samverkan med idrottsnämnden, kulturnämnden samt föreningar och organisationer i civilsamhället med målet att unga ska slussas vidare till strukturerad och vuxenledd fritidsverksamhet i deras regi. Pandemin har under året påverkat ungdomars möjligheter att delta i föreningslivet under året vilket bedöms ha påverkat utfallet på indikatorn.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Barn och unga har tillgängliga, meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Fritidsgårdar och parklekar

Den 1 februari 2021 övergår delar av nämndens fritidsgårdar till Rädda Barnen på entreprenad. Under året utformas samverkansformer mellan entreprenören och nämndens kvarvarande fritids- och kulturverksamhet.

Fritidsgårdar och parklekar anpassar och utvecklar en verksamhet som är meningsfull, attraktiv och trygg för dagens barn och unga. Under året fortsätter arbetet med att utveckla och erbjuda mobil- och digitalverksamhet. Verksamheterna präglas av ett främjande synsätt där positiva förväntningar på barn och unga som aktiva, engagerade och skapande individer finns. Nämndens fritidsverksamheter erbjuder aktiviteter som främjar delaktighet, god fysisk och psykisk hälsa samt stödjer ungas identitetsutveckling och framtidstro. Parklekarna har fokus på pedagogiska och lekfulla miljöer samt verkar för samarbete med barn och ungdomsverksamhet som vill bedriva kompletterande verksamhet som är öppen för alla barn.

Jämställdhet och tillgänglighet

I linje med agenda 2030 och FN:s barnkonvention utvecklar fritidsverksamheterna arbetet för hållbar utveckling med att systematisera verksamheternas arbete med jämställdhet och tillgänglighet. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet såsom unga med funktionsnedsättning, flickor, nyanlända och hbtq-personer. Verksamheten erbjuder specifikt riktad fritidsverksamhet till ungdomar med funktionsnedsättning vissa kvällar i veckan. Under året utvecklas arbetssätt för att nå nya yngre målgrupper.

Samverkan

Nämndens parklekar och fritidsgårdar utvecklar samverkan med vårdnadshavare i syfte att skapa delaktighet i barn och ungas fritid med fokus på de prioriterade målgrupperna. Samverkan med socialtjänsten utvecklas i syfte att nå fler vårdnadshavare och erbjuda generellt och individuellt stöd i föräldrarollen. Möjligheten att i samverkan med socialtjänsten erbjuda Alla barn i centrum (ABC) kurser för vårdnadshavare i parklekens lokaler undersöks under året. Även samverkan med fältassistenter utvecklas under året.

Under året fortsätter arbetet med kompetenshöjande insatser inom det förebyggande arbetet mot ungas användning av alkohol, narkotika, doping och tobak. Fritidsgårdarna ökar samverkan både internt och externt i syfte att utveckla och effektivisera verksamheten som erbjuds. I samverkan med civilsamhällets aktörer fortsätter arbetet för att erbjuda studiehjälp på fritidsgårdar.

Kultur

För att vidga ungdomars kulturbegrepp erbjuder nämndens verksamheter, i samverkan med kulturförvaltningen, civilsamhället och andra aktörer, ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Barn får tillgång till professionell kultur i form av teater, muséer och andra utställningar bland annat genom stadens kultursatsning Kulan som erbjuder rabatterade kulturupplevelser. Kulturutbudet ska främja olika kulturer inkluderat de nationella minoriteterna. Under året kommer möjligheten att bredda utbudet av digital kultur att undersökas.

Tech Tensta, näringsliv, arbete, praktik och studier

TechTensta är en fysisk mötesplats och en digital skaparverkstad med syftet att höja den digitala kompetensen bland unga i Järva. Verksamheten har varit ett populärt inslag och ett bra komplement till nämndens fritidsgårdsverksamhet. Under året förankras verksamheten i ordinarie fritidsverksamhet för målgruppen 13-18 år, med placering i Blå Huset. Verksamheten ska möjliggöra att en mobil techverksamhet utvecklas, som kan bedriva arbete på fritidsgårdar. Dessutom ska möjligheten till ett utökat samarbetet med stadsdelsområdets kommunala grund- och gymnasieskolor undersökas. Även samarbetet med näringslivet ska utvecklas under året för att möta både verksamhetens målgrupp men också näringslivets behov där så är möjligt. Pågående mentorsprogram riktat till äldre tonåringar fortlöper. För att

långsiktigt kunna erbjuda programmet behöver formerna för detta ses över. Vidare ska ett förberedande arbete genomföras för att etablera ett samarbete med arbetsmarknadsnämndens verksamheter som riktar sig till unga och unga vuxna. Samverkan kan handla om att utveckla erbjudande kring arbete, praktik och studier. Här kan det lokala näringslivets behov av kompetens tillgodoses samt möjligheter till lokala matchningsevent och praktikplatser erbjudas.

Nämnden fortsätter att arbeta och utveckla arbetssätt för att öka andelen barn från underrepresenterade grupper deltar i kolloverksamhet.

Förväntat resultat

- Ökad andel flickor i fritidsverksamheterna
- Fler fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, flickor och hbtq-personer
- Öka den mobila och digitala verksamheten inom kultur och fritid
- Tech Tenstas verksamhet tillgängliggörs för fler unga
- Ökat antal barn som deltar i sommarkolloverksamhet

Analys

Fritidsgårdar och parklekar

Det finns 6 fritidsgårdar i stadsdelsområdet; fyra drivs på entreprenad av Rädda Barnen sedan början av 2021 och två drivs i egen regi. Verksamheterna i egen regi och verksamheterna på entreprenad har utvecklat ett välfungerade samarbete under året. Barn och unga har erbjudits ett brett utbud av aktiviteter, såväl fysiskt som digitalt. Aktiviteterna har spänt över ett brett område för att vara intressanta, utvecklande och inkluderande för så många som möjligt, oavsett förutsättningar och tidigare erfarenheter. Besökare har haft inflytande och varit delaktiga i utformningen av verksamheten och dess aktiviteter genom en löpande dialog mellan besökare och medarbetare.

Spontanidrott, inplanerade aktiviteter i idrottshall samt friluftaktiviteter har erbjudits, ofta i samverkan med till exempel idrottsförvaltningen, Kulturskolan och föreningslivet. Antal besökare har behövt anpassas efter aktuella restriktioner med anledning av pandemin och vissa aktiviteter har ställts in med kort varsel på grund av sjukdom.

Verksamheterna har erbjudit aktiviteter som bakning och matlagning, analogt och digitalt spelande, filmproduktion med mera. Samverkan har skett med bland andra Kulturskolan, idrottsförvaltningen och biblioteket där besökarna mött professionella aktörer som bidragit med kunskap och fördjupning inom respektive område.

Under året har antalet digitala aktiviteter ökat som till exempel frågesport och andra tävlingar online, vilket bidragit till ett mer varierat utbud samtidigt som det inkluderat fler barn och unga. Tech Tensta har utvecklats till att bli en ordinarie fritidsgård belägen i Blå huset. Verksamheten har bedrivits i de egna lokalerna och mobilt på olika platser för att nå fler besökare. Samverkan med skolan har utvecklats under året och en uppskattad kurs i programmering har genomförts.

Kultur och fritidsverksamheten har kunnat erbjuda kostnadsfria friluftsdagar under sommarlovet med aktiviteter i skärgården har genomförts och introducerat barn och unga till friluftsliv och gett nya erfarenheter.

Under vårterminen deltog medarbetarna i Rädda Barnens utbildning Traumamedveten omsorg. Utbildningen har gett ytterligare kunskap och perspektiv i mötet med barn och unga, särskilt i mötet med barn som upplevt trauma.

Jämställdhet och tillgänglighet

De öppna verksamheterna har haft besökare mellan 13-18 år och en blandning av flickor och pojkar. Vissa aktiviteter har varit riktade för antingen flickor eller pojkar eller utifrån viss ålder. Olika satsningar har genomförts för att erbjuda intressanta, inkluderande och utvecklande aktiviteter för fler flickor. En av parklekarna har haft extra stort fokus på att inkludera flickor, vilket lett till att flickor är i majoritet bland besökarna i inomhusaktiviteter. Flickors deltagande i den öppna fritidsverksamheten är komplext och handlar troligtvis inte enbart om att erbjuda attraktiva aktiviteter. I samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och idrottsförvaltningen har det erbjudits ett flertal aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning. Under prideveckan genomfördes work shops på tema HBTQI+ och föreläsningar vilket utvecklat sättet att samtala om dessa frågeställningar i verksamheterna. Arbetet med att nå fler flickor behöver analyseras vidare och utvecklas, liksom inkludering av funktionsnedsatta och HBTQI+ personer.

Under året har samverkan med Vinnova i syfte att erbjuda verksamhet för funktionsnedsatta inletts och avtals skrivits.

Samverkan

Enheten för kultur och fritid har under året haft ett gott samarbete med en rad aktörer; förvaltningar, föreningar och kulturskolan. Under sommaren drevs en mobil sommargård i samverkan mellan enheten för kultur och fritid och Rädda Barnen. Sommargården innehöll ett brett och variationsrikt utbud av aktiviteter på plats i stadsdelen samt längre utflykter till museum, nöjespark, friluftsdagar i skärgården med mera. Genom samarbete med Somaliska modersmålsföreningen har nya besökare hittat till parkleken.

Den öppna fritidsverksamheten har erbjudit skolungdomar feriearbete på parklekar, Blå huset och inom Platssamverkan under sommarlov, höstlov och jullov. Feriearbetande skolungdom utgjorde en bas för spridning av information kring programinnehåll och de aktiviteter som ägde rum i verksamheterna. Feriearbetare från det egna stadsdelsområdet besatt tillsammans en bred språkkompetens vilket gjorde det möjligt att nå många invånare med information. Ungdomarna fick under ferieperioden kontakt med och insikt i för dem tidigare okända/mindre kända verksamheter inom stadsdelen som exempelvis samverkan med föreningsliv, kulturverksamheter och prideveckan.

Kultur

Det har erbjudits många kulturaktiviteter under året. Kulturskolan och Läsföräldrainstitutet har kontinuerligt erbjudit verksamhet i parklekarna. Detta har bidragit till en stor variation av aktiviteter i parklekarna och besökarna har fått möta professionella utövare av kultur.

Besökare har haft inflytande och varit delaktiga i utformningen av verksamheten och dess aktiviteter. Medarbetare har varit innovativa och skapat aktiviteter via digitala verktyg. Det har varit en utmaning att nå nya och fler besökare eftersom verksamheterna påverkats av rådande restriktioner, vilka exempelvis begränsat antal deltagare.

Kolloverksamhet

Kolloverksamheten lockade fler deltagare än tidigare år och sommarkollundersökningen visar på mycket nöjda deltagare. Resultatet visar en nöjdhet på 90-95 procent för de flesta påståenden och högst andel positiva svar får frågor om trygghet. Det är liten skillnad i resultatet mellan pojkar och flickor, även om flickor och deras vårdnadshavare är något mer positiva. Denna undersökning avser kolloverksamheten i hela Stockholms stad men det finns inget som pekar på att svaren för Spånga-Tensta skulle vara annorlunda än staden i stort.

Målbedömning

Nämnden bedömer att nämndmålet uppnåtts utifrån att merparten av de förväntade resultatet nåtts. Flickors deltagande i den öppna fritidsverksamheten är en komplex fråga som troligtvis inte enbart handlar om att erbjuda attraktiva aktiviteter och frågan behöver analyseras vidare.

Nämndmål: Nämnden stödjer och tillvaratar engagemanget hos civilsamhället

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens stöd till civilsamhället ska präglas av tydlighet och tillgänglighet och ske i samverkan med relevanta samhällsaktörer och berörda facknämnder. I syfte att tillvarata det engagemang som finns inom stadsdelsområdet samverkar nämnden med, och ger stöd till, civilsamhället vilket bidrar till en stärkt delaktighet hos invånarna.

Publika evenemang

Nämnden fortsätter arbetet att utveckla former för att kunna stödja aktörer från civilsamhället till att driva ett antal publika evenemang såsom Järvaveckan, nationaldagsfirandet och Prideveckan. Med stor sannolikhet kommer arbetet under 2021 att präglas av anpassningar utifrån den pågående pandemin.

Föreningsliv

Genom föreningsbidrag skapar nämnden goda förutsättningar för ett brett och levande föreningsliv i stadsdelsområdet. Nämndens processer kring föreningsbidrag ska präglas av transparens och tydlighet. Information om hur ansökningsprocessen går till, och vad som krävs av ansökande föreningar, ska tillgängliggöras föreningslivet i god tid innan sista ansökningsdatum. Nämndens processer kring kontroll, återredovisning och återkrav säkerställer att föreningsstöd enbart utbetalas till föreningar med väl grundade demokratiska värderingar som bedriver verksamhet som skapar ett mervärde för stadsdelsområdet. Utöver

föreningsbidragen erbjuder nämnden ett dedikerat föreningsstöd till stadsdelsområdets föreningsliv via föreningssamordningen på Medborgarkontoret. Via föreningssamordningen kan det lokala föreningslivet få stöd och vägledning kring ansökningsprocesser, både inom staden samt andra myndigheter avseende de legala och formella krav som gäller. Därutöver erbjuder föreningssamordningen lokala forum för samverkan och erfarenhetsutbyte.

Medborgarkontoret ska genom föreningssamordningen fortsätta att utvecklas som en naturlig kontaktyta mellan förvaltning och civilsamhälle.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är ett samarbete mellan kommuner eller landsting och en ideell verksamhet. Idéburna organisationer har ofta en stark förankring och ett stort förtroende bland invånarna och kan därmed öka möjligheten att nå olika grupper med olika behov. Stadsdelsnämnden har samverkansöverenskommelser med fyra idéburna organisationer; Grannstöd Spånga-Tensta, Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta, Spånga Blåband förening och Verdandi. Under nästa år planerar nämnden att skapa ytterligare några samverkansöverenskommelser med lokala idéburna organisationer.

Trygghet

Civilsamhället är en naturlig samverkanspart inom det trygghetsskapande arbetet där civilsamhällets engagemang är av största betydelse. Exempelvis inom arbetet med Platssamverkan Tensta centrum bidrar civilsamhällets olika verksamheter till att nå målet om ökad trygghet.

Förväntat resultat

- Information om föreningsstöd är lättillgänglig genom medborgarkontoret
- Föreningsbidragsprocessen är tydlig och transparent med återkommande uppföljning och kvalitetskontroll

Analys

Föreningsliv

I syfte att göra information om föreningsstöd lättillgängligt har föreningssamordnaren varit på plats i Tensta centrums galleria varje vecka. Invånare har fått möjlighet att ställa föreningsrelaterade frågor direkt på plats. Inför ansökan om föreningsbidrag för 2022 har förvaltningen bjudit in till två informationsmöten om föreningsbidrag och möjligheten att ansöka har annonserats i lokalpressen, på sociala medier och genom anslag och broschyrer. Arbetet med att upprätta och uppdatera ett föreningsregister samt att följa upp de föreningar som beviljats föreningsbidrag från nämnden har fortlöpt under året.

Nämnden har under året genomfört en översyn av nuvarande riktlinjer för föreningsbidrag i syfte att tydliggöra och konkretisera vilka krav som ställs för att en organisation i enlighet med stadens riktlinjer ska var aktuell för bidragsgivning. Förvaltningen vill även genom

revideringen förtydliga vilka krav som ställs på redovisning och uppföljning av beviljat bidrag. Vid handläggningen av ansökan om föreningsbidrag för 2022 tillämpats. Ett mindre antal stickprovskontroller har genomförts under hösten 2022.

Förvaltningen har inlett ett samarbete med Gålöstiftelsen för att kartlägga förutsättningarna för en föreningsdriven träffpunkt i Spånga-Tensta.

Nämndens föreningssamordnare har varit delaktig i såväl planering som i handledning av de arbetsledare som ansvarat för de många ferieungdomar som varit involverade i de olika aktiviteter som ägt rum i området under sommaren vars syfte varit att öka trygghet och skapa ett levande område.

Idéburet offentligt partnerskap

Stadsdelsnämnden har samverkansöverenskommelser med fem idéburna organisationer; Grannstöd Spånga-Tensta, Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta, Spånga Blåbandsförening, Verdandi och Somaliska föräldrar- och modersmålsföreningen. Samverkansarbetet har under året fortsatt i enlighet med överenskommelserna och utifrån gällande pandemirestriktioner. Förvaltningen följer upp föreningarnas arbete och årligen redovisar till nämnden.

Civilsamhället som part i trygghetsarbetet

Civilsamhället är en naturlig samverkanspart inom det trygghetsskapande arbetet. Föreningarnas medverkan i trygghetsarbetet stöds bland annat genom Idéburet offentligt Partnerskap (IOP) och föreningsbidrag. Inom Platssamverkan Tensta centrum har civilsamhället en självklar roll och har varit delaktiga under sommaren 2021 inom ramen för *Sommar i Tensta*. Flera idrottsföreningar har varit aktiva och erbjudit prova-på tillfällen för barn och unga. Exempel på aktiviteter som erbjudits är capoeira, löpning, orientering, basket, bordtennis, boxning och zumba fitness. Förvaltningen har hållit en serie dialogmöten med föreningar som har ett socialt engagemang i stadsdelsområdet vilket lett fram till att förvaltningen har erbjudit en utbildning i Traumamedveten omsorg som riktar sig till vuxna som möter barn och unga som genomgått trauman och svåra upplevelser. Dialogmötena har även lett till att förvaltningen ser över hur man kan medverka till att stödja och strukturera nattvandring i området.

Målbedömning

Nämnden bedömer att nämndmålet har uppnåtts då de förväntade resultatet för nämndmålet har uppfyllts.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges mål samt till att nå målen i stadens miljöprogram 2020-2023 och i klimathandlingsplan 2020-2023 genom att revidera och implementera nämndens lokala klimat- och miljöhandlingsplan. Handlingsplanen anger

aktiviteter fram till 2023 där genomförandet av arbetet fortgår enligt plan.

Många insatser har genomförts i grönområden med syfte att bidra till en ökad biologisk mångfald och ett förbättrat miljötillstånd i stadsdelsområdet. Nämnden har deltagit i arbetet med att ta fram de lokala åtgärdsplanerna (LÅP) för att förbättra vattenkvalitet i Bällstaån och Igelbäcken, samt i arbetet med att ta fram stadens åtgärdsplan (SÅP) för biologisk mångfald i samverkan med miljöförvaltningen och närliggande stadsdelsförvaltningar. Samtidigt har nämnden arbetat kontinuerligt med att gynna vilda pollinatörer och insekter genom att anlägga blomsterängar och ansöka om medel för framtida projekt inom ramen för Grönare Stockholm etapp 4. Grönare Stockholm etapp 4 fokuserar inte bara på biologisk mångfald utan även på skyfallshantering och värmebölja.

Nämnden arbetar aktivt för en hållbar resursanvändning. Verksamheterna har under året arbetat för att minska sin plastanvändning med särskilt fokus på att minska engångsartiklar. I park- och utemiljö har nämnden också planerat för både användning av mer hållbara och miljövänliga markmaterial och återanvändning av markmaterial. Forskoleverksamheterna har fortsatt sitt arbete med att fasa ut farliga kemikalier med stöd av stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft. Nämnden kommer under 2022 att vidareutveckla arbetet med Chemsoft i de övriga verksamheterna som hanterar kemikalier inom förvaltningen.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Bedömningen baseras på att samtliga indikatorer, utom en, uppnås helt och underliggande nämndmål är uppfyllt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %	100 %	100 %	2021
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	82 %			84 %	80 %	80 %	2021
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	45,26			46,03	60 %	60 %	2021
Analys							
Utfallet för året ligger nära utfallet för föregående år vilket innebär att målet för året inte uppnås. Utfallet följs löpande upp och åtgärder kommer att vidtas för 2022.							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,5 kg CO ₂ per kg livsmedel			1,4 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,8 kg CO ₂ per kg	1,80 kg CO ₂ per kg	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
					livsmede 	livsmede 	
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,47 GWh			1,61 GWh	1,7 GWh	1945 GWh	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är hållbara med låg miljö- och klimatpåverkan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Miljöhandlingsplan

Nämndens bidrag till en hållbar livsmiljö sker inom flera områden. Energiförbrukningen i förvaltningens lokaler ska minska. Mängden avfall från verksamheterna blir lägre genom att verksamheterna ökar insamlingen av förpackningar och fler verksamheter sorterar ut sitt matavfall för biologisk behandling. Arbetet med att öka källsorteringen och matavfallsinsamlingen inom nämndens verksamheter fortsätter under året och fritidsverksamheterna är särskilt prioriterade. Mängden engångsartiklar av plast minskar i verksamheterna. Vid beställning av livsmedel och färdiga måltider väljs i möjligaste mån ekologiska och vegetariska alternativ.

Nämndens verksamheter följer Stockholms stads kemikalieplan och förskolorna genomför som planerat åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola. Chemsoft används av förskola och fritidsverksamhet i syfte att minska mängden farliga kemikalier i verksamheterna. Nämnden har implementerat stadens miljöprogram 2020-2023

och handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040 i den antagna lokala miljöhandlingsplanen. Tillämpning av den lokala miljöhandlingsplanen i berörda verksamheter kommer ske kontinuerligt under planperioden.

Miljöhandlingsplanen har reviderats i samband med verksamhetsplanen för 2021. Justeringar har genomförts på aktivitetslistorna inom målområdena för Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040, En fossilfri organisation 2030, Ett klimatanpassad Stockholm, Ett resurssmart Stockholm samt Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem.

Biologisk mångfald

Nämnden samverkar med berörda bolag och nämnder för att anpassa verksamhetslokaler och parkmark till nya klimatförutsättningar. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks. Nämnden deltar i miljöförvaltningens särskilda åtgärdsprogram (SÅP) för biologisk mångfald under planperioden. Möjligheten till att utöka stadsdelsområdets ängs- och slåtterytor ska utredas. Genom att förändra skötseltypen på delar av stadsdelsområdets gräsmarker kan den biologiska mångfalden främjas. En del gräsytor kan släppas upp till långgräs och andra ytor till ängsmarker för att gynna pollinatörer. Nämnden ska även prioritera mångfunktionella ytor när anläggning och investering sker i parkmark.

Vattenkvalitet

Nämnden arbetar vidare med att förbättra vattenkvaliteten och miljötillståndet i Bällstaån. Arbetet sker dels genom projekten Tenstadalens dagsvattenpark och projekt Tenstadalen inom den särskilda satsningen Ett grönare Stockholm. Nämnden deltar även i Bällstaågruppens lokala åtgärdsprogram, som leds av miljöförvaltningen tillsammans med berörda förvaltningar och kommuner med anknytning till Bällstaån.

Byggvarubedömning (BVB)

Vid nämndens egna initierade ny- och ombyggnationer ska byggvarubedömning (BVB) användas. BVB kommer även tillämpas i berörda upphandlingar och avtal under planperioden. Därutöver ska en särskild granskning säkerställa att nämndens upphandlade entreprenörer uppfyller avtalade miljökrav. Vid om- och nybyggnationer undersöks möjligheten till kostnadseffektiva lösningar för produktion av solenergi, för att bidra till stadens klimatmål och minska stadens totala kostnad för energi.

Återbruk

I samband med införskaffning eller avveckling av inventarier så ska möjligheten till återbruk via Stocket alltid undersökas. Genom att granska och dokumentera samtliga val av produkter kan användandet av miljöfarliga ämnen minskas i den fysiska miljön. En ökad transparens om

vilka ämnen som byggs in är en förutsättning för att skapa ett långsiktigt och hållbart byggande i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

- Effektivare energianvändning i nämndens lokaler
- Minskad förekomst av farliga kemikalier i nämndens verksamheter
- Ökad källsortering och matavfallssortering i nämndens verksamheter

Analys

Klimat- och miljöhandlingsplan

2020 antogs en lokal klimat- och miljöhandlingsplan som bygger på stadens miljöprogram 2020-2023 och klimathandlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040. Den lokala handlingsplanen beskriver aktiviteter som förvaltningen genomför för att bidra till att staden uppnår sina klimat- och miljömål. Dessa aktiviteter finns angivna i verksamhetsplanen under målen 1.2, 2.3 och 2.5, där prioriterade aktiviteter genomförts enligt plan.

Biologisk mångfald och vattenkvalitet

Nämnden har kontinuerligt arbetat för att gynna biologisk mångfald och förbättra miljötilståndet. Förvaltningen har bidragit i framtagandet av stadens åtgärdsplan (SÅP) för biologisk mångfald genom att ha deltagit i en workshop anordnad av miljöförvaltningen. Under workshopen identifierades områden där åtgärder och insatser för biologisk mångfald kan genomföras.

Förvaltningen deltar i arbetet med att ta fram lokala åtgärdsplaner (LÅP) för förbättrande av vattenkvaliteten i både Igelbäcken och Bällstaån, som leds av miljöförvaltningen och sker i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) samt närliggande stadsdelsförvaltningar. I arbetet med att förbättra vattenkvalitet i Bällstaån har förvaltningen bland annat bidragit med förslag på åtgärder och deltagande i ett projekt, Tensta dagvattenpark, för att rena dagvatten från Lunda industriområdet.

Förvaltningen arbetar med att återställa Sundbydammarna till den ursprungliga planen framtagen av Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) och miljöförvaltningen. Detta inkluderar att återställa vattendjupet i dammarna genom vassröjning och muddring. Arbetet har fördröjts och kommer att fortsätta nästa år förutsatt att medel tilldelas.

En särskild skötselplan för bevarandet av Solhemsdammen där den rödlistade arten stor vattensalamander har tagits fram och följs. Inom ramen för skötselplanen har förvaltningen planerat för ett samarbete med en närliggande skola med naturlinje, där tanken är att elever ska utföra utvalda delar av skötseln av dammen och därmed salamandrarna, vilket ska påbörjas nästa år.

Under året har förvaltningen arbetat aktivt för att gynna pollinatörer och insekter. Med medel från bland annat Naturvårdsverkets bidrag lokala naturvårdssatsningen (LONA) har förvaltningen kunnat anlägga cirka 20 blomsterängar i Tensta, Sundby och Solhem. Dessa anläggningar syftar till att gynna vilda pollinatörer där hänsyn har tagits till hela säsongen. Arbetet med att anlägga ytterligare blomsterängar fortsätter nästa år.

Inom ramen för Grönare Stockholm etapp 4 har flera ansökningar med målsättningen att förbättra förutsättningarna för pollinatörer, motverka effekter av skyfall och extremväder samt bidra till en bättre, tryggare miljö lämnats från nämnden. Exempel på dessa är Gribbyparken där ett flertal befintliga fruktträd väckt tanken att kunna sprida kunskap om och bevara naturliga miljöer för pollinatörer.

Förvaltningen har även fortsatt att undersöka hur invasiva arter så som parkslide bäst bekämpas genom försöksytor där metoder för bekämpning testats.

Nämnden har fortsatt arbetet att lokalisera särskilt värdefulla träd som har positiv påverkan på den biologiska mångfalden. Sly kring en gammal ek i Enbacksparken har röjts för att förbättra förutsättningarna för trädets fortlevnad. Nämnden har även genomfört insatser för att hindra barkborrens framfart i stadsdelsområdets grönområden.

Arbetet med att gynna övriga insekter i park- och skogsmiljöer sker kontinuerligt genom att spara död ved och lägga grus- och sandbäddar, som det gjordes i Fågelstråket under året.

Klimatanpassning

Förvaltningen har under året kontinuerligt tagit hänsyn till skyfallshantering och värmebölja i de olika parkprojekten. Inom ramen för Grönare Stockholm etapp 4 ligger fokuset utöver på biologisk mångfald även på skyfallshantering och värmebölja. Förvaltningen har tagit fram flera ansökningar till Grönare Stockholm som nämnts ovan, som alla innehåller de tre aspekterna. En av dessa ansökningar gäller ett pilotprojekt i Tensta om att göra om hårdytor till grönytor med syfte att bromsa vattenflöden och dämpa påverkan av extremväder. Detta projekt kommer att genomföras nästa år.

Plast, minskad resursanvändning och avfallshantering

Arbetet med att implementera Miljöförvaltningens handlingsplan för hållbar plastanvändning samt minskad spridning av mikroplast har fortgått enligt plan under året. Nämndens verksamheter har under året arbetat kontinuerligt med att minska sin egen plastanvändning, speciellt genom att undvika inköp och användning av engångsartiklar. Några dagverksamheter har till exempel bytt ut engångskärl mot flegångskärl i lunchservering. Nämndens verksamheter har även arbetat med att utöka möjligheten till källsortering samt insamling av matavfall genom att säkerställa att avfall sorteras rätt och hanteras på ett hållbart sätt.

Vid arbetena i Palmésparken och Alléparken har förvaltningen arbetat med att begränsa spridningen av mikroplast genom att undersöka alternativa och mer hållbara, miljövänliga material. I Palmésparken testas ett fallunderlag i korkunderlag. I dessa arbeten har även fokus lagts på att planera för återanvändning av markmaterial i form av natur- och marksten i samarbete med trafikkontoret.

En av nämndens parklekar har i samarbete med en närliggande förskola öppnat upp miljöbodar för att förbättra möjligheten till att källsortera. Miljöbodarna ska användas av parklekar och förskolor i syfte att barnen ska lära sig mer om återvinning.

Kemikaliefria verksamheter

Nämndens förskolor har fortsatt sitt arbete för att nå målet om en kemikaliefri förskola. I detta

arbete inkluderas att kontinuerligt rensa bland de farliga material och utrustningar som barn exponeras samt att utbilda medarbetare. I enlighet med stadens kemikalieplan för 2020-2023 håller förskoleverksamheterna en kemikalieförteckning av de kemikalier som de använder, vilket görs i stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft. Verksamheterna fasar ut farliga kemikalier och i stället köper in miljövänliga städ- och hygienartiklar med hjälp av Chemsoft.

Enligt stadens kemikalieplan och den lokala klimat- och miljöhandlingsplanen ska nämndens verksamheter som hanterar kemikalier ansluta sig till Chemsoft. Under hösten har förvaltningen därför planerat för att vidareutveckla arbetet med Chemsoft i de övriga verksamheterna inom förvaltningen, vilket kommer att genomföras under 2022.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts under året. Bedömningen baseras på att förväntat resultat är uppnått samt att aktiviteterna har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Implementera verktyget Hantera livs i verksamheterna	2021-01-01	2021-04-30	
✓ Inventera och planera för minskad energianvändning i nämndens lokaler	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Nämndens verksamheter arbetar för att användningen av plast och engångsartiklar fasas ut så långt som möjligt	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges inriktningsmål innebär att en god ekonomisk hushållning av resurser kombineras med verksamheter av god kvalitet och med en hög innovationskapacitet.

Nämnden redovisar ett resultat efter resultatöverföringar om 0,2 mnkr vilket innebär att målet om en budget i balans uppnås. Prognossäkerheten har för nämnden som helhet varit god och målet uppnås.

Förvaltningen har följt upp och analyserat ekonomi och verksamhet ur ett helhetsperspektiv med fokus på effektivitet och kvalitet. Analyserna har legat till grund för beslut under året. Vid befarade underskott har åtgärder tagits fram och följts upp.

Attraktiv arbetsgivare och god arbetsmiljö

Förvaltningen har under 2021 vidareutvecklat den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet från respektive enhet, som sammanställs avdelningsvis och förvaltningsövergripande. Uppföljningen visar att enheterna i förvaltningens verksamheter arbetar systematiskt och enhetligt med arbetsmiljöfrågorna utifrån förvaltningens arbetsmiljö- och samverkanskalender. Löpande och strukturerade riskbedömningar genomförs och skriftliga handlingsplaner för arbetsmiljön finns. Arbetsmiljöarbetet sker i samverkan med arbetstagarna och skyddsombud på samtliga organisatoriska nivåer i förvaltningen.

Förvaltningen genomförde under året en uppföljning utifrån sjukfrånvarostatistik, för att

särskilt stödja enheter med hög sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron i förvaltningen bedöms fortsatt påverkas av pandemin. Trots det har sjukfrånvaron sjunkit under senare delen av året och ligger lägre än förväntat resultat.

Nämnden arbetar i samverkan med Rinkeby Kista stadsdelsnämnd, Utbildningsnämnden och Polisen kring otillåten påverkan. Syftet är att kartlägga händelser, ta fram stödmaterial och utbilda medarbetare och chefer för att minska risken för otillåten påverkan. Förvaltningen har sökt och fått beviljat medel för insatser som kartläggning, utbildning, i förebyggande och eftervårdsarbete med koppling till otillåten påverkan. Insatserna har påbörjats under hösten 2021.

Enheterna har under hösten arbetat fram en kompetensförsörjningsplan för att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Förvaltningen har 2021 infört en årlig uppföljning hur kompetensplanerna används som verktyg i verksamhetsplaneringen. Uppföljningen visar att kompetensbehoven har identifierats och ingår i verksamhetsplaneringen men processen bör utvecklas vidare så att kompetensförsörjningsplanerna används mer som ett levande verktyg i verksamheterna.

Ett led i förvaltningens strategiska kompetensförsörjning var fortsatt under 2021 verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för förskollärare och socionomer. Förvaltningen deltog under året i Stadens pilotprojekt för utökad VFU för socionomer som befinner sig i början av utbildningen. Vid utvärdering av förvaltningens VFU-mottagande framkom att studenterna upplevt VFU-perioden i förvaltningen på ett mycket positivt sätt, där verksamheternas uppdrag och medarbetarnas engagemang framhölls särskilt.

Pandemin har inneburit många utmaningar för verksamheterna och ställt stora kvar på medarbetare och chefer, men även stärkt och ställt krav på utveckling och flexibilitet. Under året har samtliga chefer gått och avslutat en utbildning i förändringsledning för att stärka ledarskapets framtida utmaningar.

Digitalisering och innovation

Digitalisering har under året i högre grad använts för att lösa konkreta utmaningar för invånarna och i verksamheterna, samt för att öka effektiviteten och därmed bidra till att klara välfärdens kvalitet och kompetensförsörjning.

Nämndens arbete med att stärka förmågan till innovation har pågått genom ett fortsatt fokus på att implementera tjänstedesign som en metod för verksamhetsutveckling. Tjänstedesign har tillämpats som metod inom projektet Platssamverkan Tensta centrum. Ett tjänstedesignperspektiv har också använts i den innovationsupphandling av bostäder för målgruppen personer med psykiska funktionsnedsättningar som nämnden genomfört under året. Nämnden är den första som genomför en innovationsupphandling av sociala verksamheter inom staden.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden bedöms ha uppfyllt kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bedömningen baseras på att de två verksamhetsmålen uppnås helt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har löpande analyserat verksamheternas kostnader och måluppfyllelse. Prognoser har gjorts och åtgärder tagits fram vid befarade avvikelser från en budget i balans och måluppfyllelse. Sammantaget uppnås en budget i balans i och med ett resultat om 0,2 mnkr före och efter resultatöverföring. Underskott finns dock främst inom ekonomiskt bistånd, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorgen. Åtgärder som vidtagits kommer att fortsätta att följas upp, se vidare under rubriken uppföljning av ekonomi. Prognossäkerheten har varit god.

Under året har insatser gjorts för att ytterligare digitalisera och standardisera ekonomiprocesser för att ge utrymme för en effektivare styrning och uppföljning och öka analyskapaciteten.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts under året. Bedömningen baseras på att samtliga tre av kommunfullmäktiges indikatorer och det underliggande nämndmålet uppnås helt. Utmaningar med att få en budget i balans inom främst ekonomiskt bistånd, individ- och familjeomsorg samt hemtjänst kvarstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,5 %	100 %	100 %	VB 2021
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			98,9 %	100 %	100 %	VB 2021
● Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %	+/-1 %	+/- 1 %	2021

Nämndmål: Nämndens resurser används effektivt och med ett långsiktigt perspektiv

● Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheternas kostnader och intäkter har noga analyserats i relation till uppsatta mål och uppdrag för att säkerställa förutsättningar för en budget i balans vid årets slut. Cheferna ges stöd för att under året göra rättvisande prognoser och vid befarade underskott vidtas snabbt åtgärder. Genom att digitalisera och standardisera processer ges utrymme för effektivare

styrning och uppföljning samt möjligheter till benchmark. Utbildningsinsatser fortsätter att ges under året för att höja chefers kompetens inom ekonomistyrning.

Förväntat resultat

- Tydliga och effektiva administrativa processer
- God prognossäkerhet och budgetföljsamhet
- Åtgärder vidtas snabbt vid befarade underskott

Analys

Nämnden har uppfyllt målet om en budget i balans och de prognoser som lämnats under året har varit rättvisande. I månatliga ekonomiska avstämningar på enhets- och avdelningsnivå har den ekonomiska utvecklingen följts. Eventuella avvikelser i förhållande till budget har analyserats och varje enhet och avdelning har haft handlingsplaner för hur underskott ska åtgärdas.

Under året har ett analysarbete bedrivits med fokus på effektivitet, kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet har involverat samtliga avdelningar och legat till grund för planeringen av verksamhetsplan och budget år 2022 och har också inneburit åtgärder under innevarande år.

Arbetet med intern kontroll har utvecklats under året både vad avser struktur och process, ett arbete som kommer att fortsätta under 2022.

Processerna för nämndens lokalförsörjning har setts över och utvecklats under året. Förberedelserna inför flytt till ett nytt förvaltningshus i Tensta har fortsatt enligt plan.

Målbedömning

Förväntat resultat har uppnåtts och aktiviteter genomförts. Nämnden bedömer därför att målet är uppfyllt. Utmaningar med höga kostnader för placeringar inom individ- och familjeomsorgen samt högre kostnader än intäkter för hemtjänst i egen regi kvarstår. Även arbete med att uppnå en effektiv lokalförsörjningsprocess är en fortsatt utmaning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förstärka och utveckla arbetet med uppföljning och intern kontroll.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Nämnden ska tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för utökat samarbete utifrån mål om kvalitet och effektivitet.	2021-01-01	2021-06-30	
✓ Se över och effektivisera arbetet med budgetuppföljning och prognos.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utveckla processerna för lokalförsörjning.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Analys

Hållbart arbetsliv

Förvaltningen har under 2021 vidareutvecklat den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet från respektive enhet, som sammanställs avdelningsvis och förvaltningsövergripande. Uppföljningen visar att enheterna i förvaltningens verksamheter arbetar systematiskt och enhetligt med arbetsmiljöfrågorna utifrån förvaltningens arbetsmiljö- och samverkanskalender. Löpande och strukturerade riskbedömningar genomförs och skriftliga handlingsplaner för arbetsmiljön finns. Arbetsmiljöarbetet sker i samverkan med arbetstagarna och skyddsombud på samtliga organisatoriska nivåer i förvaltningen.

Nämnden arbetar i samverkan med Rinkeby Kista stadsdelsnämnd, Utbildningsnämnden och Polisen kring otillåten påverkan. Syftet är att kartlägga händelser, ta fram stödmaterial och utbilda medarbetare och chefer för att minska risken för otillåten påverkan. Förvaltningen har sökt och fått beviljat medel för insatser som kartläggning, utbildning, i förebyggande och eftervårdsarbete med koppling till otillåten påverkan. Insatserna har påbörjats under hösten 2021.

En kartläggning av arbetsmiljöarbetet inom hemtjänsten har gjorts inom samtliga förvaltningar. I denna deltog chefer, HR och skyddsombuden i samverkan. Kartläggningen var ett uppdrag i budget 2021 och syftar till att bidra till en förbättrad arbetsmiljö, identifiera förbättringsområden samt hitta goda exempel. En stadsövergripande återkoppling har gjorts till förvaltningarna.

Förvaltningen genomförde under året en uppföljning utifrån sjukfrånvarostatistik, för att särskilt stödja enheter med hög sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron i förvaltningen bedöms fortsatt påverkas av pandemin. Trots det har sjukfrånvaron sjunkit under senare delen av året och ligger lägre än förväntat resultat. Både den totala och den korta sjukfrånvaron ligger under målvärdet. Detta bedöms delvis vara en effekt av förvaltningens aktiva arbete med regelbundna riskbedömningar och uppföljning av åtgärder för att minska smittspridningen.

Sjukfrånvaron skiljer sig åt gällande män och kvinnor där kvinnors sjukfrånvaro är högre än mäns. Detta beror delvis på att verksamheter som har fortsatt bedriva verksamhet fysiskt i lokalerna under pandemin och därmed ökad påverkan på sjukfrånvaro, har större andel kvinnor anställda, än verksamheter inom administrationen och övrig kontorsbaserad verksamhet.

Uppföljningen genomfördes även med utgångspunkt i pandemins effekter på arbetsmiljö och ohälsa och visade bland annat på skillnader i vidtagna smittskyddsåtgärder och effekter på arbetsmiljön mellan olika verksamheter, utifrån verksamhetsområde och målgrupp. Hemarbete tillämpades i stor utsträckning där möjlighet fanns, med mångskiftande effekt på organisatoriska och sociala arbetsmiljöfaktorer. Behov av aktivt medarbetar- och ledarskap blev tydligare i de förändrade arbetssätten, både vid hemarbete och i verksamheter på plats i lokalerna där en rad smittskyddsåtgärder innebar ändrade förutsättningar för arbetets utförande.

Förvaltningen har i samverkan med de fackliga ombuden reviderat de lokala rutinerna för facklig samverkan i enlighet med stadens nya anvisningar. Dessa kommer gälla från 1 januari

2022. Även rutiner för kränkande särbehandling, trakasserier, diskriminering och mobbning har reviderats i samverkan. Chefer och HR har fått utbildning inom ämnet.

Samtliga av de aktuella verksamheterna, har under året fått utbildning i och infört nytt schema- och bemanningssystem MEDVIND. Införandet har gått bra.

Årets medarbetarenkät genomfördes med lika hög svarsfrekvens som året innan, 88 procent. Även aktivt medskapande index (AMI) ligger lika som förra året på 82 procent. I de tre områden, motivation, ledarskap och styrning har motivation gått ner ett steg. Ledarskap och styrning ligger på samma nivå som året innan och över staden som helhet. Resultatet i medarbetarenkäten har inte påverkats nämnvärt trots ett år med pandemi som påverkat chefer och medarbetares arbetssituation påtagligt.

Ledarskap

Pandemin har inneburit många utmaningar för verksamheterna och stora kvar på medarbetare och chefer, men även stärkt och ställt krav på utveckling och flexibilitet. Under året har samtliga chefer gått och avslutat en utbildning i förändringsledning för att stärka ledarskapets framtida utmaningar.

För att fortsatt erbjuda förvaltningens chefer kompetenshöjning under pandemin, har digitala utbildningar erbjudits i bland annat arbetsrätt, företrädesrätt, rehabilitering, grundkurs arbetsmiljö samt fördjupningsutbildning med fokus på riskbedömning. På chefsforum har cheferna kontinuerligt involverats i aktuella frågor och HR-processer för att säkerställa styrning och förankring, delaktighet och kompetens hos förvaltningens chefer. Externa föreläsare har bjudits in i syfte att stärka ledarskapet.

Kompetensförsörjning

Enheterna har under hösten arbetat fram en kompetensförsörjningsplan för att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Förvaltningen har 2021 infört en årlig uppföljning hur kompetensplanerna används som verktyg i verksamhetsplaneringen. Uppföljningen visar att kompetensbehoven har identifierats och ingår i verksamhetsplaneringen men processen bör utvecklas vidare så att kompetensförsörjningsplanerna används mer som ett levande verktyg i verksamheterna.

Ett led i förvaltningens strategiska kompetensförsörjning var fortsatt under 2021 verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för förskollärare och socionomer. Förvaltningen deltog under året i Stadens pilotprojekt för utökad VFU för socionomer som befinner sig i början av utbildningen. Vid utvärdering av förvaltningens VFU-mottagande framkom att studenterna upplevt VFU-perioden i förvaltningen på ett mycket positivt sätt, där verksamheternas uppdrag och medarbetarnas engagemang framhölls särskilt.

Innovation och digitalisering

Pandemin har fört med sig förändrade arbetssätt och en ökad digitalisering som inneburit att en utveckling skett inom flera av nämndens verksamheter.

Nämndens arbete med innovationsupphandling av bostäder med särskild service och stödboende för socialpsykiatriens målgrupp har slutförts under året. Nämnden har under året

också slutfört samarbetet med Södertörns högskola kring utvecklingen av digitala verktyg för avvikelshantering inom socialtjänsten samt lösningar för att minska det digitala utanförskapet hos stadsdelsområdets invånare.

Under pandemin har nämnden genomfört digitala medborgardialoger i syfte att inhämta synpunkter och förankra förslag om utformningen av en av stadsdelsområdets parker. Tjänstedesign har använts som metod i arbetet med Platssamverkan Tensta centrum i syfte att involvera invånare i utvecklingen av platsen.

Nämnden har installerat så kallade smarta soptunnor på olika platser i stadsdelsområdet. Soptunnorna analyserar fyllnadsnivå i respektive kärl och signalerar när tömning behöver ske.

Nämndens verksamheter har med anledning av pandemin utvecklat digitala alternativ i klientarbetet för att kunna upprätthålla verksamheten på ett smittsäkert sätt. Även det interna arbetet inom förvaltningen har digitaliserats så som införande av digital justering av förhandlings- och samverkansprotokoll, digitala utbildningar och möten.

Jämställdhet

För att minimera risken för diskriminering har förvaltningen arbetat utifrån handlingsplan aktiva åtgärder. Här ingår samtliga diskrimineringsgrunder varav kön är en. Handlingsplanen uppdateras varje år i samverkan med arbetstagarorganisationerna för att säkerställa de övergripande processerna. Aktiviteter i handlingsplanen har förankrats och genomförts i förvaltningens verksamheter genom styrda aktiviteter i förvaltningens arbetsmiljö- och samverkanskalender. Förvaltningsövergripande aktiviteter säkerställs genom HR-processer som bland annat kompetensbaserad rekrytering, där genomförda utbildningar inom kompetensbaserad rekrytering har erbjudits regelbundet till förvaltningens chefer. Den årliga löneanalysen har genomförts och tydliga principer/rutiner för lönesättning utifrån befattning och prestation säkerställs genom HR-processerna, där också förvaltningens verktyg Medarbetarplan utgör ett stöd för cheferna. Mallen för Medarbetarplan har under året vidareutvecklats och utökats med samtalsmallar för de olika samtal chef och medarbetare genomför under året kring medarbetarens mål och åtaganden, arbetsmiljö, kompetensutveckling och utvärdering av arbetsprestation. Förvaltningens fyra lönekriterier Resultat, Engagemang, Bemötande och Kompetens har också reviderats och harmoniserats med Stadens bedömningskriterier, ett arbete som genomfördes i samverkan med arbetstagarorganisationerna. Detta är stöd för chefer att på ett strukturerat och likvärdigt sätt, genomföra planering och uppföljning av verksamheten med medarbetaren.

Index Bra arbetsgivare består av tre delindex där jämställdhet är ett av dessa tre. I jämställdhet (89) ingår heltidsarbete (99), långsjukfrånvaro (68) och karriär/chefskap (99). Siffran 100 visar på ingen skillnad mellan könen.

Målbedömning

Nämnden gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål har uppnåtts. Bedömningen grundar sig på att sex av sju av kommunfullmäktiges indikatorer uppnås helt och en delvis samt att de underliggande nämndmålen uppfylls helt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	82	81	82	82	82	82	2021
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	1 %			0 %	1 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	100 %	90 %	2021
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			100 %	100 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2021
  Index Bra arbetsgivare	82			84	84	84	2021
Analys Indexet Bra arbetsgivare har sjunkit från förgående år till 82 (84). Två av de tre delindexen, jämställdhet och attraktiv arbetsgivare har sjunkit vilket påverkar totala resultatet. Delindexet Rekommenderad arbetsplats ligger lika som förgående år.							
  Sjukfrånvaro	7,3 %	3,9 %	7,8 %	8,4 %	8,5 %		VB 2021
  Sjukfrånvaro dag 1-14	2,6 %	2 %	2,7 %	3,2 %	3,3 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31	
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Förvaltningen har en hållbar arbetsmiljö med en öppen och tillåtande kultur

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hållbar arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt på alla nivåer och följs upp löpande i nära samverkan med de fackliga organisationerna. Arbetsmiljön i nämndens verksamheter är

hållbar med en stabiliserad sjukfrånvaro och en adekvat personalomsättning. Nämnden har trygga anställningar genom en låg andel ofrivillig deltidsanställda medarbetare.

Verksamheterna agerar förebyggande för att undvika att medarbetare utsätts för hot, våld och otillåten påverkan. Det råder en nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier. Enheterna arbetar med en framtagen plan för att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Nya arbetssätt införs i delar av verksamheterna med införandet av schema- och bemanningssystem Medvind.

Otillåten påverkan

Ett fokusområde inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen är otillåten påverkan. En lokal arbetsgrupp kartlägger situationer där otillåten påverkan förekommer, utarbetar stödmaterial för det förebyggande arbetet samt former för stöd för utsatta medarbetare. En förvaltningsgemensam utbildning planeras under året.

Ledarskap

Ledarskapet är kommunikativt, närvarande och präglas av tillit och mod vilket möjliggör god kompetensförsörjning och effektiv verksamhet. Varje chef skapar förutsättningar för medarbetare till delaktighet, utrymme och stöd att ta ansvar och lyfta idéer och lösningar som är utvecklande mot verksamhetens mål.

Informationssäkerhet

Nämnden ska genom ett ökat fokus på informationssäkerhet under året verka för en effektiv och ändamålsenlig hantering. Ett led i det arbetet är att säkerställa att nämndens medarbetare genomgår utbildningar i informationssäkerhet och GDPR.

Förväntat resultat

- Stabiliserad sjukfrånvaro
- Personalomsättningen är gynnsam för verksamhetens utveckling
- Verksamheterna har en hållbar arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
- Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs tidigt och medarbetare som drabbas får stöd
- Chefer är trygga i sin roll, sitt ansvarsområde och tar initiativ för att utveckla verksamheten
- Andelen ofrivilligt deltidsanställda är låg
- Nämndens medarbetare genomgår utbildning i informationssäkerhet

Analys

Hållbar arbetsmiljö

Förvaltningen har från 2021 vidareutvecklat den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet från respektive enhet, som sammanställs avdelningsvis och förvaltningsövergripande. Uppföljningen visar att enheterna i förvaltningens verksamheter

arbetar systematiskt och enhetligt med arbetsmiljöfrågorna utifrån förvaltningens arbetsmiljö- och samverkanskalender. Löpande och strukturerade riskbedömningar genomförs och skriftliga handlingsplaner för arbetsmiljön finns. Arbetsmiljöarbetet sker i samverkan med arbetstagarna och skyddsombud på samtliga organisatoriska nivåer i förvaltningen. Utvecklingsområden är att möjliggöra ytterligare skyddsombud där dessa inte finns för att öka samverkan samt stöd i enheternas arbete med aktiva åtgärder utifrån handlingsplanen.

En kartläggning av arbetsmiljöarbetet inom hemtjänsten har gjorts på uppdrag av SLK. Där har chefer, HR och skyddsombuden samverkat. Kartläggningen var ett uppdrag i budget 2021 och syftar till att bidra till en förbättrad arbetsmiljö, identifiera förbättringsområden samt hitta goda exempel. En stadsövergripande återkoppling har nyligen gjorts till förvaltningarna.

Sjukfrånvaron i förvaltningen påverkas fortsatt av pandemin. Trots det har sjukfrånvaron sjunkit under senare delen av året och ligger lägre än förväntat resultat. Både totala och den korta sjukfrånvaron ligger under målvärdet. Detta kan ha fått en positiv påverkan från förvaltningens aktiva arbete med regelbundna riskanalyser och åtgärder för att minska smittspridningen.

Nämnden arbetar i samverkan med Rinkeby Kista stadsdelsnämnd, utbildningsnämnden och polisen kring otillåten påverkan. Syftet är att kartlägga händelser, ta fram stödmaterial och utbilda medarbetare och chefer för att minska risken för otillåten påverkan. Förvaltningen har sökt och fått beviljat medel för insatser som kartläggning, utbildning, coachning i förebyggande och eftervårdsarbete inom Otillåten påverkan. Insatserna beräknas börja hösten 2021. Förvaltningen håller på att se över möjligheten att avidentifierat rapportera händelse otillåten påverkan. Detta sker i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning.

Årets medarbetarenkät genomfördes med lika hög svarsfrekvens som året innan, 88 procent. Även aktivt medskapande index (AMI) ligger lika som förra året på 82 procent. I de tre områden, motivation, ledarskap och styrning har motivation gått ner ett steg. Ledarskap och styrning ligger på samma nivå som året innan och över staden som helhet. Resultatet i medarbetarenkäten har inte påverkats nämnvärt trots ett år med pandemi som påverkat chefer och medarbetares arbetssituation påtagligt. AMI för kvinnor ligger likvärdigt som året innan medan AMI för män har ökat och framför allt inom området ledarskap. Chefers AMI ligger högre än förvaltningen som helhet (85 procent). Indexet Bra arbetsgivare har dock sjunkit från föregående år till 82 (84). Två av de tre delindexen, jämställdhet och attraktiv arbetsgivare har sjunkit vilket påverkar totala resultatet. Delindexet Rekommenderad arbetsplats ligger lika som föregående år.

Förvaltningen har i dialog med de fackliga ombuden reviderat de lokala rutinerna för facklig samverkan i enlighet med stadens nya anvisningar. Dessa kommer gälla från 1 januari 2022. Även rutiner för kränkande särbehandling, trakasserier, diskriminering och mobbning har reviderats i samarbete med de fackliga ombuden. Chefer och Hr har fått utbildning inom ämnet.

För att säkerställa att löner utbetalas med korrekta underlag, har en revidering gjorts av rutiner och checklistor som stöd till chefer inför löneutbetalning och lönesättning. Regelbundna internkontroller har tagits fram och genomförs internt för att säkerställa korrekta

utbetalningar.

Samtliga av de aktuella verksamheterna, har under året fått utbildning i och infört nytt schema- och bemanningssystem MEDVIND. Införandet har gått bra.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra utbildning till medarbetare, chefer och skyddsombud i otillåten påverkan.	2021-01-01	2022-04-30	
 Införande av schema- och bemanningssystemet MEDVIND.	2021-01-01	2021-12-31	
 Ta fram stödmaterial för chefer och medarbetare i dialog kring närvarande ledarskap.	2021-01-01	2021-12-31	
 Utbildningsinsats i kränkande särbehandling, diskriminering och trakasserier för att stärka chefernas förebyggande arbete och förmåga att sätta in tidiga insatser.	2021-01-01	2021-03-31	
 Utveckla och implementera stödmodell för medarbetare som riskerar att eller har utsatts för hot, våld eller otillåten påverkan.	2021-01-01	2021-12-31	
 Utveckla uppföljningen av incidentrapporteringen i IA avseende hot, våld och otillåten påverkan.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Medarbetare och chefer har rätt kompetens för uppdraget och cheferna utövar ett närvarande ledarskap präglat av tillit

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ledarskap

Ledarskapet i nämndens verksamheter präglas av tillitsfulla relationer där stort förtroende visas till medarbetarnas förmåga att agera självständigt i sin yrkesutövning. Cheferna ges goda förutsättningar och verktyg för att utöva ett närvarande ledarskap och stärks i sin förmåga att leda och utveckla verksamheterna utifrån förändrade behov. Chefer ges förbättrade möjligheter att gå in i rollen som talesperson för sin verksamhet och utvecklar sin kommunikationsförmåga genom mediaträning.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är hållbar och alla enheter har en långsiktig planering för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutida och framtida behov. Nämndens verksamheter genomför kompetensbaserade rekryteringar och möjliggör mångfald.

Effektiv resursanvändning

Förvaltningen samarbetar aktivt och utbyter erfarenheter med närliggande stadsdelsförvaltningar för en effektiv resursanvändning och ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivar- och utvecklingsfrågor.

Förväntat resultat

- Individuella medarbetarplaner och tydliga lönekriterier ger förutsättningar för kompetenta och aktiva medarbetare
- Alla enheter har kompetensförsörjningsplaner som är kopplade till verksamhetsplan och budget
- Kompetensbaserad rekrytering säkerställer en icke diskriminerande rekryteringsprocess

Analys

Pandemin har inneburit många utmaningar för verksamheterna och ställt stora kvar på medarbetare och chefer, men även stärkt och ställt krav på utveckling och flexibilitet. Under året har samtliga chefer gått och avslutat en utbildning i förändringsledning för att stärka ledarskapets framtida utmaningar.

För att fortsatt erbjuda förvaltningens chefer kompetenshöjning under pandemin, har digitala utbildningar erbjudits, bland annat rehabilitering, företräde/konvertering, arbetsmiljö och utbildning med fokus på riskbedömning. På chefsforum har förvaltningens chefer fått kontinuerlig information om aktuella saker utifrån förvaltningens arbetsmiljöårshjul, samt externa föreläsare som stärker ledarskapet bland annat om att bygga motståndskraft och motivation i tider av förändring. En föreläsning syftade till att stärka chefer kring kränkande särbehandling och trakasserier i samband med att förvaltningen reviderade riktlinjerna i området. Tidigt under året erbjöds en utbildning i kompetensbaserad rekrytering för att stärka chefer och säkerställa att rätt kompetens erbjuds de lediga tjänsterna och minska risken för diskriminering. För att ytterligare stärka rekryteringsprocessen delar förvaltningens HR i stadens nätverk för rekrytering samt chefsutveckling.

Reviderade underlag till medarbetarplan, medarbetarsamtal och förvaltningens lönekriterier är framtagna och implementerade. I medarbetarplanen finns den individuella kompetensplanen som är sammankopplad med enhetens egen kompetensförsörjningsplan.

Enheten Barn och ungdom fick under året Hederspris i stadens kvalitetstävling. Motiveringen lyfte fram ledarskapets roll i att skapa kraft och energi hos medarbetarna genom tydliga prioriteringar, arbetssätt och rutiner som ger effekt i verksamheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Genomförande av ledarskapsprogram i förändringsledning.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Kartlägga och utveckla chefsstöd för att stärka de organisatoriska förutsättningarna.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
I samband med andra aktiviteter under året har denna aktivitet flyttats fram och kommer genomföras under kommande år.			
! Utbildning i mediaträning för chefer och nyckelpersoner.	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Aktiviteten kommer att genomföras under 2022.			
✓ Utveckla förvaltningens process för löneanalys och revidera samt förankra lönekriterierna.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är innovativa och tar tillvara digitaliseringens möjligheter

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska kontinuerligt se över processer och organisation för att sträva efter att uppnå högsta möjliga kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Under året fortsätter arbetet med att se över nämndens verksamheter för att utreda framtida regiformer för verksamheter där så är lämpligt. Ett led i att öka effektiviteten är att utveckla ledarskapet och i högre grad nyttja digitaliseringens möjligheter och innovation där det finns ett mervärde för detta.

Innovation och digitalisering

För att säkra möjlighet till chefer att utveckla sitt ledarskap under pandemin erbjuder förvaltningen utökad möjlighet till digitala utbildningar. Ökad användning av digitala kommunikationskanaler möjliggör för förvaltningen att ha en dialog med invånare i stadsdelsområdet på ett effektivare sätt. Inom äldreomsorgen kommer nämnden verka för att särskilda satsningar på digitalisering genomförs under året. Satsningarna syftar till att säkerställa en effektiv organisation som möjliggör för medarbetare att lägga fokus på den nära omsorgen. Därutöver ska verksamheterna ge stöd till enskilda i användningen i digital teknik. Tjänstedesign fortsätter att implementeras som en innovativ metod för att utveckla verksamheterna utifrån invånarnas behov. Nämndens inköp ska främja kostnadseffektivitet, miljö- och klimatomfattig samt social hållbarhet. Nämnden kommer att utveckla dialogen med leverantörer under året. Insatser för att öka användningen av de digitala verktygen för inköp kommer att genomföras.

Modernisering av sociala system

Nämndens verksamheter prioriterar införandet av moderniseringen av sociala system samt tillvaratar de positiva effekter det medför för klienter och medarbetare. Nämnden skapar förutsättningar för att förberedelser och ledning av förändringsarbetet möjliggörs på ett effektivt och kvalitetssäkert sätt vid införande av det nya sociala systemet. I samarbete med det centrala projektet genomför förvaltningen de förberedelser som är nödvändiga för att ge chefer och medarbetare den motivation och kunskap de behöver inför införandet.

Det centrala projektet 'Modernisering av sociala system' har pågått sedan 2016 med uppdraget att ta fram moderna arbetssätt och nya digitala stöd för dem som arbetar inom socialtjänst, överförmyndarverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård. För ändamålet upphandlades en BPM-plattform (Esset). Planen var att införandet inom sju berörda verksamhetsområden skulle vara klart år 2022.

Efter problem med framdrift i projektet beställdes externa översyner. Resultatet visade att projektet inte skulle kunna slutföras inom beslutad budget och tidsram oavsett om man

fortsätter införandet av en BPM-plattform eller genom att övergå till ett standardsystem efter ny upphandling.

Då projektet inte kan genomföras inom gällande tidplan och budget har styrgruppen fattat beslut om att avbryta breddinförandet av Esset i sin nuvarande form.

Projektet byter inriktning och övergår till en modernisering av nuvarande sociala system och omhändertar i detta den verksamhetsutveckling som gjorts inom ramen för projektet. En omarbetad plan och organisation för projektets nya inriktning utarbetas och presenteras för styrgruppen till sommaren.

Förväntat resultat

- Högre innovationskapacitet
- Högre grad av digital användning inom nämndens verksamheter
- Resurser och arbetsprocesser är effektivare

Analys

Pandemin har fört med sig förändrade arbetssätt och en ökad digitalisering som inneburit att en utveckling skett inom flera av nämndens verksamheter.

Innovationsupphandling

Nämndens arbete med innovationsupphandling av bostäder med särskild service och stödboende för socialpsykiatrins målgrupp har slutförts under året.

Tjänstedesign

Tjänstedesign har använts som metod i arbetet med Platssamverkan Tensta centrum i syfte att involvera invånare i utvecklingen av platsen. Under året har nämnden genomfört aktiviteter för att inhämta barn och ungas perspektiv på hur Tensta centrum kan göras mer attraktivt och tryggt. Feriearbetande ungdomar har inom ramen för *Sommar i Tensta* gått en fotoutbildning med uppdrag att fotografera platser i Tensta som upplevs trygga respektive otrygga.

Samverkan Södertörns högskola

Nämnden har under året slutfört samarbetet med Södertörns högskola kring utvecklingen av digitala verktyg för avvikelshantering inom socialtjänsten samt lösningar för att minska det digitala utanförskapet hos stadsdelsområdets invånare. Studenter på institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik fick i uppdrag att ta fram förslag på lösningar och innan sommaren presenterade de två studentgrupperna prototyper på lösningarna.

Gruppen som arbetat med digital avvikelshantering presenterade en mobilbaserad lösning där avvikelser kan rapporteras och följas upp. Lösningen är särskilt anpassad för socialtjänstverksamhet som arbetar i fält och där de inte har ständig tillgång dator för att kunna dokumentera. Gruppen som arbetade med det digitala utanförskapet presenterade ett koncept för hur äldre och personer med funktionsnedsättningar kan lära sig mer om internet och därmed öka sitt digitala användande. Prototypen utgörs av ett antal lektioner som ska ge de enskilda en ökad digital kompetens.

Nämnden har planerat för att arbeta vidare med lösningarna utifrån de två prototyperna och särskilt prioriterat är att förverkliga lösningen för en digital avvikelshantering.

Innovationer i utemiljön

Nämnden har installerat så kallade smarta soptunnor på olika platser i stadsdelsområdet. Soptunnorna analyserar fyllnadsnivå i respektive kärl och signalerar när tömning behöver ske vilket bidrar till en mer effektiv skräphantering och bättre renhållningsrutiner. Soptunnorna har också förmågan att både tacka och rapa när man matar den med skräp vilket väntas göra det roligare för framför allt de yngre invånarna att använda soptunnorna.

Nämnden har under året bjudits in att delta i ett nystartat innovationsprojekt tillsammans med trafiknämnden och Taxi Stockholm. Projektet ska möjliggöra och förenkla identifieringen av skador på vägar och skyltar genom användandet av AI-teknik som analyserar insamlade bilder från taxibilar. Projektet har dock avstannat i väntan på besked om hur projektet ska anpassas utifrån GDPR.

Under pandemin har nämnden genomfört digitala medborgardialoger i syfte att inhämta synpunkter och förankra förslag om utformningen av en av stadsdelsområdets parker. Information om medborgardialogen skickades ut till boende inom en radie av en kilometer från den blivande parken. Deltagandet var högre än förvaltningen förväntat sig och dialogen gav många bra synpunkter gällande parkens kommande funktioner, utformning och växtlighet. Förvaltningen bedömer att metoden med fördel kan användas på nytt.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt under året. Bedömningen baseras på att förväntat resultat uppnåtts och att samtliga aktiviteter har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fortsätta arbetet med att implementera tjänstedesign som en metod för verksamhetsutveckling	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Fortsätta att utreda förutsättningar för att upphandla fler av nämndens verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Genomföra en innovationsupphandling av stöd- och gruppbostad inom socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Medarbetare och chefer ges förutsättningar och kompetensutveckling för att i ökad grad hantera digitala verktyg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Se över möjligheterna att utveckla en digital avvikelshantering inom socialtjänstverksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utveckla förvaltningens närvaro i sociala medier utifrån stadens policy.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Verksamheter ser över möjligheter till digitalisering och användning av välfärdsteknik.	2021-01-01	2021-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämnden redovisar ett sammanlagt överskott om 0,2 mnkr före respektive efter

bokslutsdispositioner. Resultatet innebär att målet om budgetföljsamhet är uppfyllt.

Mnkr	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Avvikelse 2020
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1182,3	1182,1	0,2	1155,2	12,5
Intäkter	-164,3	-216,4	52,1	-223,3	61,4
Kostnader	1346,6	1398,4	-51,8	1378,6	-49,0
Avvikelse före resultatdispositioner			0,2		12,5
Resultatenheterna överskott från 2020			32,9		25,7
Resultatenheterna överskott till 2022			-32,9		-32,9
Avvikelse efter resultatdispositioner			0,2		5,3

Analys av resultaträkning

Nämndens resultaträkning har netto ökat med 26,8 mnkr jämfört med bokslut 2020.

Intäkter har minskat med 7,0 mnkr jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på lägre hyresintäkter avseende Fristad servicehus, stödboendet och lägenheter inom beroendevården. Stadsdelsnämnden har också erhållit lägre intäkter avseende medel för sociala investeringar.

På kostnadssidan har verksamhetens netto ökat med 18,4 mnkr (1,3 %). Det största kostnadsslaget, köp av huvudverksamhet, är i princip oförändrat mot föregående år.

Personalkostnaderna har jämfört med 2020 ökat med 13,9 mnkr (3,4 %) och sjuklönekostnaderna minskat med 2,7 mnkr (-18,5%). Nettoförändringen är i linje med ordinarie lönerrevision. Antalet anställda december 2020 var totalt 975 anställda varav 893 tillsvidareanställningar. För december 2021 var antalet anställda 975 varav 891 tillsvidareanställningar.

Kostnaderna för lokalhyror är lägre jämfört med 2020, -13,3 mnkr (-15,4 %) då de uppsagda inhyringskontrakten avslutats på våren 2021. Ett utökat behov av underhåll och renovering av kvarvarande fastigheter har resulterat i ökade kostnader 2021, kostnadsslaget har ökat med 8,5 mnkr år 2021 jämfört med föregående år.

Gräns för periodiseringar av kostnader och intäkter har liksom i föregående års bokslut fastställts till 50 tkr.

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget (kostnader)	Budget (intäkter)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultat	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
------	--------------------	-------------------	----------------	-----------------------------------	------------------------	---	---

					överförin gar		
Nämnd och administration	53,5	-2,4	51,1	65,4	65,4	-14,3	-29,9
Individ- och familjeomsorg	279,4	-72,2	207,2	173,8	173,7	33,5	24,1
<i>varav socialpsykiatri</i>	30,8	-4,5	26,3	26,6	26,6	-0,3	-0,5
<i>varav vuxen</i>	46,7	-6,9	39,8	38,8	38,8	1,0	-4,0
<i>varav barn och ungdom</i>	154,2	-27,3	126,9	135,6	135,6	-8,7	-4,9
<i>varav flykting</i>	33,5	-33,5	0,0	-37,7	-37,7	37,7	19,7
Stadsmiljöverksamhet	12,9	0,0	12,9	12,0	12,0	0,9	0,2
avskrivningar	6,3	0,0	6,3	6,3	6,3	0,0	0,9
internräntor	0,2	0,0	0,2	0,3	0,3	-0,1	0,2
Förskoleverksamhet	283,6	-20,0	263,6	266,0	265,5	-1,9	0,6
Äldreomsorg	275,1	-19,3	255,8	263,7	263,7	-7,9	-1,1
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	264,3	-34,8	229,5	228,8	229,4	0,1	11,0
Barn, kultur och fritid	30,3	-0,8	29,5	34,4	34,4	-4,9	1,4
Arbetsmarknadsåtgärder	26,3	-9,4	16,9	15,8	15,8	1,1	3,5
Ekonomiskt bistånd	114,7	-5,4	109,3	115,6	115,6	-6,3	-5,5
<i>varav handläggare</i>	29,4	0,0	29,4	29,2	29,2	0,2	-0,3
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	1 346,6	-164,3	1 182,3	1 182,1	1 182,1	0,2	5,3

Nämndens slutliga driftbudget för år 2021 uppgår till 1 182,3 mnkr. Utfallet före resultatöverföringar uppgår till 1 182,1 mnkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget om 0,2 mnkr. Resultatfondens ingående och utgående balans uppgår till 32,9 mnkr och därmed blir även utfallet efter resultatöverföringar 1 182,1 mnkr. Avvikelser per verksamhetsområde beskrivs närmare nedan.

Nämnd och administration

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Totalt	53,5	-2,4	51,1	65,4	65,4	-14,3	-14,3	-29,9

Budget för 2021 är 51,1 mnkr. Under nämnd och administration finns inom nettokostnadsramen en buffert om 10,0 mnkr budgeterat vilket avser intäkter för nyanlända. Dessa medel har ianspråktagits men intäkterna har bokförts under individ- och familjeomsorg, se nedan, vilket, tillsammans med högre kostnader inom området av engångskaraktär ger en budgetavvikelse om -14,3 mnkr.

Individ och familjeomsorg

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Individ- och familjeomsorg	279,4	-72,2	207,2	173,8	173,7	33,4	33,5	24,1

Verksamhetsområdet redovisar en positiv avvikelse jämfört med budget om 33,5 mnkr efter resultatöverföringar. I det redovisade överskottet ingår intäkter för nyanlända som uppgår till netto 37,7 mnkr, vilket även beskrivs under nämnd och administration.

Barn och ungdom

Vid årsskiftet 2020/2021 ändrades verksamhetskoden för fältassistenterna från verksamhetsområde barn, kultur & fritid till individ- och familjeomsorg/barn och ungdom. Vid upprättandet av verksamhetsplan för 2021 budgeterades dock fältassistenterna under verksamhetskod för ledning inom avdelningen för individ- och familjeomsorg, vilket har medfört att kostnader barn och unga ser ut att ha en avvikelse om -8,7 mnkr. Vid korrigering för detta uppgår det egentliga underskottet till 2,5 mnkr.

Föregående år redovisades ett underskott om 0,3 mnkr för verksamhetsområdet. Sedan dess har anmälningar av nya ärenden ökat med 23 %, vilket kan bero på ett uppdämt behov då restriktionerna i och med pandemin successivt lättats under större delen av 2021. Under år 2021 placerades 18 individer på § 12-hem, vilket är tre fler än året dessförinnan. Därtill upphörde den ”corona-rabatt” på 30 % av dygnskostnaden för dessa placeringar, som var gällande under första kvartalet under 2021 samt andra halvåret 2020. Även kostnader för egna familjehem har under året ökat och dessa är under 2021 års sista kvartal 27 % högre jämfört med årets första kvartal, i takt med att nya familjehem rekryteras.

Missbruk/vuxna

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 1,0 mnkr, och är dels hänförligt till en låg nivå av placeringar för relationsvårdsteamet under första halvåret 2021. Under 2021 års första halvår hade elva personer placerats på skyddat boende, och under årets andra halvår har 20 personer placerats. Till dessa har medföljande barn inte räknats in. Beroendevården har under 2021 arbetat för att öppenvården fortsatt är det första alternativet vid passande ärenden och även kraven på köpt behandling har skärpts. Ett systematiskt arbetssätt, med bland annat ärendedragningar enskilt och i grupp, har skapat samsyn kring placeringsprocessen inom enheten. Åtgärderna har gett resultat och enheten visar på ett överskott om 0,4 mnkr för år 2021.

Resultatenhet, Bromstengården

Bromstengården är helt intäktsfinansierad och är verksamhetsområdets enda resultatenhet. Bromstengården hade en ingående resultatfond om 1,5 mnkr och utgående fond uppgår till 1,4 mnkr.

Socialpsykiatri

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Totalt	30,8	-4,5	26,3	26,6	26,6	-0,3	-0,3	-0,5

Verksamheten redovisar ett underskott mot budget om 0,3 mnkr, vilket är en förbättring mot bokslutet 2020 och prognoserna under året. Den förbättrade avvikelsen mot tidigare prognoser beror på lägre kostnader för beställaren och ledningen.

Verksamhetsledning

Ledningen redovisar ett överskott om 0,1 mnkr. Utfallet beror på lägre kostnader för lokaler som delas med äldreomsorgen. Nämnden har under året tilldelats 0,3 mnkr till projektet Djärva initiativ, som syftar till att utveckla arbetssätten för att få ut fler unga med psykisk funktionsnedsättning i sysselsättning.

Beställarenheten

Beställaren redovisar 0,4 mnkr i negativ avvikelse mot budget vilket är en förbättring jämfört med tidigare prognoser. Beställaren har haft högre kostnader för bostäder med särskild service SoL, boendestöd och hemtjänst vilket kompenseras av lägre personalkostnader på enheten och även lägre kostnader för HVB-hem och sysselsättning. Med anledning av smittspridning har flera brukare valt att pausa eller avboka de beviljade insatserna. Brukarna är involverade i den långsiktiga planeringen och insatserna följs upp för att säkerställa att de leder till ökad självständighet.

Utförarenheter

Stödboendet i egen regi redovisar en negativ avvikelse med 0,2 mnkr jämfört med budget vilket stämmer överens med prognoserna och är en förbättring jämfört med bokslut 2020. Underskottet beror på en minskning från 24 till 11 brukare med stödlägenheter till följd av flytten till temporära lokaler i Tensta under våren 2020. Under 2022 kommer verksamheterna flytta till nya lokaler och drivas på entreprenad som ett resultat av genomförd innovationsupphandling.

Boendestödet redovisar 0,2 mnkr i positiv avvikelse mot budget vilket är en förbättring jämfört med bokslut 2020 och överensstämmer med årets prognoser. Antalet brukare har ökat och verksamheten har anpassat bemanningen.

Den dagliga sysselsättningsverksamheten Praist samarbetar med den dagliga verksamheten inom funktionsnedsättning i form av ett praktikcentrum, vilket bidrar till ett stärkt fokus på

arbetsinriktning inom sysselsättningsverksamheterna och gör verksamheten mer flexibel kring bemanningen. Verksamheten redovisar en budget i balans och detsamma gäller träffpunkten för personer med psykisk ohälsa och personligt ombud.

Stadsmiljöverksamhet

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Totalt	12,9	0,0	12,9	12,0	12,0	0,9	0,9	0,2

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott mot budget om 0,9 mnkr. Avvikelsen beror på att upphandling av nytt entreprenadavtal försenats under året vilket försvårade möjligheten att genomföra extra beställningar.

Budgeten för stadsmiljö har under året huvudsakligen använts till reparationer, underhåll och skötsel av stadsdelsområdets lekparkar, parkmark, parkvägar, plaskdammar i enlighet med entreprenadavtalet. Nämndens stadsmiljöverksamhet har även uppdraget att hantera mindre parkinvesteringar och reinvesteringar. Större investeringar ansvarar trafiknämnden för och utförs av trafikkontoret i samråd med stadsdelsförvaltningen. Enheten har även i avställningsärendet beviljats 1,0 mnkr i utökad budget för arbete med invasiva arter och Sundbydamarna.

Förskoleverksamhet

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Totalt	283,6	-20,0	263,6	266,0	265,5	-2,4	-1,9	0,6

Förskoleverksamheten redovisar ett underskott om 1,9 mnkr efter uttag ur resultatfond, att jämför med resultatet för föregående år om 0,6 mnkr. Förskolan har sju resultatenheter varav fyra enheter tar ut medel ur fond. Den ingående resultatfonden från 2020 om 22,7 mnkr minskar med 0,6 mnkr och utgående fond uppgår till 22,2 mnkr.

Utförare resultatenheter

De senaste åren har antalet inskrivna barn minskat vilket medfört att enheterna behövt anpassa kostnaderna och effektivisera verksamheten utifrån givna ramar. Antalet inskrivna barn 2021 minskade med 34 jämfört med 2020, till i genomsnitt 1 693. Sedan 2019 har genomsnittet minskat med 102 barn. År 2021 har samtliga grupper minskat men störst förändring har skett bland de små barnen. Sett till geografisk fördelning, så har antalet barn minskat mest i Tenstaområdet. Där har antalet barn minskat med 4,8 procent medan barnantalet i Spångaområdet har minskat med 2,8 procent. Det minskade antalet inskrivna barn går i linje med den prognostiserade demografin där antalet barn i åldern 1-5 år boende i stadsdelsområdet har en nedåtgående trend.

Lönekostnaderna inom verksamhetsområdet har ökat med 2,1 procent, vilket till stor del beror på en ökning av antal timanställda. Kostnaderna för timanställda har ökat med 34 procent och beror på ökat behov av korttidsanställningar under pandemin. Under våren när närvaron av barn var som lägst fanns inte behovet av vikarier till skillnad från hösten då kostnaderna för timanställda kraftigt ökat.

Antalet närvarande och inskrivna barn har minskat under året och enheterna har anpassat personalstyrkan därefter. Antalet visstid- och tillsvidareanställda sammantaget i heltidstjänster har minskat under året från 415 till 408.

Verksamheten erhöll statsbidrag för mindre barngrupper för både vår- och höstterminen om 5,5 mnkr vilket är 0,8 mnkr lägre än 2020. Enheterna har därmed haft möjlighet att behålla barnskötare och organiserat barnen i mindre grupper. Andel förskollärare har ökat från 34,3 procent till 37,7 procent och når kommunfullmäktiges årsmål.

Att öka inskrivningsgraden i förskolan är ett fortsatt prioriterat område. Höstterminen 2017 öppnade introduktionsförskolan Opalen för att marknadsföra förskolan och introducera fler till verksamheten. Under 2021 erhöll nämnden medel om 1,3 mnkr av kommunstyrelsen för introduktionsförskolans fortsatta verksamhet. En samordnare har arbetat heltid med att se över behov och utvidga arbetet vidare tillsammans med verksamhetens pedagoger.

Äldreomsorg

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Totalt	275,1	-19,3	255,8	263,7	263,7	-7,9	-7,9	-1,1

Utfallet för verksamhetsområdet visar en negativ budgetavvikelse om 7,9 mnkr. Jämfört med tertialrapport 2 är det en försämring om 1,0 mnkr. I jämförelse med 2020 är det en försämring om 6,8 mnkr. Försämringen kan härledas till ökade kostnader för hemtjänst och förstärkningsteam samt kostnader av engångskaraktär.

Nämnden har under året tilldelats en budgetjustering om 7,0 mnkr avseende kostnader för avvecklingen av Fristad Servicehus samt 0,6 mnkr för tryggt mottagande i hemmet. Utöver detta har nämnden även tilldelats riktade statsbidrag för utvecklingsarbete under året.

Verksamhetsledning

Verksamhetsledningen redovisar en positiv budgetavvikelse om 2,4 mnkr, vilket är 0,4 mnkr mer jämfört med tertialrapport 2. Överskottet beror på att kostnader för tomställning av Fristad servicehus och vård- och omsorgsboende budgeterats men ej tagits i anspråk då det beviljats medel från kommunstyrelsen.

Beställarenheten

Beställarenheten redovisar en negativ budgetavvikelse om 6,4 mnkr. Det är en försämring jämfört med tertialrapport 2 då prognosen var ett underskott om 5,0 mnkr. Enhetens administration visar en positiv budgetavvikelse om 0,6 mnkr. Köp av hemtjänst i ordinärt

boende visar ett underskott om 9,3 mnkr. En del av underskottet beror på att antalet brukare och timmar ökat i högre takt än förväntat under året som en följd av pandemin. Hemtjänst i servicehus visar ett överskott om 0,7 mnkr, vilket beror på färre ansökningar och beslut till servicehus, en trend sedan flera år tillbaka. Vård- och omsorgsboende visar en positiv budgetavvikelse om 7,3 mnkr vilket beror på att fler brukare har avstått från att ansöka om vård- och omsorgsboende samt avvaktar att flytta till beviljat boende, vilket i sin tur bidragit till ökningen av hemtjänstinsatser under året.

För mer detaljerad beskrivning om pandemins påverkan på insatser inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende se under rubriken Konsekvenser av covid-19-pandemin.

Insatserna boendestöd och stödboende visar ett underskott om 0,4 mnkr på grund av fler brukare. Insatsen dagverksamhet visar ett underskott om 1,4 mnkr på grund av ökat antal brukare i extern regi med behov av resa med taxi till och från verksamheten, så kallade turbundna resor. Övriga insatser visar en negativ budgetavvikelse om 3,9 mnkr, främst avser det kostnader för det förstärkningsteam som nämnden bedriver med anledning av de behov som pandemin gett upphov till, se nedan.

Tryggt mottagande i hemmet har bedrivits i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd vardagar 07.00 – 16.00 och finansieras av äldrenämnden. Nämnden har även haft ett förstärkningsteam. Syftet med teamet har varit att säkerställa god omvårdnad när äldre skrivits ut från slutenvården. Teamet har avlastat ordinarie kommunal hemtjänst med omsorg om personer som har misstänkt eller konstaterad smitta med covid-19. Förstärkningsteamet i Spånga-Tensta har varit verksamma i Rinkeby-Kista och Hässelby Vällingby veckans alla dagar dygnet runt. Från april månad har förstärkningsteamet även varit verksamma från 07.30 - 22.00 veckans alla dagar i Hässelby-Vällingby

Nyckeltal	Genomsnitt 2020	Genomsnitt 2021
Hemtjänst ordinärt boende		
Antal utförda timmar	13 219	14 076
Antal personer	428	434
Hemtjänst i servicehus		
Antal beställda timmar	2 468	2 409
Antal personer	78	62
Platser vård-och omsorgsboenden		
Sjukhem	38,5	38,9
Demens	96,1	92,6
Profil	8,2	5,0
HVB	4,9	4,0
Summa platser vård-och omsorgsboenden	147,6	140,6

Antal utförda timmar inom hemtjänst i ordinärt boende har ökat med 857,1 timmar i genomsnitt per månad jämfört med 2020. Antalet beställda timmar inom hemtjänst i servicehus har minskat med 58,5 timmar i genomsnitt per månad. Antalet helårsplatser för

vård- och omsorgsboendena har minskat med 7,1 platser i genomsnitt per månad. Somatiska platser har ökat med 0,5 platser, demensplatser har minskat med 3,5 platser, profilboende har minskat med 3,2 platser och HVB hem har minskat med 0,8 platser.

Utförarenheter

Utförarenheten Spånga-Tensta Hemtjänst visar ett underskott om 3,0 mnkr vilket är en förbättring om 0,1 mnkr jämfört med tertialrapport 2, men en försämring med 0,4 mnkr i jämförelse med 2020. Förändringen beror på att verksamheten haft en lägre utförandegrad i början av året på grund av pandemin. Verksamheten har även erhållit lägre intäkter avseende statliga ersättningar kopplade till covid-19. Förbättrad schemaplanering och analys av nyckeltal har genomförts löpande under året för att öka effektiviteten.

Fristad Servicehus är nu avvecklade och redovisar ett överskott om 1,1 mnkr. Enheten har framförallt belastats av administrativa kostnader och städ- och flyttkostnader i samband med avvecklingen och har erhållit budgetjustering för att täcka dessa kostnader.

Enheten Innovation och Prevention redovisar ett underskott om 0,3 mnkr vilket är en försämring mot tertialrapport 2 då en budget i balans prognostiserades. Enheten består av träffpunkter för äldre, uppsökande verksamhet, anhörigkonsulent, dagverksamhet inom demens, färdtjänsthandläggning samt demenskoordinator.

Dagverksamheterna Minnesträffen Spånga-Tensta har, på grund av pandemin, bedrivits i två olika lokaler för att minska smittspridning. Dagverksamheterna redovisar ett underskott om 1,7 mnkr vilket är en förbättring om 0,1 mnkr i jämförelse med tertialrapport 2, vilket beror på att färre antal brukare kan erbjudas insatsen på grund av begränsningar i antal personer i grupp, max 8 personer varav 2 personal samt kostnader för utökning med ytterligare en lokal för verksamheten.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Totalt	264,3	-34,8	229,5	228,8	229,4	0,7	0,1	11,0

Verksamhetsområdet redovisar en positiv avvikelse mot budget om 0,1 mnkr efter 0,6 mnkr i resultatöverföring till fonden. Resultatet är en försämring jämfört med tertialrapporterna och bokslut 2020.

Verksamhetsledning

Ledningen redovisar ett underskott om 1,4 mnkr. Detta på grund av ökade kostnader för lokaler och preventiva hälsofrämjande satsningar för personal inom verksamhetsområdet.

Beställarenheten

Beställaren redovisar ett överskott om 1,1 mnkr, vilket inkluderar kompensation för ökade kostnader i form av särskild redovisning och migrationsintäkter. Beställaren har haft lägre

kostnader för personlig assistans, boendestöd, korrtidstillsyn och korttidsvistelse samt bostäder med särskild service för barn. Kostnader från externa utförare har ökat för hemtjänst, daglig verksamhet och bostäder med särskild service för vuxna.

Den mest kostsamma insatsen för beställaren är bostäder med särskild service för vuxna inom LSS. Antalet individer med bostäder med särskild service för vuxna har i stort sett varit detsamma jämfört med 2020, men nivåerna har i genomsnitt varit högre vilket tyder på fler med komplexa diagnoser. Kostnaden för bostäder med särskild service för barn/ungdom inom LSS har minskat på grund av färre med insatsen, men på grund av dyra externa boenden utanför LOV täcks dock inte kostnaderna av schablonersättningarna. I stadsdelsområdet planeras för att två nya gruppboendestäder enligt LSS ska vara färdigställda under 2024.

Den näst mest kostsamma insatsen för beställaren är daglig verksamhet. Antalet individer med insatsen har blivit fler jämfört med 2020 men med i genomsnitt samma nivåer. Kostnaden för turbundna resor till daglig verksamhet har varit högre jämfört med föregående år på grund av fler brukare, men också på grund av ensamåkning, bomkörningar och sena avbokningar.

Antalet individer med beviljad assistansersättning från Försäkringskassan (LASS) hade vid mätningen i augusti minskat något sedan 2020.

Resultatenheter

Resultatenheterna Bostäder med särskild service respektive Fridagruppens dagliga verksamhet har tillsammans en ingående resultatfond om 8,7 mnkr. Bostäder med särskild service redovisar ett överskott om 0,8 mnkr mot budget vilket innebär att 0,6 mnkr kan föras över till resultatfonden. Överskottet beror till stor del på en effektiv schemaläggning.

Fridagruppens dagliga verksamhet redovisar en budget i balans. Verksamheten har fått lägre kompensation i form av ”särskild redovisning” för de merkostnader som uppstår för brukare med behov av dubbelbemanning och extra lokalanpassningar. Samarbete pågår med sysselsättningen inom socialpsykiatri med fokus på arbetsinriktad sysselsättning, vilket innebär en högre flexibilitet i verksamheten.

Utförarenheter (ej resultatenheter)

Enheten med verksamhet inom avlösarservice, ledsagning och personlig assistans redovisar ett överskott om 0,3 mnkr, vilket är detsamma som vid bokslut 2020.

Barn, kultur och fritid

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Totalt	30,3	-0,8	29,5	34,4	34,4	-4,9	-4,9	1,4

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 4,9 mnkr, vilket är högre än prognostiserat under året, och beror främst på satsningar av engångskaraktär inom fritidsgårdsverksamheten.

Under sommaren har både parklekar och fritidsgårdar haft utökade öppettider då fler barn och

unga stannat kvar hemma på grund av reserestriktioner vilket har ökat kostnader för lön och verksamhet.

Verksamheterna har inte kunnat ta emot lika många besökare inomhus som normalt utifrån rådande restriktioner, detta har lett till att samtliga verksamheter har utökat sina utomhusaktiviteter.

Inom verksamhetsområdet finansieras även IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) och evenemang.

Arbetsmarknadsåtgärder

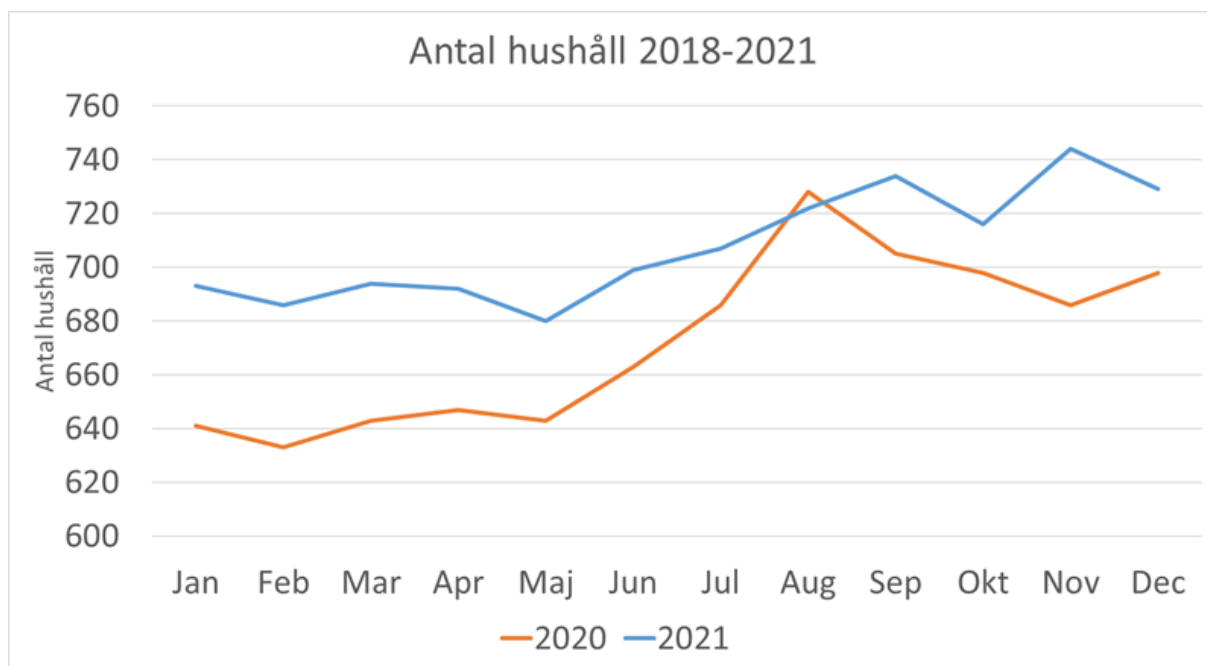
Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Arbetsmarknadsåtgärder	26,3	-9,4	16,9	15,8	15,8	1,1	1,1	3,5

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 1,1 mnkr. År 2020 redovisades ett överskott om 3,5 mnkr och berodde då på att nyanställningstakten under senare del av året inte hade varit lika hög som prognostiserat för verksamheten Stockholmsjobb. Även 2021 års överskott beror på att nyanställningstakten inte har varit lika hög som förväntat, och är även här hänförlig till verksamheten Stockholmsjobb. Utöver Stockholmsjobben jobbar enheten också med uppdraget att erbjuda feriejobb till ungdomar inom stadsdelsområdet, samt med OSA-anställningar.

Ekonomiskt bistånd

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 innan resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Ekonomiskt bistånd	114,7	-5,4	109,3	115,6	115,6	-6,3	-6,3	-5,5

Verksamheten redovisar ett underskott om 6,3 mnkr. Underskottet beror på den pågående pandemin, som har lett till försämrad privatekonomi för stadsdelsområdets hushåll på grund av bland annat varsel, arbetslöshet och minskad inkomst. Enligt Sweco har antalet hushåll som beviljats försörjningsstöd ökat från 673 i genomsnitt år 2020 till 708 hushåll i genomsnitt år 2021. Under första halvåret har antalet hushåll varit fortsatt högt för att stabiliseras något men under sommarperioden ökade antalet hushåll åter och ligger i slutet av året på en högre nivå än årets dessförinnan, se graf nedan.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2021	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2021	Resultatöverföring från 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2022 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Bromstengården	14,2	0,7	-1,5	0,0	Ja	1,4
Bostäder med särskild service	48,2	2,4	-4,2	-0,8	Ja	4,8
Fridagruppernas dagliga verksamhet	45,8	2,3	-4,5	0,0	Ja	4,5
Centrala Tensta förskolor (Tensta Allé mfl)	37,0	1,9	-3,3	-0,1	Ja	3,4
Mosaik förskolor (Spånga Kyrkväg mfl)	30,2	1,5	-2,7	0,0	Ja	2,7
Naturriket förskolor (Elinsborgsbacken mfl)	32,6	1,6	-3,3	0,1	Ja	3,2
Pusslets förskolor (Tenstavägen mfl)	48,2	2,4	-4,7	0,0	Ja	4,7
Solhems förskolor (Salagatan mfl)	28,7	1,4	-2,9	0,1	Ja	2,7

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2021	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2021	Resultatöverföring från 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2022 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Spånga-Sundby förskolor (Skydraget mfl)	25,1	1,3	-2,6	0,3	Ja	2,3
Växthusens förskolor (Duvbovägen mfl)	31,7	1,6	-3,2	0,1	Ja	3,1
Summa resultatenheter	341,7	17,1	-32,9	-0,2		32,9

Resultatenheterna har en ingående fond om 32,9 mnkr.

- Resultatenheterna för förskola tar ut 0,56 mnkr ur fonden för planerade kvalitetshöjande insatser.
- Resultatenheten inom individ- och familjeomsorg har överskridit maxgräns för utgående fond och tar därför ut 0,06 mnkr ur fonden.
- Resultatenheterna inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning överför 0,62 mnkr.

Nämndens resultatfond förblir oförändrad och den utgående fonden till 2022 uppgår därmed till 32,9 mnkr.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2021
Parkinvesteringar	5,7	3,9	1,8	1,8
Parkreinvesteringar	0	0	0	0
Nycklade medel Stadsmiljö	4,5	3,5	1,0	1,0
Klimatinvesteringar	1,9	1,9	0	
Trygghetsinvesteringar	12,3	9,0	3,3	3,3
Övriga investeringsmedel	5,4	5,1	0,3	0,3
Maskiner & inventarier	3,9	4,7	-0,8	-0,8
Totalt investeringar	33,7	28,1	5,6	5,6

Investeringsbudget för 2021 uppgår till totalt 33,7 mnkr. Av dessa avser 9,1 mnkr ursprunglig budget för stadsmiljö och 1,4 mnkr ursprunglig budget för maskiner och inventarier.

Nämnden har beviljats ombudgeteringar om 8,0 mnkr i samband med beslut i verksamhetsberättelse 2020, 8,3 mnkr som ansökts om i samband med verksamhetsplan för 2021, 3,2 mnkr som ansökts i samband med tertialrapport 1 samt 3,7 mnkr som ansökts i

samband med tertialrapport 2. Av den totala investeringsbudgeten avser 10,2 mnkr investeringar inom ordinarie stadsmiljöverksamhet, 3,9 mnkr avser maskiner och inventarier, 1,9 mnkr klimatinvesteringar, 5,4 mnkr vattenförbättrade åtgärder och 12,3 mnkr trygghetsinvesteringar. Total avvikelse mot budget uppgår till 5,6 mnkr. Av avvikelsen består 0,5 mnkr av investeringsbidrag LONA som mottagits 2021 samt 3,2 mnkr avser pågående projekt som nämnden hos kommunstyrelsen föreslås begära ombudgerade till 2022. För maskiner och inventarier avser avvikelsen investeringar i nytt förvaltningshus som tidigare lagts.

Parkinvesteringar och investeringar med nycklade medel Stadsmiljö

I verksamhetsplanen var 9,1 mnkr avsatt för investeringar inom stadsmiljös parkinvesteringar och nycklade medel. Ombudgering i verksamhetsberättelse 2020 om 1,1 mnkr beviljades för projekt Palmésparken där uppstarten blev förskjuten. Fördelningen är 5,7 för större parkinvesteringar vilka projektleds av trafikkontoret samt 4,5 mnkr för nycklade medel avsett för mindre projekt som projektleds av stadsdelsförvaltningen.

Investeringarna inom stadsmiljöområdet redovisar ett överskott om 2,8 mnkr jämfört mot budget på 10,2 mnkr. En total ombyggnad av Palmésparken har påbörjats och projektet del 1 stod klar hösten 2021. Av projektets budget på 5,1 mnkr kvarstår 1,1 mnkr för projektet. Beloppet behövs för kompletteringar som kan utföras under 2022. För de egna nycklade medlen om 4,5 mnkr har flertalet mindre investeringsprojekt och reinvesteringar utförts om 4,0 mnkr. I redovisat netto på 3,5 mnkr ingår två LONA investeringsbidrag som utbetalats till stadsdelsnämnden under 2021 på totalt 0,5 mnkr. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgering om 1,1 mnkr för Palmésparken.

Klimatinvesteringar

Nämnden har beviljats 1,9 mnkr för klimatinvesteringar som ansöktes om i samband med verksamhetsplanen. Klimatinvesteringarna avser del 2 i projekt Smarta papperskorgar i Spånga- och Tenstadalen. Projektet har slutförts under 2021 med en budget i balans.

Trygghetsinvesteringar

Nämnden har beviljats ombudgering om 4,2 mnkr av medel som beviljats ur trygghetsfonden under 2020 men som inte slutförts under föregående år. Av dessa avser 3,7 mnkr projektet åtgärder mot olovlig trafik, 0,3 mnkr avser Knutby motionsspår samt 0,2 mnkr avser Tenstaplan uppgång Hagstråket. Nämnden har beviljats ytterligare trygghetsmedel i samband med avstämningsärendet, 1,6 mnkr för belysning och trappor Ellen Keyskogen, 1,7 mnkr för Lättingegången, 1,2 mnkr för säsongsbelysning torgytor samt 0,4 mnkr för belysning Svandammen. Nämnden har beviljats ytterligare trygghetsmedel i samband med tertialrapport 1, 3,0 mnkr avser projekt Fri sikt Tensta och Bromsten och 0,2 mnkr belysning hundrastgård Glömminge. Trygghetsinvesteringsbudget 2021 uppgår sammanlagt till 12,3 mnkr.

Projekt Åtgärder mot olovlig trafik, Upprustning Knutby motionsspår, Lättingegången och Fri sikt Tensta och Bromsten är färdigställda under 2021. Projekt Ellen Keyskogen belysning, Säsongsbelysning torgytor, Svandammen belysning och Hundrastgård Glömminge belysning är påbörjande men inte helt färdigställda. Projekt Tenstaplan uppgång Hagstråket kommer inte genomföras. Avvikelsen från budget är ett överskott om 3,3 mnkr. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgering om totalt 2,1 mnkr för pågående

trygghetsinvesteringsprojekt.

Vattenförbättrande åtgärder

Nämnden har ett godkänt genomförandebeslut på ett flerårigt projekt tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB i Tenstadalens dagvattenpark om totalt 22,0 mnkr. I samband med verksamhetsberättelsen beviljades ombudgetering om 2,7 mnkr. Ytterligare 2,7 mnkr ansöktes om i samband med tertialrapport 2 för projektets prognostiserade kostnader för 2021. För projektets årsbudget på 5,4 mnkr har kostnader om 5,1 mnkr upparbetats under 2021 vilket innebär en avvikelse om 0,3 mnkr.

Maskiner och inventarier

Budget för investeringar i maskiner och inventarier var i verksamhetsplanen för 2021 1,4 mnkr. I samband med verksamhetsplanen ansökte nämnden om ytterligare 1,5 mnkr avseende ett projekt för nya och förbättrade skyltar till stadsdelsnämndens lokaler. Projektet har slutförts under 2021 med ett överskott om 0,2 mnkr. I samband med tertialrapport 2 beviljades ytterligare 1,0 mnkr för ett utökat renoveringsbehov. Total budget för maskiner och inventarier uppgår till 3,9 mnkr för året. För området redovisas ett underskott om 0,8 mnkr, vilket avser renoveringsåtgärder i nya förvaltningshuset som utförts tidigare än beräknat.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ombudgeteringar

Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen begära ombudgetering om sammanlagt 3,2 mnkr avseende pågående investeringsprojekt som avses att fortlöpa under 2022.

Stadsmiljö

Palmérsparken, 1,1 mnkr

Under året har 3,9 mnkr av projektets budget förbrukats och del 1 av parken har färdigställts. Vissa delar ur projektplanen har inte genomförts under 2021 på grund av osäkerhet kring oförutsedda kostnader vid anläggningsarbetet. Outnyttjad budget på 1,1 mnkr bedöms behövas under 2022 för att färdigställa projektet enligt framtagen projektplan. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 1,1 mnkr för Palmérsparken.

Trygghetsinvesteringar

Ellen Keyskogen belysning, 0,8 mnkr

Projektet har påbörjats men ej färdigställts under 2021. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 0,8 mnkr för att färdigställa planerade åtgärder under 2022.

Säsongsbelysning torgytor, 1,0 mnkr

Projektets upphandlingsfas har försenats under 2021. Behovet kvarstår enligt ursprunglig ansökan. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 1,0 mnkr för att färdigställa planerade åtgärder under 2022.

Svandammen belysning, 0,1 mnkr

Projektet har påbörjats men ej färdigställt under 2021. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 0,1 mnkr för att färdigställa planerade åtgärder under 2022.

Hundrastgård Glömminge belysning, 0,2 mnkr

Projektet har påbörjats men ej färdigställt under 2021. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 0,2 mnkr för att färdigställa planerade åtgärder under 2022.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Årsbokslut för verksamhetsår 2021 har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed och i överensstämmelse med riktlinjerna i regler för ekonomisk förvaltning. Matchningsprincipen, försiktighetsprincipen och väsentlighetsprincipen har följts. Gränsen för väsentligt belopp är satt till 50 tkr för stadsdelsnämnden.

Balansräkning, mnkr	2020-12-31	2020-12-31	Avvikelse
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	84,6	102,7	18,1
<i>Mark, byggnader, tekniska anläggningar</i>	75,7	95,8	20,1
<i>Maskiner och inventarier</i>	8,9	6,9	-2,0
Omsättningstillgångar	59,6	50,3	-9,3
<i>Kundfordringar</i>	10	13,8	3,8
<i>Diverse kortfristiga fordringar</i>	15,6	12,2	-3,4
<i>Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter</i>	33,6	23,9	-9,6
<i>Kassa och bank</i>	0,5	0,4	-0,1
Summa	144,2	153,1	8,8
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	-17,7	-43,9	-26,2
Långfristiga skulder	-1,2	-1,1	0,1
Kortfristiga skulder	-125,3	-108,0	17,3
<i>Kortfristiga skulder till kreditinstitut & kunder</i>	-0,2	-0,2	0,0
<i>Leverantörsskulder</i>	-56,1	-68,8	-12,8
<i>Övriga kortfristiga skulder</i>	-31,2	-10,5	20,7
<i>Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter</i>	-37,8	-28,4	9,4
Summa	-144,2	-153,1	-8,8

Nämndens balansomslutning i bokslutet 2021 har en förändring om 8,8 mnkr jämfört med bokslut 2020.

Tillgångar

Anläggningstillgångarna är 18,1 mnkr högre jämfört med föregående år och avser aktiverade anläggningar av färdigställda investeringsprojekt inom stadsmiljö.

Omsättningstillgångarna är 9,3 mnkr lägre jämfört med föregående år.

- Kundfordringar är jämförelsevis till ett högre värde med 3,8 mnkr mot föregående år.
- Diverse kortfristiga fordringar har minskat med 3,4 mnkr. Förändringen avser fordringar mot staten för covid-19 ersättningar vid bokslut 2020.
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter är 9,6 mnkr lägre jämfört med föregående år. Förändringen avser, utöver de maskinella fordringarna, främst manuell uppbokning av en koncernintern fordran för covid-19 ersättning på 1,5 mnkr samt en ersättning för sociala investeringar på 2,4 mnkr vid bokslut 2020.
- För kassa och bank är det en mindre förändring om 0,1 mnkr jämfört med föregående år.

Skulder och eget kapital

Förändringen av eget kapital är -26,2 mnkr.

Långfristiga skulder är 0,1 mnkr lägre jämfört med föregående år.

Kortfristiga skulder är 17,3 mnkr lägre jämfört med föregående år.

- Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder uppvisar ingen förändring jämfört med föregående år.
- Leverantörsskulder är 12,8 mnkr högre jämfört med föregående år.
- Övriga kortfristiga skulder är 20,7 mnkr lägre jämfört med föregående år och avser balanspost för generalschablon på 31,2 mnkr som resultatförts under 2021, samt uppbokning av LASS statsbidrag på konto 2995 år 2020 och konto 2810 år 2021 om 6,8 mnkr.
- Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter är 9,4 mnkr lägre jämfört med föregående år och avser främst upplupen skuld till personal på grund av den försenade löneöversynen under 2020 samt uppbokning LASS statsbidrag på konto 2995 år 2020 och konto 2810 år 2021 om 6,8 mnkr.

Övrigt

Nedskrivning av fordringar

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning, kapitel 3 paragraf 2 ska en obetald fordran skrivas ned i bokföringen efter det att alla inkassoåtgärder vidtagits eller senast ett år efter förfalldatum. Detta innebär enbart en bokföringsteknisk åtgärd. En gäldenär är fortfarande betalningsskyldig även om fordran avskrivits i bokföringen och avförts i räkenskaperna. Förvaltningen bedömer utifrån försiktighetsprincipen om gäldenärer inte har möjlighet att betala av sina skulder.

Nämnden har utifrån försiktighetsprincipen skrivit ned fordringar om totalt 1 599 735,45 kronor under året.

Enligt stadsdelsnämndens delegation beslutar ekonomichef om nedskrivningar samt för avskrivningar för belopp som understiger 50 tkr per kund, övriga avskrivningar beslutas av nämnd. Nämnden föreslås godkänna avskrivningar om totalt 224 951,00 kronor enligt tabell nedan.

Kundfordringar

Kundnr	VT	Ver.nr	Antal fakturor	Förf.dat	Rest valuta	Senaste krav	Kravkod	kommentar
1015760	D1	610000184 2	1	2021-01-15	224 951,00	2020-01-22	KRAV01	Avslutad tvist med assistansbolag.
Summa					224 951,00			

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Nämnden har fortsatt att arbeta för att bidra till att uppnå målen om en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i linje med de 17 globala målen inom Agenda 2030 inklusive principen om att ingen ska lämnas utanför. Målen för Agenda 2030 och särskilt perspektiven jämställdhet, barns rättigheter samt tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är integrerade inom nämndens mål för respektive verksamhetsområde. Nämndens arbete med barns rättigheter grundar sig i barnkonventionen och stadens program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022.

Nämnden har arbetat för att uppfylla hållbarhetsmålen om ökad jämställdhet, anständiga arbetsvillkor, minskad ojämlikhet och god hälsa genom fortsatt arbete med att skapa fler trygga anställningar, en god och säker arbetsmiljö fri från diskriminering, trakasserier och hot och våld samt genom en hög närvaro för förvaltningens medarbetare. Genom att förebygga och motverka att otillåten påverkan förekommer har nämnden bidragit till målet om fredliga och inkluderande samhällen. Innovationer har uppmuntrats för att skapa effektiva och hållbara verksamheter över tid, i syfte att möta kommande förändrade behov inom nämndens ansvarsområden.

Nämnden har fortsatt att utveckla strukturerade former för samverkan med nämnder och bolag, civilsamhälle, näringsliv och samhällsaktörer. Inom ramen för platssamverkan, som pågår i flera delar av stadsdelsområdet, har nämnden samverkat med flera externa samverkanspartners. Inom platssamverkan Tensta centrum har fokus varit på platsaktivering och under sommaren har flera aktörer haft ett gemensamt sommarprogram, Sommar i Tensta. 90 feriearbetande ungdomar har arbetat med genomförandet av programmet.

Andra exempel på hur nämnden har bidragit till målen i agendan är projektet Kvinnokraft Järva som med goda resultat har arbetat uppsökande och motiverande för att nå utrikesfödda kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknad och utbildning. Nämnden har i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen startat upp den nya verksamheten Kompetensverkstaden som

genom förebyggande arbete ska minska antalet unga i stadsdelsområdet som varken arbetar eller studerar.

Inom kultur och fritid har verksamheterna fortsatt att arbeta för jämställdhet och tillgänglighet genom att ha ett särskilt fokus på flickor, nyanlända, personer med funktionsnedsättning och hbtq-personer i syfte att nå grupper som inte nås av andra fritidsverksamheter.

I syfte att minska klimatpåverkan har nämnden genomfört insatser i grönområden för att öka den biologiska mångfalden, bidragit till förbättrad vattenkvalitet, fortsatt att arbeta för en kemikaliefri förskola samt att genomföra klimatsmarta transporter. Arbetet har utgått från nämndens lokala miljöhandlingsplan.

Jämställdhet

Nämnden har bidragit till jämställdhetsmålet i Agenda 2030 genom att utveckla och driva verksamheter som är jämställda. Där det är möjligt att få könsuppdelad statistik som beskriver verksamheternas resultat analyseras denna för att identifiera omotiverade könsskillnader. När sådan upptäcks ligger de till grund för utvecklingsarbete i verksamheterna. Gott exempel på verksamhet och verksamhetsutveckling som syftar till att öka jämställdheten för utsatta grupper är projektet Kvinnokraft Järva som uppnått goda resultat för målgruppen utrikes födda kvinnor som står utanför arbetsmarknaden. I ordinarie verksamhet har kvinnor prioriterats till de Stockholmsjobb som nämnden svarar för.

Nämnden strävar efter jämställda arbetsplatser. För att minimera risken för diskriminering arbetar nämnden utifrån handlingsplan aktiva åtgärder. Här ingår samtliga diskrimineringsgrunder varav kön är en. Handlingsplanen uppdateras varje år för att säkerställa de övergripande processerna. Detta sker genom bland annat årliga löneanalyser och tydliga principer/rutiner för lönesättning utifrån befattning och prestation. Vid rekrytering använder förvaltningen kompetensbaserad rekrytering för att säkerställa att kompetens är i fokus vid rekryteringar. Index *Bra arbetsgivare* består av tre delindex där jämställdhet är ett av dessa tre. I jämställdhet (89) ingår heltidsarbete (99), långsjukfrånvaro (68) och karriär/chefskap (99). Siffran 100 visar på ingen skillnad mellan könen. Sjukfrånvaron skiljer sig åt gällande män och kvinnor där kvinnors sjukfrånvaro är högre än mäns. Detta beror delvis på att det är fler kvinnor anställda än män i hela förvaltningen och att verksamheter som har högre sjukfrånvaro, har fler kvinnor anställda. Årets resultat visar överlag på goda effekter av de insatser som genomförts för att uppnå en arbetsplats med jämställda arbetsvillkor.

Barns rättigheter

Nämnden har bidragit till barnrättsarbetet och agendans mål om att minska fattigdom, en god utbildning och en minskad ojämlikhet genom att;

Arbeta målinriktat för att erbjuda fler ungdomar feriejobb och att ersätta de platser för feriearbeten inom äldreomsorg, förskola eller daglig verksamhet som inte kunnat användas med anledning av pandemin. Under sommaren har 927 ungdomar haft ferieanställning.

Skapa en öppen mötesplats för barnfamiljer, Familjens HUB, i samverkan mellan socialtjänst och förskola. Syftet med mötesplatsen är att öka kunskapen om förskolans betydelse för barns lärande och därmed öka inskrivningsgraden i förskolan. Verksamheten vänder sig till barn i

åldrarna 0-12 år och är samlokaliserad med nämndens öppna förskola. Verksamheten ska tillgängliggöra föräldrastöd och erbjuda aktiviteter som stärker samspelet mellan barn och föräldrar.

Genomföra en uppföljning av de familjehemsplacerade barnens/de ungas skolprestationer för läsåret 2020-2021. Uppföljningen visar att knappt 78 procent av barnen i grundskolan klarar målen vilket är en ökning jämfört med föregående år. Familjevården har deltagit i en utbildning från socialförvaltningen och SkolFam om arbetssätt för att ge stöd till familjehem i deras ansvar för placerade barn och unga och deras skolprestationer.

Skolsocionomerna har arbetat tätt med skolorna i de skolsociala teamen för att få fler unga att öka sin skolnärvaro och sin måluppfyllelse. Arbetet pågår också med att utforma ett verktyg för att mäta elevunderlaget hos skolsocionomerna i syfte att utveckla verksamhetens kvalitet.

Utveckla ett arbetssätt för samverkan mellan nämnden, skola och polis, så kallade lokala nav. De lokala naven jobbar gemensamt med ett främjande perspektiv och med samordnade gemensamma insatser, uppmärksamma trender och vid behov lyfta individärenden. Lokala nav finns i dag för Tensta, Hjulsta och Spånga.

Arbeta utifrån handlingsplan för språkutvecklingsinsatser 2020-2022 inom förskolan. Utbildningar i flerspråkighet, språkutvecklande arbetssätt och tecken som alternativ och kompletterande information (TAKK) har fortsatt att genomföras. Förskolorna arbetar utifrån Läslyftet, som på ett systematiskt sätt hjälpt förskolan att utveckla undervisning och utbildning gällande språk-, läs- och skrivdidaktik. Kollektivt lärande och konkret innehåll har breddat och förbättrat kvaliteten på undervisningen vilket gett positiva resultat för barnens språkutveckling.

Nämnden har även bidragit till barnrättsarbetet och agendans mål om hälsa och välbefinnande och fredliga och inkluderande samhällen genom att;

Arbeta i projektet Den placerade ungdomen och nätverket som finansieras av stadens lokala utvecklingsmedel. Syftet med projektet är att skapa en arbetsmodell med fokus på den placerade ungdomens nätverks delaktighet före, under och efter placering. Syftet är att den unge ska få en så bra vård som möjligt och få förutsättningar att bibehålla de positiva förändringar som ungdomen tillgodogjort sig under placeringstiden. Den nya arbetsmodellen ska testas i ett antal ärenden under projektets gång.

Fortsätta att utveckla arbetet med att belysa barn som bevittnar våld i nära relation eller utsätts för våld i nära relation utifrån den granskning som Inspektionen för vård och omsorg genomförde under 2020. Arbetet har resulterat i handlingsplaner för hur barn och deras utsatthet för våld i nära relation ska bedrivas. Ett samverkansforum mellan enheten för ekonomiskt bistånd och enheten för barn och unga har skapats i syfte att hitta gemensamma arbetssätt för att säkerställa barnrättsperspektivet.

Vidare har nämnden bidragit till barnrättsarbetet och agendans mål om hälsa och välbefinnande och fredliga och inkluderande samhällen genom att;

Genomföra barnkonsekvensanalyser i utredningar där barn är berörda av insatser inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning. En uppföljning har visat att genomförda

barnkonsekvensanalyser i utredningar ökat under perioden, jämfört med tidigare perioder under året. Inom myndighetsutövningen har en metod för att stärka barns delaktighet i utredningar börjat att implementeras i verksamheten. Metoden används för att stödja personer med funktionsnedsättningar att uttrycka sina åsikter och vara delaktiga i samtal.

Inom familjerätten arbeta för att stärka barns delaktighet och rättigheter i utredningar och samarbetsamtal genom att implementera ett nytt arbetssätt där ett återkopplingsamtal erbjuds efter avslutad utredning.

Nationella minoriteters rättigheter

Inom nämndens förskoleverksamhet finns ett systematiskt arbete för att säkerställa att vårdnadshavare informeras om rätten till förskola på nationellt minoritetsspråk. En språkkartläggning genomförs med nya familjer vid inskolningssamtal på förskolorna. Kartläggningen synliggör vilka barn som ska ges förutsättningar att utveckla det egna minoritetsspråket. Under året har det inte funnits någon efterfrågan av förskola på nationellt minoritetsspråk.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Övergripande

Pandemin har för andra året i rad haft en omfattande påverkan på stadsdelsnämndens verksamheter, invånare och näringsliv. Nämnden har löpande vidtagit åtgärder utifrån stadens inriktning och beslut i den centrala krisledningsnämnden. Utifrån lokala behov har nämnden också anpassat verksamheten löpande. Utgångspunkten har varit att begränsa smittspridningen med särskilt fokus på riskgrupper och att upprätthålla prioriterade verksamheter. Nämnden har haft beredskap för en eskalerande situation och kontinuerligt planerat utifrån tillgänglig information och bedömning av läget.

De direkta konsekvenserna för stadsdelsnämnden har främst varit en hårt belastad äldreomsorg och ökad efterfrågan på ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Samtliga verksamheter har dock påverkats i olika grad och har fått anpassa inriktning, arbetssätt och rutiner utifrån rådande läge. Konsekvenser på längre sikt kan antas vara en ökad psykisk ohälsa och försämrade möjligheter till egen försörjning. Konsekvenser är också att flera planerade projekt och verksamhetsutvecklingsinsatser satts på vänt. Något som dock förändrats i en positiv riktning är att användningen av digitala verktyg och arbetssätt ökat under perioden.

Pandemin har ställt särskilda krav på ett nära ledarskap inom nämndens verksamheter, både med medarbetare som arbetat hemifrån på distans likväl som de medarbetare som arbetat ute i verksamhet. Hösten 2021 togs restriktionerna bort och verksamheterna återgick successivt till normala lägen. Rutiner för hygien, riskbedömningar och andra åtgärder fortgick. Då restriktionerna i slutet av året åter kom tillbaka, kunde verksamheterna snabbt rätta in sig till de nya restriktionerna.

Nämnden har arbetat för en tydlig och sammanhållen information till chefer och medarbetare kring den aktuella situationen och de förändringar som skett. Arbetsförhållanden har följts upp kontinuerligt under året för att förebygga och åtgärda eventuella behov i arbetsmiljön.

Under pandemin har sjukfrånvaron varit högre och för att undvika ökad belastning på medarbetarna har nämnden stärkt bemanning vid behov. Sjukfrånvaron visar nu en nedåtgående trend och ligger under målvärdet för året.

Nämnden har haft både högre och lägre kostnader med anledning av pandemin. Högre då särskilda insatser behövts för att minimera smittspridning inom verksamheterna men även lägre kostnader då insatser och verksamheter inte kunnat bedrivas som vanligt eller helt ställts in. Motsvarande effekter finns på intäktssidan. Samtliga verksamhetsområden har erhållit kompensation för ökade sjuklönekostnader till och med september.

Äldreomsorg

Under året har utförarverksamheterna inom äldreomsorgen fortsatt att arbeta med basala hygienrutiner i syfte att förhindra smittspridning. Medarbetare har kontinuerligt uppmanats att använda skyddsutrustning genom dagliga påminnelser samt skriftlig information på synlig plats i verksamheternas lokaler. De utökade hygienrutinerna i omsorgsarbetet har medfört att den beslutade biståndstiden överskrids. Den lägre utförandegraden inom hemtjänsten i egen regi, i kombination med stärkt bemanning för att säkerställa behovet för brukarna, har bidragit till ökade kostnader.

Nämnden har sedan maj 2020 ett förstärkningsteam inom hemtjänst som arbetat med kohortvård av personer som haft misstänkt eller konstaterad covid-19-smitta, vilket har inneburit högre lönekostnader. Beslut om fortsättning har tagits allteftersom, vilket skapat osäkerhet kring hur länge det ska finnas ett förstärkningsteam och påverkat planeringen av verksamheten.

Inom myndighetsutövningen har pandemin inneburit ökade personal- och sjuklönekostnader då verksamheten har bemannats med fler vikarier. Under året har antalet nyansökningar ökat. Det rör sig om nya ärenden där de sökande har omfattande behov och där individerna inte är kända av myndighetsutövningen sedan tidigare. Bedömningen är att det beror på att de äldre har avvaktat med att ansöka om insatser till dess att det upplevs som säkrare ur ett smittskyddsperspektiv.

Uppföljningen av insatser inom myndighetsutövningen har fortsatt skett framförallt via telefon. Under slutet av året så har fysiska besök successivt ökat. Arbetssättet med telefonuppföljningar har inneburit att kvaliteten på uppföljningarna inte har varit lika bra och att de äldres behov inte uppmärksammas tillräckligt. Utifrån ett brukarperspektiv är det av stor vikt att utöka andelen fysiska uppföljningar så snart det är möjligt och att rätt ärenden prioriteras för dessa möten. De fysiska möten som utförs föregås alltid av en riskbedömning med fokus på smittorisk och att skyddsutrustning nyttjas. Inom äldreomsorgen beviljas endast ensamåkning vid persontransporter i syfte att minska smittorisk vilket har inneburit ökade kostnader.

Avsaknad av sociala kontakter och stöd till målgruppen har ökat den psykiska ohälsan hos de äldre och lett till att missförhållanden och våld i nära relation inte har uppmärksamats i samma utsträckning. Redan innan pandemin var ofrivillig ensamhet identifierat som ett utvecklingsområde. Då äldre löper stor risk att drabbas av allvarliga konsekvenser av covid-19 har restriktionerna slagit hårt mot gruppen. I kontakterna med de äldre har

uppmärksammas att den psykiska ohälsan och den ofrivilliga ensamheten har ökat bland äldre som i stor utsträckning har isolerat sig under pandemin.

Funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Uppföljningar av beviljade insatser har i stor utsträckning skett genom telefon eller digitala verktyg. Under året har fler brukare och personal vaccinerats vilket har lett till att fler fysiska uppföljningar och besök har kunnat genomföras. Kvaliteten på uppföljningar som sker via telefon eller digitala verktyg har utvecklats för att säkerställa att insatserna har effekt och bidrar till självständighet för den enskilde. Beställarenheten har inte haft förutsättningar att avsluta ärenden så som skedde innan pandemin då det har varit ett konstant inflöde av personer med psykisk ohälsa.

Då handläggare inom myndighetsutövningen till stor del arbetat hemifrån har det ställt höga krav på tillgänglighet och ledarskap hos de arbetsledande funktionerna. Uppföljningar av arbetsmiljön har visat att handläggare upplever stress i hemarbetet då de saknar stöd av chefer och kollegor.

Ensamåkningar vid turbundna resor har fortsatt att genomföras som en åtgärd för att minska smittorisen vilket lett till högre kostnader för transporterna.

Under pandemin har brukare inom daglig verksamhet fått ta del av färre aktiviteter och friskvårdsaktiviteter vilket bedöms ha lett till ökad ohälsa. För vissa brukare har det lett till svårighet att komma igång med aktiviteterna på nytt när restriktionerna släppte. Utmaningen kvarstår att få brukare att återgå till normalläge, särskilt gäller detta brukare som står på en låg utvecklingsnivå och som inte får så mycket stimulans i sin hemmiljö. En annan aspekt är att det kan komma att krävas ökade personalresurser för att brukare ska komma tillbaka till samma nivå som tidigare.

Individ- och familjeomsorg

Under året har verksamheterna fortsatt med anpassade arbetssätt med anledning av pandemin och myndigheters rekommendationer. Exempel på anpassade arbetssätt är hemarbete och schema för att upprätthålla minimibemanning, minskade resor i kollektivtrafik och digitala möten och besök. Samtal har i högre grad varit digitala eller skett via telefon vilket försvårar svåra samtal och upptäckt av exempelvis risk- och missbruk och våld vilket kan leda till att behoven av stöd och insatser ökar på sikt. För närvarande har inga negativa effekter gällande rättssäkerhet kunnat påvisas. En positiv effekt av digitaliseringen är att det möjliggjort för föräldrar att delta i digitala samtal och föräldrastödprogram.

Antalet anmälningar rörande barn och unga har fortsatt att öka under 2021. Ökningen är en konsekvens av pandemin samt av en ökad anmälningsbenägenhet. Pandemin innebär färre fysiska träffar, i kombination med större sjukfrånvaro, vilket har lett till något längre utredningstider. Pandemin har även försvårat uppföljningar av pågående ärenden, vilket har konsekvenser både för kvalitet och ekonomi. Möjligheter till SIP-möten och hembesök har begränsats utifrån restriktioner på grund av smittspridning och Region Stockholms begränsade möjligheter att delta utifrån belastning. Det finns för närvarande inte ett digitalt verktyg som säkerställer säkra digitala SIP-möten och andra trepartsmöten.

Pandemin och restriktionerna kring covid-19 har försvårat uppföljningsarbetet inom

familjevården där placerade barn enligt riktlinjerna ska besökas i familjehemmet minst fyra gånger per år. I perioder har vissa uppföljningar fått ske digitalt.

Antalet personer som söker stöd rörande relationsvåld har inte ökat under 2021 men det kan fortfarande vara så att det finns ett undantryckt behov hos utsatta och våldsutövare som eventuellt gör sig gällande framöver. Informationsinsatser har skett digitalt istället för fysiskt. Inom beroendevården har antalet ärenden sjunkit; inkomna remisser från regionens beroendevård har minskat. Det finns risk för att behov av stöd och insatser ökar på längre sikt. Gruppbehandling i öppenvård i egen regi genomförs i mindre grupper vilket medfört en lägre kapacitet.

Akut- och utredningshemmet Bromstensgården har fortsatt att hålla kvar de rutiner enheten har utvecklat under pandemin. Detta gäller bland annat hygienrutiner, riktlinjer kring symptom och testning av covid-19 samt omprioriteringar vid hög sjukfrånvaro. Enheten har under ett par perioder haft hög sjukfrånvaro och i och med det även högre timvikariekostnader. Beläggningsgraden har varit låg under året vilket delvis kan bero på pandemin.

Ekonomiskt bistånd

Pandemins påverkan på arbetsmarknaden har lett till ett ökat antal vuxna med behov av ekonomiskt bistånd samt att antalet vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd ökat. Arbete har fortsatt med förändrings- och motivationsarbete, delaktighet, samordnade planeringar och regelbundna uppföljningar. Möten i digital form innebär utmaningar gällande att göra den enskilde delaktig i planering och uppföljning.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetslösheten har ökat, framförallt gällande ungdomar och unga vuxna, som ofta verkar inom de branscher som är hårdast drabbad av restriktionerna. Nämnden har uppmärksammat svårigheter med att hitta arbetsgivare som under pågående pandemi kan ta emot individer för subventionerade anställningar.

Fler unga har under året ansökt om feriearbete då familjer har valt att stanna hemma under sommaren. Stadens beslut om att inte erbjuda feriejobb inom förskola, äldreomsorg eller daglig verksamhet innebar att alternativ utarbetades och nämnden har erbjudit feriejobb till ett större antal ungdomar jämfört med tidigare år.

Förskoleverksamhet

Utbildningen har i stor utsträckning skett utomhus på förskolornas gårdar och i närområdet. Trots att förskolan har en lång tradition av att vara utomhus i så gott som alla väder under delar av dagen har restriktionerna under pandemin inneburit förändringar för verksamheten. Delar av den planerade undervisningen, som annars sker inomhus, har genomförts utomhus och det har inneburit att gårdarna har utvecklats för att detta ska vara genomförbart. Samverkan med hemmen har till stor del skett via nya arbetssätt. Möten och samtal har främst skett via digitala metoder och det fysiska mötet vid lämning och hämtning av barn har skett kortfattat och utomhus på förskolans gård. Vårdnadshavarna har endast i undantagsfall vistats inne på förskolan och delaktigheten och insynen i barnets förskoledag, utveckling och lärande har på grund av detta skett digitalt. Vårdnadshavarnas nöjdhet med förskolan har minskat,

samtidigt visar interna uppföljningar och utvärderingar ett gott resultat gällande utbildningen. Det lägre resultatet ses som en konsekvens av den minskade kontakten förskola-hem och inte att barnen fått en mindre utvecklande utbildning.

Möten och utbildningar för medarbetarna har skett via digitala verktyg och trots att de nya arbetssätten ofta fungerat bra ser medarbetarna fram emot att kunna mötas även fysiskt igen. Digitala möten lämpar sig väl för information och liknande och ger också en ökad tidseffektivitet då resvägen till och från ett möte, en utbildning och liknande uteblir. Verksamheten ser därmed fördelar med att mötas digitalt i vissa sammanhang även efter pandemin.

Antalet inskrivna barn har minskat under flera års tid. Det följer den demografiska trenden med minskat antal barn som bor i stadsdelsområdet. Efter att pandemin bröt ut har antalet inskrivna barn minskat i högre takt. Förskolan har normalt sett lägst antal inskrivna barn under hösten då de äldre barnen börjar skolan. Hösten 2020 minskade dock antalet inskrivna barn mer än vanligt. Under våren 2021 var barnantalet fortsatt på en låg nivå, men med en stadig ökning. Under juni och juli var utfallen lägre jämfört med prognos, men i augusti skedde ett trendbrott. Barnantalet var då fler än 2020 samma period. Totalt var det 26 fler inskrivna barn jämfört med augusti 2020 vilket tyder på en återhämtning från pandemin. Färre barn i grupperna har lett till lägre kostnader för kost och förbrukningsinventarier. Sedan pandemin startade har hygienrutiner och daglig städning setts över och utökats vilket leder till något högre kostnader. Enheterna har på grund av smittspridning haft utmaningar att ta in vikarier och fördela personal inom enheten vid hög frånvaro. Det har inneburit ett mer ansträngt läge för enheter med hög sjukfrånvaro och behov av extra personal. Mot bakgrund av ett lägre antal inskrivna barn har också avgiftsintäkterna minskat.

Barn, kultur och fritid

Efterfrågan på verksamheterna har ökat samtidigt som andra typer av fritidsaktiviteter har pausats och invånarna har rest iväg i mindre utsträckning. Verksamheterna har inte kunnat ta emot lika många besökare inomhus som normalt utifrån rådande restriktioner. Samtliga verksamheter har arbetat aktivt med att erbjuda mycket aktiviteter utomhus, särskilt under sommaren har ett stort utbud funnits inom ramen för platssamverkan i Tensta.

Stadsmiljö

På grund av pandemin har olika projekt drabbats av ökade leveranstider och högre kostnader för material. Ett fortsatt högt besöksstryck på stadsdelsområdets parker och grönområden har lett till ett ökat slitage och behov av renhållning.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2021 varit tillräcklig. Totalt har nio processer kontrollerats under året. Av dessa bedöms det finnas

mindre avvikelser gällande två av processerna som gäller informationssäkerhet och lokalförsörjningsprocessen. Bedömningen grundar sig i att behov finns av kompletterande rutiner i arbetet samt att det inte genomförs tillräckliga egenkontroller för att säkerställa arbetet på både enhets- och nämndnivå. Båda processerna har riskbedömts i nämndens väsentlighet- och riskanalys för 2022 där nya åtgärder beslutats om. Åtgärderna ingår i ett större arbete med att implementera lokalprocessen i samtliga av nämndens verksamheter respektive att utveckla informationssäkerhetsarbetet och följsamhet till GDPR. Nämndens vidare bedömning om att den interna kontrollen för året varit tillräcklig grundar sig bland annat i att system för intern kontroll finns upprättat där ansvar och befogenheter inom organisationen är tydliga, att avvikelser har dokumenterats och hanterats löpande i tillräcklig utsträckning samt att analys och uppföljning av åtgärder i väsentlighet- och riskanalys och internkontrollplan har genomförts.

Systematiskt kvalitetsarbete

Under året har det systematiska kvalitetsarbetet utvecklats med stöd av analysteamerna för de olika verksamhetsområdena. I teamen ingår verksamhetscontroller, economicontroller och HR-strateg. Fokus har varit på uppföljning och analys utifrån ett helhetsperspektiv. Syftet är att skapa välgrundade beslutsunderlag till chefer och nämnd inför beslut om prioriteringar gällande behov av verksamhetsutveckling inom nämndens ansvarsområden. Analysteamerna har bland annat planerat och genomfört analys- och verksamhetsplaneringsdagar, som varit ett stöd för förvaltningens chefer i sina uppdrag om att säkerställa en verksamhet av hög kvalitet och för att tillgodose invånarnas behov av service och insatser. Under hösten har kompetenshöjande insatser i form av analysutbildning genomförts för stödfunktionerna som ingår i analysteamerna, vilket har lett till att teamens analysförmåga stärkts. Det pågående kvalitetsarbetet har vidare inneburit att verksamheterna löpande kan följa resultatutvecklingen, vilket också lett till en ökad förståelse för verksamhetens måluppfyllelse. Inför 2022 kommer fortbildning anordnas för cheferna inom förvaltningen för att vidareutveckla analysarbetet på enhetsnivå.

Arbetet med intern kontroll är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Nämnden har under året fortsatt att utveckla arbetet med intern kontroll där nya metoder för genomförande av kontrollaktiviteter prövats och utvärderats. Resultatet har lett till mer välgrundade analyser i bedömning om relevanta åtgärder för att minska risken för att de oönskade händelserna ska inträffa. Under hösten har nämndens system för intern kontroll reviderats där roll- och ansvarsfördelning tydliggjorts och förankrats inom förvaltningen. Arbetet har resulterat i att prioriteringar på nämndnivå utgår ifrån enheternas behov i högre grad än tidigare. Nämnden ser fortsatt behov av att utveckla arbetet med intern kontroll där fokus under 2022 kommer vara att stödja och följa upp verksamheterna och deras egenkontrollsarbete i större utsträckning.

Kvalitetsutmärkelsen

Nämndens förskoleenhet Centrala Tensta förskolor har deltagit i kvalitetsutmärkelsen 2021. Målet med att delta i kvalitetsutmärkelsen är att det är en lärandeprocess för den enhet som deltar, samt en möjlighet till att förbättra och utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete.

Deltagandet har inneburit att enheten i större utsträckning synliggjort verksamhetens styrkor och utvecklingsområden. En av enhetens främsta styrkor är medarbetarnas delaktighet i kvalitetsutvecklingsarbetet. Årets utvecklingsarbete har resulterat i förbättrade resultat i undervisningen som gynnat barnens språkutveckling.

Även nämndens barn- och ungdomsenhet/individ- och familjeomsorg deltog vid årets kvalitetsutmärkelse och erhöll ett hedersomnämmande. Motiveringen var att genom att chefen gör tydliga prioriteringar så kan medarbetarna fokusera på ett fåtal utvecklingsområden. Detta har resulterat i att enheten implementerat arbetssätt och rutiner som verkligen ger effekt för klienterna. Vidare framkom att verksamheten genomsyras av ett hållbart medarbetarskap och ett modigt ledarskap, där engagemanget att göra skillnad tydligt framgår i arbetet.

Avvikelsehantering och digitaliseringens möjligheter till effektivisering

Under året har nämnden samarbetat med Södertörns högskola kring utvecklingen av ett digitalt verktyg för avvikelsehantering inom socialtjänstverksamheterna. Studenter på institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik fick i uppdrag att ta fram en lösning på ett enkelt, flexibelt och användarvänligt system för avvikelserapportering som skulle kunna användas dels i mobiltelefon, dels på stationär dator. Arbetet resulterade i en prototyp av en mobilbaserad lösning där avvikelser kan rapporteras, hanteras och följas upp. Lösningen är särskilt anpassad för socialtjänstverksamhet som arbetar i fält, exempelvis hemtjänst, och där personalgruppen saknar tillgång till dator under större delen av arbetsdagen. Förvaltningen har presenterat prototypen för äldreförvaltningens digitaliseringsråd samt för stadsledningskontorets avdelning för it och digitalisering i syfte att kunna förverkliga ett system för avvikelsehantering. Förvaltningen har även för avsikt att fortsätta att samarbeta med Södertörns högskola kring en vidareutveckling av prototypen.

Innovationskapacitet

Nämnden har under året slutfört innovationsupphandlingen av bostäder med särskild service, stödboende och öppen träffpunkt för socialpsykiatrins målgrupp. Arbetet med upphandlingen har skett i samarbete med socialförvaltningen och serviceförvaltningen.

Innovationsupphandlingen har genomförts genom att involvera brukarföreningar och sakkunniga på området psykisk ohälsa i syfte att inhämta kunskap om hur verksamheterna bäst ska kunna bedrivas för att motsvara målgruppens behov. Det resulterade i att upphandlingen kom att lägga ett särskilt fokus på fyra områden som bedöms bidra till kvaliteten i verksamheterna och där det finns ett behov av att utveckla verksamheterna. Dessa områden var: återhämtning, digitalt utanförskap, sysselsättning och hälsa. Förvaltningen bjöd även in leverantörer till förberedande dialogsamtal kring upphandlingen och dess fokusområden.

Synpunkter och klagomål

Synpunkts- och klagomålshandlingen är ett viktigt underlag för verksamheterna i deras systematiska kvalitetsutvecklingsarbete. Inkomna och diarieförda synpunkter, klagomål och beröm följs upp varje tertiäl och i samband med verksamhetsberättelse. De synpunkter, klagomål och beröm som har inkommit under året har sammanställts, analyserats och åtföljts av åtgärder. Jämfört med föregående år har registrerade synpunkter och klagomål överlag minskat inom nämndens verksamheter och förvaltningen ser därmed behov av att fortsätta

utveckla arbetet med synpunkter och klagomål under 2022. Nedan redovisas synpunkter och klagomål registrerade under perioden 1 januari till 31 december 2021.

Äldreomsorg, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa

Flest klagomål har rört handläggningen av ärenden vid beställarenheterna för äldreomsorg samt för funktionsnedsättning och psykisk ohälsa. Klagomålen har rört bland annat missnöje med biståndsbeslut samt långsam handläggning och svårigheter att nå och få återkoppling från biståndsbedömare. De beröm som har inkommit gäller nöjdhet med handläggares bemötande och stöd gentemot brukare och dess anhöriga. De beröm och klagomål som rört till exempel hemtjänsten, trygg hemgång samt träffpunkterna har främst handlat om insatsernas utförande samt bemötande. Beröm har handlar om fint och omsorgsfullt omhändertagande av brukare inom hemtjänsten, trygg och kunnig personal vid insatsen Trygg hemgång, samt god omsorg från personalen vid träffpunkten för seniorer. Klagomål har rört bland annat otrevligt bemötande från personal samt brister i utförande av servicetjänster inom hemtjänsten.

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Insatsernas utförande	4	3	
Handläggning		8	
Bemötande	2	4	
Verksamhetsfrågor	1	2	
Övrigt		1	
Total	7	18	0

Individ- och familjeomsorg

Merparten av klagomålen inom individ- och familjeomsorgen rör handläggning. Det rör sig om klagomål på långa handläggningstider samt bristande tillgänglighet, återkoppling och uppföljning från handläggare. Klagomålen gäller otrevligt och opartisk bemötande från handläggare. Inkomna klagomål hanteras och återkopplas till klient. Avseende handläggningstider och bristande tillgänglighet har det främst varit på grund av sjukdom hos personalen. Vad gäller otrevligt bemötande, har berörd enhet under hösten arbetat med frågor kring bemötande för ett förbättrat klientbemötande. Två synpunkter har inkommit till Relationsvårdscenter gällande bättre samverkan med psykiatrin. Inkomna synpunkter avser förbättringsförslag vad gäller RVC möjligheter att remittera till psykiatrin.

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Bemötande	1	4	
Handläggning		9	2
Utförande			
Övrigt		1	
Total	1	14	2

Förskola

Merparten av de klagomål och synpunkter som inkommit på förskolan rör barnsäkerhet och

organisation. Klagomålen som rör barnsäkerhet gäller framförallt verksamhet i samband med utevistelse. Verksamheten har under de senaste åren bedrivits utomhus till större del än tidigare och utformningen av aktiviteter och undervisning har därmed anpassats efter utomhusmiljön. Utomhusmiljön har likväl utvecklats för att anpassas efter behoven. Flera klagomål handlar även om barn som blir slagna av andra barn. Det har även inkommit klagomål gällande vårdnadshavare och barn som fått ett otrevligt bemötande av personal. Utvärderingar visar att dessa situationer uppkommit då det varit en stressad situation i verksamheten i kombination med kommunikationssvårigheter mellan medarbetare och vårdnadshavare.

	Beröm	klagomål	synpunkt
Organisation		11	
Uppdrag	1	4	
Barnsäkerhet		6	2
Bemötande		5	1
Total	1	26	3

Medborgarkontoret

Totalt har en synpunkt inkommit till medborgarkontoret under året. Synpunkten handlar om att det behövs fler arabisktalande i personalen. Medborgarkontoret har flera personer som talar arabiska och bedömningen är att det inte finns ytterligare behov av arabisktalande personal. Däremot fortsätter verksamheten att arbeta med att undvika så kallade språkköer, utan arbetar enhetligt och kontinuerligt med att betjäna den person som är näst i tur utifrån kösystemet - oavsett språk eller person. Arbetssätt och stöd ska ske likvärdigt oberoende vem besökaren möter. Finns behov av översättning kan detta ske utifrån individ och behov.

	Beröm	klagomål	synpunkt
Organisation			
Uppdrag			1
Övrigt			
Bemötande			
Total			1

Stadsmiljö

De nyckelord som flest synpunkter handlat om har varit gräsklippning, buskar, parkunderhåll samt lekredskap i parker. Som tidigare år har de vanligaste synpunkterna gällt gräsklippning, men både att den gjorts för sällan eller för ofta. Driftentreprenören har haft en ny entreprenör även i år och det har varit en instabil försäsong som under sommaren kommit igång och fungerat bättre. Buskar gäller oftast överhäng från privata fastigheter mot gata eller trottoar, dessa hänvisas vidare till trafikkontoret för vidare åtgärder. Även denna sommar har stadsdelsförvaltningen märkt ett ökad användning av parker och lekplatser och det märks även här bland inkomna ärenden. Stadsmiljöenheten bemöter detta genom att kontinuerligt utvärdera och planera för ett likvärdigt underhåll av parker över hela stadsdelsområdet.

Kategori	Antal
Klagomål	114
Fråga	141
Beröm	14
Felanmälan	261
Idé	46
Totalt	576